

Bundel van de Overdracht College-Raad van 17 mei 2018

- 1 Beantwoording moties Sociale Woningbouw
Raadsplein besluitvorming d.d. 28-05-2018 / Lijst ingekomen stukken
Informatienota Moties Sociale Woningbouw
- 2 BVO Shared Service Centrum ONS kaderbrief en begroting 2019
Raadsplein besluitvorming d.d. 28-05-2018 / Lijst ingekomen stukken
Informatienota BVO Shared Service Centrum ONS kaderbrief en begroting 2019
BVO Shared Service Centrum ONS Begroting 2019
BVO Shared Service Centrum ONS kaderbrief begroting 2019
- 3 Actueel financieel perspectief 2018 - 2022
Raadsplein besluitvorming d.d. 28-05-2018 / Lijst ingekomen stukken
Informatienota Actueel financieel perspectief 2018 - 2022
- 4 Beantwoording artikel 45 vragen D66 inzake pilot Rijksoverheid aardgasvrije wijken
Raadsplein besluitvorming d.d. 28-05-2018 / Lijst ingekomen stukken
Informatienota beantwoording artikel 45 vragen D66 - pilot Rijksoverheid aardgasvrije wijken
D66 - Deelname aan pilot Rijksoverheid voor aardgasvrij maken bestaande wijken
- 5 Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 GGD IJsselland
Raadsplein besluitvorming d.d. 28-05-2018/ rechtstreeks A-voorstel
Beslisnota Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 GGD IJsselland
1. Concept Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 GGD IJsselland
2. Aanbiedingsbrief aan gemeenteraden dd. 6 april 2018
- 6 Eerste wijzigingsverordening Leges 2018
Raadsplein besluitvorming d.d. 28-05-2018/ rechtstreeks A-voorstel
beslisnota Eerste wijzigingsverordening Leges 2018
1. Eerste wijzigingsverordening leges 2018
- 7 Ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 Omgevingsdienst IJsselland
Raadsplein besluitvorming d.d. 28-05-2018/ rechtstreeks A-voorstel
Beslisnota Ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 Omgevingsdienst
Ontwerpbegroting 2019 en meerjarenbegroting 2020-2023 Omgevingsdienst IJsselland
- 8 Vormvrij m.e.r.-beoordelingsbesluit en ontwerp verklaring van geen bedenkingen zonnepark Jan van Arkelweg 3 te Zwolle
Raadsplein besluitvorming d.d. 28-05-2018/ rechtstreeks A-voorstel
Beslisnota Vormvrij m.e.r.-beoordelingsbesluit en ontwerp verklaring geen bedenkingen zonnepark Jan van Arkelweg 3 Zwolle
- 9 Interventies sociaal domein
De wijze van agendering wordt besproken in de agendacommissie
Beslisnota Interventies sociaal domein
Interventieplan Sociaal domein
- 10.a Beslissingenlijst collegevergadering d.d.24-4-2018
2018-04-24 verslag openbaar definitief
- 10.b Niet openbare verslagen d.d. 24-4-2018

Overdracht College-Raad

Datum 17 mei 2018

onderwerp	Beantwoording moties Sociale Woningbouw
portefeuillehouder	Eefke Meijerink
informant	Dijk, Rene van
medeopstellers	Koelewijn - Bosma, Geanne (2089) Selles - Heikoop, Henrieke (2425)
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienota Moties Sociale Woningbouw

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van:

De beantwoording van de moties “Studenten en vluchtelingen in één huis”, “Te keurige woningen”, “Op weg naar duurzame sociale woningbouw” en de motie “Verbeteren mogelijkheden woningruil”.

Informatienota voor de raad

Datum 24 april 2018

Onderwerp	Moties Sociale Woningbouw
Versienummer	1

Portefeuillehouder Eefke Meijerink

Informant R. van Dijk
Afdeling Ruimte & Economie / ZWRE
Telefoon 06 19691993
Email r.van.dijk@zwolle.nl
Bijlagen -

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- De beantwoording van de moties “Studenten en vluchtelingen in één huis”, “Te keurige woningen”, “Op weg naar duurzame sociale woningbouw” en de motie “Verbeteren mogelijkheden woningruil”.

Datum 24 april 2018

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

In 2017 zijn vier moties ingediend op het terrein van de sociale woningbouw in Zwolle.

1. Motie Studenten en vluchtelingen in één huis.
2. Motie Te keurige woningen.
3. Motie Op weg naar duurzame sociale woningbouw.
4. Motie Verbeteren mogelijkheden woningruil.

Deze moties hebben allen betrekking op sociale woningbouw en worden mede daarom in één informatienota beantwoord.

Kernboodschap

1. Motie Studenten en vluchtelingen in één huis.

Jonge statushouders wonen vaak alleen in een woning wat de integratie in de Zwolse samenleving niet makkelijker maakt. In Utrecht is de pilot 'Student Refugee Community' gestart om jonge statushouders in staat te stellen ook te laten hospiteren bij een studentenwoning. In deze motie roept de raad het college op in gesprek te gaan met SSH Zwolle, Vluchtelingenwerk, Nidos, COA om een dergelijke pilot ook in Zwolle te starten.

Het college erkent het belang dat jonge statushouders snel wegwijs worden in Zwolle. We beogen dat jonge statushouders een goede nieuwe start kunnen maken wat betreft wonen, scholing en werk. Dat draagt bij aan het 'zich snel thuis voelen' en bevordert de maatschappelijke participatie. Naar aanleiding van de motie is er gesproken met de initiatiefnemers van de Student Refugee Community (SRC) in Utrecht. In de strekking van het Utrechtse concept geven we de Zwolse aanpak vorm.

Het grootste deel van de AMVers in Zwolle is met ondersteuning in staat om zelfstandig te wonen zodra zij 18 worden en uit hun Nidos-locatie moeten. Wel blijken jonge statushouders moeite te hebben om zelfstandig te functioneren in de Zwolse maatschappij. Dat heeft te maken met de grote cultuurverschillen tussen Eritrea, waar de meeste jongeren vandaan komen, en Nederland, aanwezigheid van analfabetisme, maar ook met trauma's van jongeren en verwachtingen van Nederland die niet blijken te kloppen. Samen met corporaties, zorg en welzijnspartijen, Nidos en vluchtelingenwerk zoeken we naar passende woonvormen voor deze jongeren waar nodig met inzet van extra begeleiding en ondersteuning bij het integreren en zelfstandig functioneren. Doel is te zorgen dat jonge statushouders zo goed mogelijk integreren in de Zwolse samenleving. Doel is eveneens dat we zoveel mogelijk werken volgens de algemene uitgangspunten van het sociaal domein.

We proberen hier op diverse manieren invulling aan te geven. Zoals bijvoorbeeld bij de tijdelijke woonlocatie Oosterenk. Het betreft hier een tijdelijke locatie met kleine, goedkope woningen. Op deze locatie wonen diverse doelgroepen jong en oud bij elkaar: jonge statushouders, uitstroom uit beschermd wonen en reguliere woningzoekers. Het woonconcept gaat uit van wederkerigheid en noaberchap. Ieder draagt op zijn eigen manier een steentje bij aan een prettige woon- en leefomgeving. Toewijzing heeft plaatsgevonden op basis van motivatiegesprekken met geïnteresseerden waarin is gevraagd wat hij/zij kan bijdragen aan de woonlocatie of richting de andere bewoners. Op locatie is eveneens een centraal inlooppunt waar bewoners en omwonenden met hun vragen en ondersteuning terecht kunnen.

Datum 24 april 2018

Doel van het woonconcept is om integratie van kwetsbare doelgroepen op een laagdrempelige manier mogelijk te maken. Andersom geeft het reguliere huurders de mogelijkheid een maatschappelijke bijdrage te leveren als “goede buur”.

Ook elders in de stad zijn we met initiatiefnemers in gesprek hoe vorm gegeven kan worden aan passende huisvesting voor jonge statushouders.

Pilot Hospitaverhuur

In de prestatieafspraken 2016-2019 is opgenomen om haalbaarheidsonderzoek te doen naar een pilot hospitaverhuur ten behoeve van de enorme toestroom van vluchtelingen.

De woningbouwcorporaties hebben in samenspraak met het COA onderzocht of hospitaverhuur ingezet zou kunnen worden voor de (tijdelijke) huisvesting van statushouders. Uitkomst en conclusie is dat de juridische bezwaren te groot zijn en daarmee een pilot hospitaverhuur niet haalbaar. In de voortgangsrapportage van de prestatieafspraken is uw raad hierover geïnformeerd (januari 2018).

2. Motie Te keurige woningen.

Hierin roept de daad het college op om in overleg met woningcorporaties en andere huizenbouwers te bezien hoe er bij nieuwbouw en renovatie met kleine aanpassingen meer rekening kan worden gehouden met vogels en vleermuizen.

Het college voert deze motie graag uit door in overleg met corporaties en ontwikkelaars en bouwers steeds aandacht te vragen voor dit onderwerp. Het thema duurzaamheid in brede zin is inmiddels gemeengoed in de huizenbouw. Dan gaat het niet alleen om energiereductie, maar ook om klimaatadaptief bouwen en circulair bouwen. Het zodanig bouwen dat woningbouw en natuur meer samengaan, sluit hier goed op aan. Het college wil in ieder geval met de corporaties kijken of een renovatie/nieuwbouwproject als pilot haalbaar is. Te denken valt dan aan het plaatsen van nestkasten, aan uitsparingen en gevels of daken voor het nestelen van vogels of aan voorzieningen in de tuin of openbaar gebied.

3. Motie Op weg naar duurzame sociale woningbouw.

De raad verzoekt het College in gesprek te gaan met Zwolse coöperaties om gezamenlijk een plan van aanpak te ontwikkelen voor het in de toekomst 100% energieneutraal bouwen door coöperaties in Zwolle en om dit plan zo spoedig mogelijk te presenteren aan de raad.

Duurzaamheid is een prioritair thema in de Prestatieafspraken 2016-2019 tussen gemeente en corporaties met de volgende ambitie:

“Zwolle wil een duurzame gemeente zijn en streeft naar een ‘energieneutrale stad’. De gemeente, de corporaties en de huurdersorganisaties streven naar een woningvoorraad in de sociale huursector die op termijn CO2-neutraal is. De corporaties investeren hiertoe in het behalen van een CO2-reductie, het verlagen van woonlasten en het verbeteren van het wooncomfort. Het behalen van een gemiddelde Energie-index van 1,25 eind 2020, aansluitend bij het landelijke ‘Convenant Energiebesparing Huursector’ (afgesloten tussen o.a. Aedes, BZK en de Woonbond in 2012) vormt hierbij het uitgangspunt. De komende jaren plegen de gemeente, de corporaties en de huurdersorganisaties extra inzet om bewoners energiebewuster te maken.”

De corporaties zijn druk bezig hun woningvoorraad te verduurzamen en energiezuiniger te maken en hun huurders energiebewuster. Verder zijn de Zwolse corporaties nauw betrokken bij verkenning

Datum 24 april 2018

Geothermie, pilot Berkum en de verkenning van de warmtestrategie. Wat betreft de nieuwbouw hebben de corporaties het uitgangspunt deze energieneutraal te realiseren.

Inmiddels hebben de woningcorporaties, waaronder de drie Zwolse corporaties, in Aedes verband (brancheorganisatie van de woningcorporaties) de ambitie vastgelegd in 2050 een Co2 neutraal woningbezit te hebben. Die ambitie gaat een stuk verder dan het verduurzamen van de bestaande voorraad en energieneutrale nieuwbouw.

Corporaties hebben in Aedes verband ook afgesproken in 2018 een plan op te stellen om de ambitie Co2 neutraal woningbezit in 2050 te bereiken. Aedes ondersteunt de corporaties hierin door bijvoorbeeld de ontwikkeling van een digitale routekaart die helpt om op strategisch niveau de opgave te plannen. Op maat voor de corporatie en de lokale partners. De routekaart is goed te gebruiken bij het maken van prestatieafspraken. Individueel of samen met de corporaties in de stad of regio. Het college is van mening het plan en de routekaart die de corporaties dit jaar moeten maken te gebruiken als het plan van aanpak bedoeld in de motie, waarbij dit plan van aanpak verder reikt dan energieneutraal bouwen. In de loop van 2018 gaan corporaties en gemeente stap voor stap verder werken aan de gezamenlijke aanpak naar een Co2 neutraal woningbezit van de corporaties.

4. Motie Verbeteren mogelijkheden woningruil.

In de vierde motie roept de raad het college op in gesprek te gaan met delta Wonen, SWZ en Openbaar Belang over de mogelijkheden om woningruil aantrekkelijker te maken en de regels daarvoor tussen de drie corporaties gelijk te trekken, hierbij ook te kijken naar de mogelijkheden van meeneemhuur en contractovername en de raad over de uitkomsten te informeren.

In 2016 is het zogenoemde passend toewijzen wettelijk ingevoerd wat betekent dat huishoudens een huurwoning krijgen toegewezen die past bij hun inkomen. Het passend toewijzen geldt alleen voor nieuwe toewijzingen en niet voor de bestaande. Daarom is doorstroom binnen huurwoningen van de corporaties een steeds belangrijker issue geworden waarbij verschillende experimenten hebben plaatsgevonden en waarbij corporaties verschillende spelregels hebben.

In het reguliere overleg tussen gemeente en corporaties is de "Doorstroomagenda" inmiddels een vast agendapunt geworden. In de maand juni 2018 willen de Zwolse corporaties een studiemiddag over het thema "Doorstroming" organiseren met als doel (mede op basis van de verschillende experimenten) de meest effectieve mogelijkheden voor doorstroom te onderzoeken en die zoveel mogelijk gezamenlijk in te gaan zetten. Daarna worden vervolg sessies gepland om tot een doorstroomagenda te komen. Naar verwachting kunnen in het najaar 2018 de resultaten van dit traject worden gepresenteerd. De afspraak tussen gemeente en corporaties is verder om succesvolle en gezamenlijke mogelijkheden om doorstroom te bevorderen in de jaarschijf 2019 van de Prestatieafspraken vast te leggen.

Consequenties

N.v.t.

Communicatie en vervolg

De uitvoering van de moties leidt tot verschillende vervolgacties. Deze zullen op enig moment met de raad worden gecommuniceerd.

Openbaarheid

Openbaar stuk.

Datum 24 april 2018

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Overdracht College-Raad

Datum 17 mei 2018

onderwerp	BVO Shared Service Centrum ONS kaderbrief en begroting 2019
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Tuin, Benny (2095)
medeopstellers	
afdeling	Concernstaf
bijlagen	Voorstel: Informatienota BVO Shared Service Centrum ONS kaderbrief en begroting 2019 Bijlage: BVO Shared Service Centrum ONS Begroting 2019 Bijlage: BVO Shared Service Centrum ONS kaderbrief begroting 2019

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

De begroting en kaderbrief 2019 van het Shared Service Centrum ONS, waarbij het college de raad adviseert om geen zienswijze in te dienen.

Informatienota voor de raad

Datum 18 april 2018

Onderwerp	BVO Shared Service Centrum ONS kaderbrief en begroting 2019
Versienummer	V0.1

Portefeuillehouder Jan Brink

Informant BB Tuin
Afdeling Concernstaf / CSADV
Telefoon 038 498 2095
Email B.Tuin@zwolle.nl

Bijlagen

- BVO Shared Service Centrum ONS Begroting 2019
- BVO Shared Service Centrum ONS Kaderbrief begroting 2019

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- De begroting en kaderbrief 2019 van het Shared Service Centrum ONS, waarbij het college de raad adviseert om geen zienswijze in te dienen.

Datum 18 april 2018

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Op basis van artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie biedt het Shared Service Centrum ONS (BVO SSC ONS) namens het bestuur van de BVO SSC ONS de kaderbrief en het concept van de programmabegroting 2019-2022 aan. Dit gebeurt, conform de Wet op de Gemeenschappelijke Regeling, vóór 15 april 2018.

Men stelt de raad in de gelegenheid om vóór 1 juni 2018 een zienswijze op deze begroting schriftelijk kenbaar te maken. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke termijn van acht weken.

Het bestuur (BVO SSC ONS) dient de vastgestelde begroting, conform de wet op de gemeenschappelijke regeling, voor 1 augustus 2018 aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op te sturen.

Kernboodschap

Het college heeft kennisgenomen van de de begroting en kaderbrief 2019 en ziet geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze.

Consequenties

Ingebrachte zienswijzen worden betrokken bij het voorstel over de programmabegroting 2019 aan het bestuur van de BVO ONS wat besproken zal worden in de vergadering van 7 juni.

Communicatie

nvt

Vervolg

De griffie zal (na behandeling van de stukken) het Shared Service Centrum ONS in kennis stellen dat geen gebruik gemaakt zal worden van de zienswijze procedure.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Begroting

Shared Service Centrum ONS 2019

(inclusief meerjarenraming 2020-2022)

Opdrachtgever: Bestuur BVO ONS

Opdrachtnemer: Directeur BVO ONS

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Shared Service Centrum ONS	4
1.2	Omvorming tot Bedrijfsvoeringsorganisatie	4
1.3	Governance	5
1.4	Missie, visie, en ambitie	6
1.4.1	ONSe Missie	6
1.4.2	ONSe Visie	6
1.4.3	ONSe Ambitie	7
1.4.4	Ambities 2019-2022	8
1.5	Ontwikkelingen om ONS heen	9
2.	Programmabegroting 2019-2022	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Algemeen	11
2.3	Bijdragebesluit	13
2.4	(Meerjaren)begroting 2019-2022	14
2.4.1	Uitgangspunten	14
2.4.2	Begroting 2019	15
2.4.3	Bijdragen partners	17
2.4.4	Meerjarenraming 2019-2022	17
2.5	Investerings	18
2.6	Beleidsindicatoren	20
3.	Formatieplan 2019	21
4.	Balans 2019	21
4.1	Inleiding	21
4.2	Balans	22
5.	Paragraaf risico's en weerstandsvermogen	23
6.	Paragraaf bedrijfsvoering	25
7.	Paragraaf financiering	28
8.	Bijlagen	31
8.1	Bijlage 1: Overzicht begroting 2019 (totaal en per afdeling)	31
8.2	Bijlage 2: Overzicht activa en investeringen 2019	32
8.3	Bijlage 3: Overzicht bijdragen partners	33

1. Inleiding

1.1 Shared Service Centrum ONS

Het Shared Service Centrum (SSC) ONS levert aan de partners dienstverlening op het gebied van ICT, Inkoop&Contractmanagement en Personeels-&Salarisadministratie. De oprichters van het Shared Service Centrum (SSC) hebben bij de oprichting van het SSC ONS de ambitie uitgesproken dat zij met behoud van eigen autonomie en identiteit willen focussen op hun kerntaken, dat wil zeggen de primaire dienstverlening. En de bedrijfsvoeringstaken willen concentreren in het SSC ONS. Door de bedrijfsvoering op deze wijze vorm te geven kunnen de volgende doelstellingen gerealiseerd worden:

- continuïteit door beperking van organisatorische kwetsbaarheid;
- verhoging van de (erkenning van) professionaliteit en deskundigheid van medewerkers;
- verhoging van de kwaliteit van de werkprocessen;
- efficiency ten aanzien van de inzet van beschikbare medewerkers;
- gebundeld investeringsvermogen;
- realisatie van besparingen door schaalvoordelen.

De dienstverlening van ONS richt zich in eerste instantie op de bedrijfsvoeringsgebieden ICT, Inkoop&Contractmanagement en Personeels- & Salarisadministratie. Daarnaast kent ONS een perspectief van uitbreiding naar andere bedrijfsvoeringsgebieden en meer deelnemende overheidsorganisaties.

1.2 Omvorming tot Bedrijfsvoeringsorganisatie

Een belangrijke ontwikkeling bij ONS is de omvorming per 1 januari 2018 tot een Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie (GR BVO). Bij de start van het Shared Service Centrum Bedrijfsvoering en Ondersteuning in 2013 was het juridisch construct waaronder het geheel plaatsvond een lichte gemeenschappelijke regeling, namelijk de centrumregeling. De gemeente Zwolle trad op als gastheerorganisatie en alle medewerkers van het SSC waren in dienst van de gemeente Zwolle.

Uit het Rekenkameronderzoek van de gemeente Kampen en Zwolle (medio 2015) naar het functioneren van het Shared Service Centrum kwam als aanbeveling naar voren om de juridische constructie aan te passen en om te vormen naar de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie (die ten tijde van het oprichten van het SSC nog niet bestond als een mogelijkheid binnen de wet op de GR). Dit omdat naar de mening van de Rekenkamer de gekozen centrumregeling te beperkt is gelet op de omvang van de samenwerkingsorganisatie. Deze aanbeveling is overgenomen door de partners en, na onderzoek, is besloten om de juridische constructie per 1 januari 2018 te wijzigen in een Bedrijfsvoeringsorganisatie.

1.3 Governance

De BVO ONS kent een bestuur. Deze wordt gevormd door een bestuurlijke vertegenwoordiger uit elk van de deelnemende organisaties aan de Gemeenschappelijke Regeling. Uit hun midden benoemt het bestuur een voorzitter. Op dit moment wordt het voorzitterschap ingevuld vanuit de gemeente Zwolle. Het bestuur stelt onder andere bijvoorbeeld de begroting en jaarrekening vast. En is in de eigenaarsrol betrokken bij bijvoorbeeld uitbreiding van taken, dan wel partners. Het bestuur benoemt de directeur van de BVO ONS. Deze is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de BVO ONS.

Daarnaast kent de BVO ONS een Bedrijfsvoeringsberaad. Deze wordt gevormd door de directeuren bedrijfsvoering (of daarmee gelijk te stellen functionarissen) uit elk van de deelnemende organisaties aan de Gemeenschappelijke Regeling én de directeur van ONS.

Het Bedrijfsvoeringsberaad ziet toe op het bevorderen van de continuïteit van SSC ONS en het collectief opdrachtgeverschap van de deelnemers. Het overleg is gericht op inhoud, kwaliteit en de kosten van de dienstverlening. Uit hun midden kiest het Bedrijfsvoeringsberaad een voorzitter. Op dit moment wordt het voorzitterschap ingevuld vanuit de Provincie Overijssel.

Voor wat betreft de dienstverleningsaspecten is er per domein een demandmanagersoverleg ingesteld. Hierin zitten per deelnemer een demandmanager en het afdelingshoofd ONS van het desbetreffende domein. Het demandmanagementoverleg stuurt en monitort de huidige en gewenste dienstverlening op het specifieke domein voor alle drie de organisaties als geheel. Daarnaast zijn de demandmanagers een belangrijke schakel voor het informeren en aanhaken van de eigen organisaties over de dienstverlening op het betreffende domein.

1.4 Missie, visie, en ambitie

1.4.1 ONSe Missie

Wij leveren ondersteunende processen en adviesdiensten van hoge kwaliteit, zodat onze partners zich kunnen concentreren op hun kerntaken.

ONS is er voor en door onze partners. Doordat wij uitvoerende en adviestaken voor hen uitvoeren kunnen zij zich concentreren op hun kerntaken. Wij willen de door ons uitgevoerde taken altijd met hoge kwaliteit uitvoeren. Kwaliteit is daarbij een verzamelbegrip voor deskundigheid, continuïteit, klanttevredenheid, in-één-keer-goed en doen wat je belooft. Daarnaast is die kwaliteit ook een resultante van de samenwerking met onze partners: door standaardisatie helpen zij ons kwaliteit te verhogen, het beschikbaar gestelde budget beperkt de mogelijkheden. En terecht, want alleen onze partners kunnen de juiste prijs/kwaliteit-afweging maken.

1.4.2 ONSe Visie

Wij verbeteren continu onze dienstverlening.

In ondersteunende processen zijn we grotendeels onzichtbaar, maar we vallen op door ons continue streven naar eenvoud voor onze klanten.

Als wij ons werk goed doen vallen we met veel van onze activiteiten niet op. Onze klanten maken ongestoord gebruik van hun systemen, de salarissen worden correct en op tijd uitbetaald en eventuele problemen worden snel hersteld. We zijn zelfs wel een beetje trots op die onzichtbaarheid, omdat het een teken is van onze kwaliteit. Aan de andere kant: als een klant ons nodig heeft vanwege een vraag of een probleem, dan is onze communicatie begrijpelijk en resultaatgericht en ons gedrag voorspelbaar. Onze projectmanagers en adviseurs daarentegen zijn wel heel zichtbaar omdat ze dicht bij de klant opereren en hem professioneel ondersteunen. We vallen ook op doordat we steeds met verbeteringen komen die voordelen hebben voor het geheel van onze partners én voor onszelf. Procesvereenvoudiging begint met de klant voor ogen, maar worden zo ontwikkeld dat het proces voor onszelf ook eenvoudiger en voorspelbaarder wordt. Onze ambitie is om gestaag te groeien in deelnemers en taken. De groei is geen doel op zich, maar een middel om een steeds betere kwaliteit, continuïteit en efficiency te bereiken.

Ook moeten bij groei de risico's voor bestaande partners geminimaliseerd worden. We kiezen er expliciet voor om te willen werken met partners binnen de overheid of samenwerkingsverbanden binnen de overheid.

1.4.3 **ONSe Ambitie**

De ambitie van ONS is om te groeien zowel in dienstenpakket als ook met nieuwe partners. Wij zijn een uitvoerende organisatie en bieden een helder dienstenpakket aan waarbij wij de regie hebben op de levering van deze diensten (dus door of via ons geleverd worden). In de tekst hieronder worden bovenstaande ambities kort toegelicht.

Gestage groei

Onze ambitie is om verder te groeien, zowel in taken als in deelnemers. Groei niet als doel maar als een middel om onze doelstellingen te halen. Bij de groei in nieuwe taken doen we dat alleen als standaardisatie over alle partners heen mogelijk én kosten efficiënt is. Dit vanuit onze overtuiging dat standaardisatie leidt tot vergroting van kwaliteit, continuïteit en efficiency. Het uitgangspunt is dat de partners alle producten en diensten die ONS biedt afnemen, géén cherrypicking.

Voor organisaties waarmee onze partners samenwerken kunnen we, onder voorwaarden, onze diensten aanbieden.

Een belangrijke randvoorwaarde bij de groei in deelnemers en taken is dat bestaande partners er van uit kunnen gaan dat tenminste de bestaande dienstverlening wordt gecontinueerd. Uitbreiding moet zorgen voor verbetering van de prijs- /prestatie-verhouding. En net als nieuwe deelnemers hun eisen hebben bij een aansluiting bij ONS stellen ook wij eisen aan nieuwe deelnemers. De belangrijkste eisen zijn dat zij zich aansluiten bij de standaarden van ONS en zij een volwassen demandorganisatie inrichten. Vooral het inrichten van een volwassen demandorganisatie is een belangrijke randvoorwaarde omdat deze mede de effectiviteit van de besturing van ONS bepaalt. De demandmanager is een belangrijke schakel tussen de partner en ONS.

Goed zijn in de uitvoering

Een belangrijk uitgangspunt is dat wij een uitvoerende organisatie zijn en geen beleidsorganisatie. Beleid is en blijft van de individuele partner. We ontwikkelen uiteraard wel beleid op onze eigen taakgebieden. En we zorgen ervoor dat we de partnerorganisaties voeden met onze ervaringen en expertise op de gebieden waarop zij beleid ontwikkelen, bijvoorbeeld inkoopadviseurs die een partner ondersteunen bij het ontwikkelen van zijn inkoopbeleid.

Regisseur van ONSe dienstverlening

Voor onze dienstverlening geldt een afnameverplichting voor onze partners. Zij mogen deze taken niet zelf uitvoeren of door anderen laten uitvoeren. Voor wat betreft de vraag hoe de overgedragen dienstverlening vanuit ONS te organiseren (zelf doen of uitbesteden) ligt de regie bij ONS.

Uitbesteding is bijvoorbeeld mogelijk voor taken die sterk gespecialiseerd zijn, waar de ontwikkelingen op het vakgebied zeer snel gaan of waar extra capaciteit voor een korte periode nodig is. Uitbesteding wordt alleen toegepast indien de doelstellingen van ONS daarmee gediend worden. Voor onze partners dient deze uitbesteding transparant te zijn in de zin dat zij ONS kunnen blijven aanspreken op het leveren van afgesproken producten en diensten en dat ONS zich niet kan verschuilen achter de externe leverancier. Indien uitbesteding consequenties heeft voor medewerkers van ONS is de beslissing hiertoe in eerste instantie voorbehouden aan het Bestuur van de BVO ONS.

1.4.4 Ambities 2019-2022

Uitgangspunt is vanzelfsprekend dat de huidige dienstverlening en klanttevredenheid wordt gecontinueerd en verbeterd. Dit betekent dat wij verder werken aan het aantoonbaar de werkprocessen op orde en geborgd hebben, te denken valt bijvoorbeeld aan certificeringen. Kortom werken aan kwaliteit, continuïteit en efficiency. Wij zien groei langs twee assen: nieuwe partners en andere taakvelden van dienstverlening.

Het verder groeien kan door groei met nieuwe partners. Zoals hiervoor gezegd is dat geen doel op zich. Groei is in principe alleen aan de orde als andere organisaties partner willen worden. Partner worden betekent immers zich uitspreken voor dat waar ONS voor is opgericht en commitment tonen om een bijdrage te leveren aan de realisatie van de doelstellingen. Dit houdt in dat ONS er niet is voor organisaties die slechts een deel van de producten willen afnemen, zij zullen elders hun diensten moeten inkopen.

De Regio Zwolle (een licht en flexibel bestuurlijk samenwerkingsverband van 20 gemeenten en 4 provincies) voelt mede door het bestuurlijke en geografische aspect vooralsnog als logische afbakening. Wij gaan er van uit dat zich de komende drie jaar minimaal twee nieuwe partners zich bij ONS gaan aansluiten.

Bij het ontstaan van ONS is al gesproken over andere taakvelden die zich lenen voor gezamenlijke uitvoering. Nieuwe producten en diensten pakken wij op als partners dit van ons vragen. Wij zullen eerst verder verkennen wat dit betekent. Uitgangspunt hierbij is dat standaardisatie over partners heen mogelijk en kostenefficiënt is. Een vraag die hierbij aan de orde komt is of producten en

diensten voor een aantal (en niet alle) partners uitgevoerd kunnen worden, vanzelfsprekend met behoud van doelstellingen kwaliteit, continuïteit en efficiency. Wij onderzoeken de komende drie jaar vier taakvelden en gaan er van uit dat we minimaal één taakveld concreet tot product en dienst van het SSC operationeel maken.

1.5 Ontwikkelingen om ONS heen

Als we om ons heen kijken zien we een aantal voor ONS belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen. De eerste is de 24/7 samenleving waarin steeds meer dingen digitaal afgehandeld kunnen worden en Het Nieuwe Werken steeds meer gewoon wordt. De beste aanbieders op dat vlak (bijvoorbeeld Coolblue, Bol.com, Wehkamp) hebben een hele gebruiksvriendelijke site én een hele goede service als er iets verkeerd gaat. Deze hogere eisen aan service en openingstijden verwachten de medewerkers van onze partners ook steeds meer in de processen en systemen van ONS. Dit heeft effect op bijvoorbeeld onze openingstijden van de servicedesks en backoffices en de beschikbaarheid van netwerken en applicaties.

Het steeds meer gebruiken van big-data bij beleidsvorming en uitvoering is een trend die we waarnemen. De technologie maakt het mogelijk om op basis van de beschikbare gegevens hoogwaardige informatie te genereren door gegevens in samenhang te laten zien. Door het gebruik van big data worden betere voorspellingen gedaan, worden beleidseffecten gemeten en fraude opgespoord. Deze ontwikkeling zal zich ook doorzetten naar de partnerorganisaties van ONS en de hiervan afgeleide vraag aan ONS.

Op het gebied van duurzaamheid spelen een aantal mondiale doelstellingen die landelijk en plaatselijk vertaald worden in beleidsdoelstellingen. Terugdringen van CO2-uitstoot, duurzame inzet van medewerkers en social return zijn hier enkele voorbeelden van. Deze punten hebben effect op ONS en onze dienstverlening richting onze partners (bijvoorbeeld bij inkopen).

Een ontwikkeling die we zien is de diversiteit die ontstaat als het gaat om arbeidsrelaties. Het traditionele vast-dienstverband is niet meer de enige vorm. Steeds vaker kiezen mensen ervoor om in bijvoorbeeld een zzp-constructie bij meerdere opdrachtgevers te werken. Of het vormen van teams rondom een opdracht voor een bepaalde tijd. Deze verschuiving naar meer lossere arbeidsrelaties in de toekomst zal met name bij ONS HR-services de nodige effecten hebben in de gevraagde ondersteuning.

Organisaties krijgen steeds minder tijd om hun processen aan te passen aan nieuwe wet- en regelgeving. In combinatie met het overdragen van uitvoering door de rijksoverheid aan gemeenten trekt dat een zware wissel op de gemeentelijke organisaties. Flexibel en modulair inrichten van processen en systemen en heldere besturing is een randvoorwaarde om hier goed mee om te gaan. Een ontwikkeling die voor ONS maatgevend is.

Vanuit de maatschappij zien we een toenemende eis over transparantie van en het afleggen van verantwoording over het handelen van overheidsorganisaties. En daarnaast de aandacht voor de bescherming van de privacy zoals vastgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Mensen willen zelf kunnen besluiten aan wie ze informatie geven en vooral zeker weten dat informatie die over hen is vastgelegd niet in verkeerde handen terecht komt. Dat betekent voor ONS zorgen dat de beveiliging van onze ICT-omgeving aantoonbaar op orde is en zorgvuldig omgaan met procedures.

Steeds vaker besteden organisaties die taken uit die niet tot hun kerntaken behoren. Door het uitbesteden kan meer kwaliteit voor hetzelfde geld kan worden bereikt. Of dezelfde kwaliteit voor minder geld natuurlijk. En de organisatie zelf kan zich focussen op zijn echte kern, dat waar ze echt goed in (willen) zijn. Het effect van dergelijke uitbesteding is dat communicatielijnen formeler worden, voor medewerkers van onze partners voelt het alsof er meer afstand is ontstaan. Je kunt niet meer even bij je collega naar binnen lopen. De demandmanagers van de drie partnerorganisaties verzorgen de communicatie in hun eigen organisatie. Je komt elkaar niet meer tegen bij de koffieautomaat. De ervaren afstand en de meer formele communicatielijnen worden steeds minder pregnant. Door standaardisatie worden minder fouten gemaakt waardoor contact met de helpdesk minder vaak nodig is. En ervaren de medewerkers van onze partners dat hun vragen net zo goed (of wellicht nog beter) en volgens afspraak beantwoord worden door ONS (ook als de collega waar je voorheen de vraag aan stelde ziek of met vakantie is).

De laatste ontwikkeling is één van de vormen waarin de voorgaande trend zich manifesteert: samenwerking en schaalvergroting, ook binnen de overheid. Coöperaties, ambtelijke fusies, BVO's worden steeds meer gemeengoed. Ervaringen op het gebied van samenwerking en schaalvergroting in den lande laten zien dat goed samenwerken geen automatisme is, het vraagt om regelmatig evalueren en bijsturen. Ook wij en onze partners zullen regelmatig moeten blijven bijsturen en elkaars verwachtingen toetsen. De ambtelijke organisatie worstelt soms met die samenwerkingsverbanden. Aan de ene kant vraagt het om inrichten van een goede demandorganisatie, om goede regie op de externe partner en om het daadwerkelijk ervaren wat het betekent om een regie-organisatie te zijn. Aan de andere kant het probleem dat een samenwerkingsverband geen leverancier is; 'wie betaalt, bepaalt' gaat niet op want in een samenwerkingsverband moet je samen met de overige partners naar een optimum zoeken.

2. Programmabegroting 2019-2022

2.1 Inleiding

In dit deel van de begroting worden de financiële uitkomsten van de (meerjaren)begroting van ONS gepresenteerd. De in 2016 vastgestelde aanvullende bezuinigingsopgave voor de jaren 2017-2020 is in deze begroting verwerkt. De begroting is opgezet conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Voor gemeenschappelijke regelingen is vanaf 1 januari 2018 de gewijzigde BBV van toepassing (voor gemeenten was dit al per 1 januari 2017). De meest in het oog springende wijziging voor de BVO ONS is het verplicht opnemen van landelijke beleidsindicatoren voor het programma Bestuur en Ondersteuning.

In het volgende deel komt eerst een aantal algemene uitgangspunten aan de orde (§ 2.2), gevolgd door een toelichting op het bijdragebesluit (§ 2.3) In paragraaf 2.4 wordt de meerjarenbegroting 2019-2022 gepresenteerd met een korte toelichting hierop. Voor het onderdeel investeringen 2019 wordt in paragraaf 2.5 een overzicht gegeven en tenslotte in paragraaf 2.6 een overzicht van de in het kader van het BBV verplichte beleidsindicatoren

2.2 Algemeen

Een belangrijke wijziging in onze begroting is dat vanaf 1 januari 2018 de kapitaallasten van investeringen die de BVO ONS doet vanaf deze datum verwerkt worden in de begroting van ONS. Vóór 2018 werden deze investeringen (en de hiermee gepaarde kapitaallasten) verantwoord bij de partners en had het SSC geen kapitaallasten begroot. Dit betreft dus een verschuiving van de

plaats waar de kapitaallasten verantwoord worden (voorheen partners en nu de BVO). Op systeemniveau leidt dit, bij een gelijkblijvend investeringsniveau, niet tot een stijging van de kosten. In de begroting 2019 worden de kapitaallasten begroot die voortvloeien uit de investeringen 2018.

Voor de prijsindexering wordt het indexcijfer voor het Bruto Binnenlands Product (BBP) gehanteerd, conform de septembercirculaire van het gemeentefonds. Voor de loonindexering wordt de cao gemeenten gehanteerd, Jaarlijks worden de werkelijke indexeringen gemonitord. Indien daar aanleiding voor is volgt een aanpassingsvoorstel. In de begroting 2018 was voor de loonindexering 2% opgenomen. In werkelijkheid bedroeg de indexatie 3,4%. Voor de begroting 2018 betekent dit een stijging als gevolg van herindexatie van 1,4%. Voor de indexering van de loonkosten 2019 is uitgegaan van een stijging van 2% en voor de overige kosten een stijging van 1,6%.

In de Gemeenschappelijke Regeling BVO ONS is in artikel 15 het volgende opgenomen over de begroting.

Artikel 15 Kadernota, begroting en verantwoording

- 1. Het bestuur zendt jaarlijks voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kadernota aan de raden en de staten van de deelnemers. Het bestuur stelt de kadernota met ten minste 75% meerderheid van stemmen vast.*
- 2. Het bestuur stelt jaarlijks voor 15 april een ontwerpbegroting op voor het volgende kalenderjaar en zendt deze, voorzien van een toelichting, tijdig, doch uiterlijk acht weken voordat deze wordt vastgesteld door het bestuur, toe aan de raden en de staten.*
- 3. De begroting, de jaarrekening en het jaarverslag dienen te voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.*
- 4. De raden en staten doen het bestuur van hun zienswijze over de ontwerpbegroting blijken.*
- 5. Het bestuur stelt, gehoord de zienswijzen van de raden en staten, de begroting met ten minste 75% meerderheid van stemmen vast en zendt terstond afschriften aan de colleges van de deelnemende gemeenten.*
- 6. Het bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling doch voor 1 augustus, overeenkomstig artikel 58 lid 2 van de wet, aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.*

7. Op wijzigingen van de begroting, die niet leiden tot een verhoging van de bijdrage van de deelnemers, zijn het tweede en vierde lid niet van toepassing. Wijzigingen binnen de programmabegroting mogen worden doorgevoerd door de directeur. De directeur legt daarover verantwoording af aan het bestuur.

8. De artikelen 190 tot en met 219 van de Provinciewet zijn van overeenkomstige toepassing.

9. De inkomsten van de bedrijfsvoeringsorganisatie bestaan uit de door de deelnemers te betalen bijdrage voor de instandhouding van ONS en uitvoering van het standaard werk, uit de vergoeding voor de uitvoering van meerwerk en maatwerk en uit de inkomsten als gevolg van het verrichten van taken voor derden als bedoeld in artikel 4, zevende lid.

10. De kosten voor instandhouding van de bedrijfsvoeringsorganisatie en de uitvoering van de taken worden de deelnemers in rekening gebracht op basis van de verrekensystematiek, vastgelegd in het bijdragebesluit als bedoeld in artikel 9, tweede lid.

2.3 Bijdragebesluit

De kosten van de BVO ONS worden conform de door de colleges in 2016 vastgestelde verrekensystematiek bepaald. Deze verrekensystematiek is op 3 januari 2018 door het bestuur van de BVO ONS vastgesteld in het Bijdragebesluit. De bijdragen van de partners bestaan uit een bijdrage voor de standaarddienstverlening en een bijdrage voor de maatwerkdienstverlening. De kosten per partner voor de standaarddienstverlening worden op basis van een aantal vastgestelde verdeelsleutels per domein vastgesteld. De kosten voor maatwerkdienstverlening worden op basis van werkelijke kosten met de maatwerkvragerende partners afgerekend.

Het model en de hiervoor uitgewerkte toepassing leidde ten tijde van de besluitvorming hierover tot een herverdeling van de kosten en daarmee van de bijdragen van de partners. Op verzoek van het Secretarissenberaad is destijds gezocht naar een manier om het geconstateerde herverdeeleffect voor alle partners hanteerbaar te maken en recht te doen aan het uitgangspunt van gezamenlijk voordeel. Dit heeft geleid tot een scenario waarin de partners Zwolle, Kampen en Overijssel in vier jaar (2017 t/m 2020) toegroeien naar het eindbeeld van het model onder gelijktijdige toepassing van de jaarlijkse besparingsdoelstelling van 2,5% in deze periode op de begroting van het SSC, oplopend tot 10% (€ 1,2 mln.). Geconstateerd is dat toepassing van de aanvullende taakstelling van 10% op de begroting van het SSC meer dan eens vereist dat de producten en diensten die het SSC levert aan de partners gestandaardiseerd zijn. Dit vraagt een inspanning en bereidheid van de partners.

Van deze besparingsdoelstelling van €1,2 mln. is intussen voor € 964K gerealiseerd c.q. in begroting 2018 en 2019 verwerkt. In de begroting 2020 zal het resterende deel van € 175K opgenomen worden.

2.4 (Meerjaren)begroting 2019-2022

In de volgende paragrafen zijn allereerst de uitgangspunten van de begroting 2019 opgenomen, gevolgd door de bijdragen van de partners en als laatste de meerjarenraming 2019-2022.

2.4.1 Uitgangspunten

Algemeen uitgangspunt is dat alle genoemde bedragen exclusief BTW zijn. Voor de prijsindexering wordt het indexcijfer voor het Bruto Binnenlands Product (BBP) gehanteerd, conform de septembercirculaire van het gemeentefonds. Voor de loonindexering wordt de cao gemeenten gehanteerd. Jaarlijks worden de werkelijke indexeringen gemonitord. Indien daar aanleiding voor is volgt een aanpassingsvoorstel. In de begroting 2018 was voor de loonindexering 2% opgenomen. In werkelijkheid bedroeg de indexatie 3,4%. Voor de begroting 2018 betekent dit een stijging als gevolg van herindexatie van 1,4%. Voor de indexering van de loonkosten 2019 is uitgegaan van een stijging van 2% en voor de overige kosten een stijging van 1,6%. Totaal aan indexaties leidt tot een begrotingsaanpassing van €338K.

Begin 2017 is er in nauwe samenwerking met onze partners een bedieningsconcept voor de ICT Servicedesk opgesteld. De aanleiding hiervoor was dat er vanuit de historie drie partnerspecifieke oplossingen ingeregeld waren voor de ICT Servicedesk. In het kader van borging van kwaliteit, continuïteit en het behalen van efficiency is in 2018 een project gestart om dit bedieningsconcept te implementeren en te komen tot één ICT Servicedesk onder verantwoordelijkheid van ONS. Vanaf 2019 is er voor onze afnemers dan één ICT Servicedesk beschikbaar voor de ICT-dienstverlening. Onderdeel van deze dienstverlening is tevens een verruiming van het service-window van de Servicedesk (vanaf dan elke werkdag tussen 7.00 uur en 18.00 uur beschikbaar). Bovenstaande leidt tot een begrotingsaanpassing van € 190K (met name door de verschuiving van de ICT Servicedesk Zwolle naar ONS).

Op het gebied van veiligheid van informatie zien we een toenemende eis over transparantie van en het afleggen van verantwoording over het handelen van overheidsorganisaties. En daarnaast de aandacht voor de bescherming van de privacy zoals bijvoorbeeld vastgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dat betekent voor onze partners en ONS dat we ervoor zorgen dat de beveiliging van onze ICT-omgeving aantoonbaar op orde is. Op het gebied

van security betekent dit een toename van activiteiten zoals vulnerability scans, penetratietesten, scans en audits. In de begroting 2019 ONS is hiervoor in samenspraak met onze partners een budget toegevoegd van €206K.

Een belangrijke wijziging in onze begroting is dat vanaf 1 januari 2018 de kapitaallasten van investeringen die de BVO ONS doet vanaf deze datum verwerkt worden in de begroting van ONS. Vóór 2018 werden deze investeringen (en de hiermee gepaard gaande kapitaallasten) verantwoord bij de partners en had het SSC geen kapitaalslasten begroot. Dit betreft dus een verschuiving van de plaats waar de kapitaallasten verantwoord worden (voorheen partners en nu de BVO). Op systeemniveau leidt dit, bij een gelijkblijvend investeringsniveau, niet tot een stijging van de kosten. In de begroting 2019 worden de kapitaallasten (€ 249K) begroot die voortvloeien uit de investeringen 2018.

Als laatste is per 2018 op verzoek van de gemeente Zwolle aanvullend maatwerk (€ 158K) op het gebied van Inkoop toegevoegd aan de begroting. Dit maatwerk wordt verrekend met de gemeente Zwolle.

2.4.2 **Begroting 2019**

De begroting 2019 bedraagt € 14.1 mln. euro. Ten opzichte van de begroting 2018 (na begrotingswijziging Omgevingsdienst) betekent dit een stijging van € 1 mln. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de volgende punten:

1. Indexatie 2019 en herindexatie 2018:	€ 338K
2. Servicedesk ICT	€ 190K
3. Security	€ 206K
4. Kapitaallasten investeringen	€ 249K
5. Wijziging maatwerk Zwolle (2018)	€ 158K

Hieronder de begroting 2019 op hoofdlijn. Deze is opgebouwd uit een zestal posten met daaronder een toelichting op deze posten

Begrotingspost	Bedrag (* €1.000)
Loonsom	7.483
Externe inhuur	617
Dienstverlening Zwolle	390
Huisvesting	246
Kapitaallasten	249
Overige kosten	5.192
Totaal	14.176

Toelichting begroting 2019:

Loonsom

Voor de loonsom hanteren we de begrote formatie 2018 en hieraan gerelateerde loonsom met een herindexatie over 2018 van 1,4% en een indexatie over 2019 van 2%. Aangevuld met de effecten naar aanleiding van de inrichting van de ict-servicedesk, wijzigingen als gevolg van maatwerk Inkoop Zwolle, dienstverlening aan de Omgevingsdienst en besparingen.

Externe inhuur

Voor specifieke inhuur is een extern inhuurbudget beschikbaar. Het budget 2019 is gebaseerd op de begroting 2018 en aangepast naar aanleiding van de prijsindexatie.

Dienstverlening Zwolle

De BVO ONS koopt een groot deel van haar bedrijfsvoeringstaken (met name HRM, Financiën, Communicatie en Auditing) in bij de gemeente Zwolle. Dit wordt ook wel de “omgekeerde dienstverlening” genoemd. Deze begrotingspost is conform de loonsomindexatie geïndexeerd.

Huisvesting

Voor de huisvesting van de BVO ONS wordt een deel van het provinciehuis Overijssel gehuurd. De BVO ONS heeft hiervoor een vierjarig huurcontract afgesloten (looptijd 2018-2021).

Kapitaallasten

In de begroting 2019 worden de kapitaallasten begroot die voortvloeien uit de voorgenomen investeringen 2018. Voor de begroting 2019 houdt dit in dat € 249K aan kapitaallasten opgenomen is voor de voorgenomen investeringen 2018 die naar verwachting afgerond worden in 2018.

Overige kosten

Het budget voor overige kosten betreft met name de kosten in verband met de ICT-dienstverlening. Onderhoudscontracten, licentiekosten, abonnementskosten bepalen voor het overgrote deel deze kostenpost. De begroting 2019 van de overige kosten is gebaseerd op de begroting 2018 en geïndexeerd en aangepast naar aanleiding van besparingen en effecten op basis van gewijzigde dienstverlening zoals security.

2.4.3 Bijdragen partners

Aan de hand van het door het bestuur vastgestelde bijdragebesluit zijn op basis van de begroting 2019 de volgende bijdragen per partner berekend.

Bijdragen 2019 (* € 1.000)	Bedrag
Kampen	2.272
Overijssel	5.647
Zwolle (inclusief Omgevingsdienst)	6.256
Totaal	14.176

Voor de gemeente Zwolle is deze bijdrage inclusief de bijdrage voor de ONS dienstverlening die via de gemeente Zwolle aan de Omgevingsdienst IJsselland wordt geleverd. In bijlage 3 wordt een verdere toelichting gegeven op de bijdragen per partner en wordt een detaillering naar standaarddienstverlening en maatwerkdienstverlening gepresenteerd.

2.4.4 Meerjarenraming 2019-2022

In onderstaand overzicht wordt de meerjarenraming over de periode 2019-2022 weergegeven. In dit overzicht zijn de indexaties op de lonen en overige kosten gebaseerd op de septembercirculaire 2017. In de meerjarenraming is tevens opgenomen het nog resterende deel van de besparingsdoelstelling in de begroting 2020. Voor wat betreft de kapitaallasten en onderhoud is uitgegaan van de investeringen 2018 en 2019. De geprognosticeerde stijging van het onderhoud vanaf 2020 hangt met name samen met een scenario voor wat betreft telefonie. Verwacht wordt dat deze functionaliteit als service afgenomen gaat worden in plaats van eigen telefooncentrales. Op dit moment wordt dit in VNG verband onderzocht en zijn we hierbij

aangesloten. Mocht dit scenario ten uitvoer komen dan veroorzaakt dit een stijging van de onderhoudskosten bij ONS en een daling van de kapitaallasten bij de partners.

Meerjarenraming (in € 1.000)

Indexatie	B19	B20	B21	B22
loonindexatie	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
prijsindexatie	1,6%	1,8%	1,9%	1,9%

Kosten	B19	B20	B21	B22
loonkosten	7.483	7.632	7.785	7.941
kap.lstn	249	249	249	249
overige kosten	6.445	6.561	6.685	6.812
subtotaal	14.176	14.442	14.719	15.002
beoogde besparing		175-	178-	182-
investeringen 2019 - kap.lasten		292	292	292
investeringen 2019 - onderhoud		448	457	465
aanpassingen		565	571	576
totale kosten	14.176	15.007	15.290	15.578

2.5 Investerings

Voor 2019 is in nauwe afstemming met onze partners besloten om een aantal investeringen te doen, met name in onze ict- infrastructuur, testfaciliteiten, informatiebeveiliging en compliancy. Investerings bestaan voor een deel uit investeringen ten behoeve van de standaard-dienstverlening ONS en daarnaast uit investeringen die door ONS uitgevoerd worden als maatwerk voor de (individuele) partners. De kosten van de maatwerkinvesteringen worden in rekening gebracht bij de maatwerkvrage partners (en worden dus niet door ONS geactiveerd). Ten behoeve van de volledigheid worden beide soort investeringen gepresenteerd.

Een belangrijke wijziging in onze begroting is dat vanaf 1 januari 2018 de kapitaallasten van investeringen die de BVO ONS doet in standaarddienstverlening vanaf deze datum verwerkt worden in de begrotingen van ONS. Vóór 2018 werden deze investeringen (en de hiermee gepaarde kapitaallasten) verantwoord bij de partners en had het SSC geen kapitaalslasten begroot. Dit betreft dus een verschuiving van de plaats waar de kapitaallasten verantwoord worden (voorheen partners en nu de BVO). Op systeemniveau leidt dit, bij een gelijkblijvend

investeringsniveau, niet tot een stijging van de kosten. In de begroting 2019 worden de kapitaallasten begroot die voortvloeien uit de voorgenomen investeringen 2018.

Investerings standaarddienstverlening ONS

Hieronder het overzicht van de investeringen ten behoeve van de standaarddienstverlening ONS. Deze investeringen worden door ONS, conform de kaders uit de nota afschrijvingen, verantwoord en de exploitatielasten worden opgenomen in de begroting van ONS.

Omschrijving	Investering ONS	Bijdrage maatwerk partners	Netto investering ONS
Projecten standaarddv.			
Groei en vervanging servers/opslag/backup	651.000	-56.000	595.000
Testomgeving	360.000		360.000
Ketenmonitoring	180.000		180.000
Vervanging mailwasstraat	39.600		39.600
Upgrade OS server	48.000		48.000
Software Asset Management	195.000		195.000
Totaal	1.473.600	-56.000	1.417.600

Maatwerkinvesteringen partners

Hieronder de investeringen ten behoeve van de maatwerkdienstverlening ONS. Deze investeringen worden door onze partners verantwoord. Eventuele exploitatielasten zoals onderhoud worden als maatwerk opgenomen in de begroting van ONS en als maatwerk verrekend met de maatwerkvragepartner.

Omschrijving	Investering ONS	Bijdrage maatwerk partners
Projecten maatwerk		
Upgrade Exchange omgeving (ZWO/KMP)	120.000	-120.000
Uitfaseren load balancer (ZWO)	24.000	-24.000
Vervanging switches (OVR)	480.000	-480.000
Vervanging telefooncentrales (OVR en ZWO)	330.000	-330.000
Vervanging fysieke servers (OVR)	18.000	-18.000
Vervanging werkplek hardware (KMP)	270.000	-270.000
Onderzoeken en advies (ZWO,KMP, OVR)	120.000	-120.000
Totaal	1.362.000	-1.362.000

2.6 Beleidsindicatoren

In het kader van het BBV is verplicht gesteld dat de maatschappelijke effecten in de programma's onderdeel uitmaken van de begroting, dit aan de hand van een aantal verplichte beleidsindicatoren. Voor het programma Bestuur en Ondersteuning zijn dit de volgende indicatoren:

Naam indicator	Eenheid
Formatie	Fte per 1000 inwoners
Bezetting	Fte per 1000 inwoners
Apparaatskosten	Kosten per inwoner
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
Overhead	% van totale lasten

Voor de BVO ONS, als samenwerkingsverband waarin naast de gemeente Kampen en Zwolle ook de Provincie Overijssel deelneemt, geven de indicatoren die op basis van inwoneraantal bepaald worden geen beeld dat recht doet aan waarvoor de beleidsindicatoren in het leven zijn geroepen. Daarom worden de formatie, bezetting en apparaatskosten als absolute waarden weergegeven en niet op basis van inwoners. De overige indicatoren (externe inhuur en overhead) kunnen wel worden weergegeven. Dit leidt tot het volgende overzicht voor wat betreft de beleidsindicatoren.

Naam indicator	Eenheid	Waarde
Formatie	Fte begr. 2019	98,2 fte *
Bezetting	Fte bezetting 1-1-18	79,3 fte*
Apparaatskosten	Totale lasten begr. 2019	€ 14.1 mln.*
Externe inhuur	Kosten externe inhuur als % van totale loonsom+totale kosten externe inhuur	8%
Overhead	% van totale lasten	17%

* Absolute waarde, niet op basis van inwoneraantal.

3. Formatieplan 2019

De begrote formatie 2019 bedraagt 98,2 fte. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2018 (87,1 fte) een toename van 11,1 fte die voornamelijk wordt veroorzaakt door aanvullend maatwerk Inkoop ten behoeve van de gemeente Zwolle (2018), de dienstverlening aan de Omgevingsdienst IJsselland (2018) en de inrichting van de Servicedesk ICT in 2019.

Omschrijving	Totaal	Inkoop	PSA	ICT	Alg
Fte oorspronkelijke begroting 2018	87,1	11,3	15,7	55,9	4,2
Wijzigingen fte 2018					
Inkoop maatwerk	1,7	1,7			
Omgevingsdienst	1,5		0,8	0,7	
Fte gewijzigde begroting 2018	90,3	13	16,5	56,6	4,2
Wijzigingen fte 2019					
Servicedesk	8,4			8,4	
Besparing Servicedesk	-0,5			-0,5	
Fte Begroting 2019	98,2	13	16,5	64,5	4,2

4. Balans 2019

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is de geprognosticeerde balans tot en met 2022 opgenomen. Deze meerjarenbalans is gebaseerd op de verwachte boekwaarde van de investeringen 2018, de investeringen 2019 en de ontwikkeling van de boekwaarden van deze investeringen gedurende deze jaren. In de nota Afschrijvingen zoals die door het bestuur is vastgesteld is bepaald hoe de BVO ONS omgaat met investeringen en afschrijvingen. Voor de vaste activa is uitgegaan van de historische verkrijgingsprijs. Investerings worden afgeschreven volgens de annuïtaire afschrijvingsmethode, zodat het kapitaallastenniveau meerjarig constant blijft. Voor de financiering van de investeringen wordt geld aangetrokken bij financiële instellingen conform de kaders uit het Treasurystatuut. Voor een meer gedetailleerd overzicht over de activa en investeringen is in bijlage 2 een overzicht opgenomen.

4.2 Balans

In onderstaand overzicht de geprognosticeerde (meerjaren)balans per 31-12.

Meerjarenbalans 2019-2022 (bedragen x € 1.000)	Begroting		begrote meerjarenbalans		
	2018	2019	2020	2021	2022
Vaste activa					
Materiële vaste activa:					
investeringen met economisch nut	1.207	2.388	1.871	1.349	822
Totaal vaste activa					
Vlottende activa					
uitzettingen < 1 jaar:					
Vorderingen					
liquide middelen					
overlopende activa					
Totaal vlottende activa					
TOTAAL ACTIVA	1.207	2.388	1.871	1.349	822
Meerjarenbalans 2019-2022 (bedragen x € 1.000)	Begroting		begrote meerjarenbalans		
	2018	2019	2020	2021	2022
Passiva					
Vaste passiva					
Eigen vermogen:					
algemene reserve					
gerealiseerd resultaat					
voorzieningen					
Vaste schulden:					
binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.207	2.388	1.871	1.349	822
Totaal vaste passiva					
Vlottende passiva					
Netto vlottende schulden met en rente typische looptijd korter dan één jaar					
vlottende schulden < 1 jaar					
overlopende passiva					
Totaal vlottende passiva					
TOTAAL PASSIVA	1.207	2.388	1.871	1.349	822

5. Paragraaf risico's en weerstandsvermogen

In de door het bestuur vastgestelde nota reserves en voorzieningen heeft de BVO ONS de mogelijkheid om een Algemene Reserve te vormen. Deze algemene reserve dient enerzijds om positieve en negatieve rekeningresultaten te verrekenen en anderzijds als buffer voor het afdekken van risico's. De algemene reserve is tevens een financiële buffer die noodzakelijk is voor de continuïteit van de bedrijfsvoering; het voorkomt dat partners op onverwachte momenten financieel moeten bijspringen. Bij de start van de BVO ONS zijn er geen middelen beschikbaar in de Algemene Reserve. In de loop van 2018 zal in samenspraak met onze partners bepaald worden wat de minimumomvang van de algemene reserve dient te zijn. De voorgestelde bodem is mede afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit die volgt uit de nog op te stellen risicoanalyse. In de nota reserves en voorzieningen is wel een plafond toegekend aan de Algemene Reserve. Deze is vooralsnog bepaald op 5% van het totaal begrote lasten. Het is immers geen doelstelling om grote financiële reserves te creëren. Het voorgestelde plafond sluit aan bij hetgeen in den lande gebruikelijk is voor uitvoeringsorganisaties. In de tekst hieronder wordt weergegeven wat over de algemene reserve is opgenomen in de nota reserves en voorzieningen.

Doelstelling Algemene reserve

- a. *De algemene reserve dient ter verrekening van het positieve of negatieve rekeningsresultaat.*
- b. *De algemene reserve dient als buffer voor het afdekken van risico's.*

Mutaties in de algemene reserve

- a. *De bevoegdheid tot het doen van mutaties in de algemene reserve is opgedragen aan het bestuur.*
- b. *Stortingen en onttrekkingen maken deel uit van de bestemming van het resultaat.*
- c. *Er wordt geen rente toegerekend aan de algemene reserve.*

Omvang van de algemene reserve

- a. *De minimum omvang van de algemene reserve wordt bepaald door het verschil tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de overige elementen van de beschikbare weerstandscapaciteit.*
- b. *De maximum omvang van de algemene reserve bedraagt 5% van het totaal der begrote lasten. Wanneer de gekwantificeerde risico's hoger zijn dan 5% van de jaaromzet dient het weerstandsvermogen daarop aangepast te worden.*

Eén van de wijzigingen in het kader van het BBV is het verplicht opnemen van een uniforme basisset financiële kengetallen. Hieronder een overzicht van de voor ONS van toepassing zijnde financiële kengetallen.

Financiële Kengetallen

	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting
1a. Netto schuldquote	17%	12%	9%	5%
2. Solvabiliteitsratio				

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote geeft aan of de BVO ONS investeringsruimte heeft. Ook zegt dit kengetal wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld van de BVO hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote van de BVO ONS is met 17% als meer dan voldoende te bestempelen. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. De BVO ONS heeft geen eigen middelen en alle bezittingen worden met vreemd vermogen betaald. Deze ratio kan dan ook niet berekend worden.

6. Paragraaf bedrijfsvoering

Medewerkers

Veel medewerkers in het SSC hebben te maken (gehad) met veranderingen in en op hun werk. Deze veranderingen hebben zowel betrekking op de inhoud van hun werk als ook op hun werkgever. Zo zijn medewerkers die voorheen bij de gemeente Kampen en de Provincie Overijssel werkten, bij de start van het SSC in 2013 overgegaan naar de gemeente Zwolle (in het kader van de gastheerconstructie) en nu in januari 2018 tezamen met de medewerkers van ONS die voorheen bij de gemeente Zwolle werkten, overgaan naar de BVO ONS. Deze veranderingen hebben effect op onze medewerkers. Door middel van communicatie, informatieverstrekking op verschillende wijzen en de mogelijkheid om op spreekuren, koffiecornermomenten vragen en zorgen te delen hebben we onze medewerkers meegenomen in deze veranderingen. Voor de overgang van medewerkers van het SSC ONS naar de GR- BVO zijn de volgende uitgangspunten vastgelegd:

- behoud van de ambtelijke status en behoud van verplichte aansluiting bij het ABP (is gerealiseerd door de keuze voor de publieke rechtsvorm)
- BVO-ONS heeft de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Zwolle overgenomen
- (individuele) overgangsrechten van medewerkers die zijn overeengekomen bij de oprichting van het SSC en vastgelegd in het Sociaal Plan Plaatsing medewerkers SSC worden gerespecteerd
- medewerkers volgen hun functie en werk (mens volgt werk); er ontstaat als gevolg van de verzelfstandiging geen boventalligheid
- dienstjaren bij Zwolle zijn meegenomen, en voor de voormalig medewerkers van de gemeente Kampen en de Provincie Overijssel ook de voorafgaande dienstjaren bij resp. de gemeente Kampen en de Provincie Overijssel (alsof ze zijn opgebouwd bij de BVO-ONS)
- de standplaats blijft Zwolle (Provinciehuys)
- bij eventuele toekomstige boventalligheid bij de BVO-ONS gelden voor boventallige medewerkers van de BVO-ONS dezelfde waarborgen en faciliteiten als voor boventallige medewerkers van de in de GR-BVO deelnemende partners (het juridische kader bij boventalligheid is het Sociaal Statuut van de gemeente Zwolle)
- met de omvorming naar de GR-BVO wordt alleen beoogd de juridische basis onder het SSC en de verbinding met de colleges en raden c.q. Gedeputeerde en Provinciale Staten te versterken; de principes onder de samenwerking, het takenpakket, het dienstverleningsconcept van SSC ONS, de verrekensystematiek en de operationele werkafspraken zijn niet gewijzigd.

Voor de overgang van medewerkers naar de BVO ONS is een Sociaal Plan opgesteld. Deze is na een ledenraadpleging van de vakbonden op 21 november 2017 vastgesteld.

Onze medewerkers zijn een kritieke succesfactor; daarom vinden we het belangrijk om in hen te investeren. Voor vorming en training hebben we een budget van € 120K beschikbaar (1,75% van onze loonsom). Naast out of pocket investeringen ten laste van dit budget investeren we ook op andere manieren in onze medewerkers. Dit doen we bijvoorbeeld door uitdagingen te bieden op het gebied van werkinhoud en verantwoordelijkheden, training on the job, investeren in teamvorming maar ook door aandacht te hebben voor de mens achter de medewerker. In het kader van strategische personeelsplanning kijken we naar toekomstige ontwikkelingen in het werk en de gevolgen voor de vraag naar bepaalde capaciteit en kwaliteit, alsmede de manier waarop we onze medewerkers in deze richting kunnen gaan ontwikkelen.

Huisvesting

Voor de huisvesting (en bijbehorende dienstverlening) huren we vanaf de start van het SSC twee verdiepingen in een deel van het Provinciehuis. Dit huurcontract is per 1 januari 2018 opnieuw voor een periode van vier jaar gesloten.

Omgekeerde dienstverlening

Aangezien de BVO ONS zich wil richten op haar kerntaken heeft zij besloten om een aantal bedrijfsvoeringstaken zoals financiën, communicatie, auditing en hr in te kopen bij de gemeente Zwolle. Dit is wat bekend staat als “Omgekeerde dienstverlening”. Bovengenoemde taken worden tegen betaling door Zwolle uitgevoerd en geleverd conform de afgesloten dienstverlenings-overeenkomst.

Inkoop en aanbesteding

De BVO ONS heeft een Inkoop- en Aanbestedingsbeleid, welke gelijk is aan die van onze partners. Voor de inkopen en aanbestedingen van ONS wordt gebruik gemaakt van de eigen deskundigheid bij onze afdeling Inkoop- en Contractmanagement. De algemene Inkoopvoorwaarden van de BVO ONS zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel en dus beschikbaar voor onze inkooppartners.

Accountant en ISAE3402

Voor het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole heeft de BVO ONS per 1 januari 2018 een contract gesloten met PricewaterhouseCoopers (PWC). Dit contract heeft een looptijd van 2 jaar met een optie tot verlenging met 1 jaar. Voor de opzet en uitvoering van het interne controleplan wordt in het kader van de omgekeerde dienstverlening vanuit de gemeente Zwolle capaciteit ingekocht.

Voor wat betreft de dienstverleningsaspecten heeft de afdeling PSA een ISAE3402 type 1 verklaring en wordt over 2018 een ISAE3402 type 2 audit uitgevoerd. Deze, internationaal erkende en door een onafhankelijke en gecertificeerde organisatie afgegeven, verklaring geeft aan dat de dienstverlening voor dit domein in control is en kan door onze partners onder andere gebruikt worden richting hun accountants.

ICT

Op het gebied van ICT zijn er veel ontwikkelingen. De komende jaren moet beleid worden ontwikkeld en acties worden ondernomen om de architectuur en infrastructuur aan te passen aan en op te lijnen met de (ontwikkeling van de) behoeften van de partners, en om de organisatie en werkwijze te ontwikkelen die daarbij past. Hiervoor wordt in 2018 een onderzoek door een externe partij uitgevoerd dat zal resulteren in een aantal scenario's voor zowel technische als organisatorische aspecten. Op het gebied van procesmatig werken, ICT-architectuur en informatieveiligheid zien we een toename van aandacht zowel bij ONS als bij onze partners. De verwachting is dat deze aspecten ook de komende jaren meer en meer aandacht gaan vragen. Deze aandacht vertaalt zich in een vraag naar resources en middelen om deze resources in een steeds krappere wordende arbeidsmarkt aan te kunnen trekken.

7. Paragraaf financiering

Paragraaf Financiering

In deze paragraaf worden de beleidsitems opgenomen m.b.t. het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO) zijn van toepassing.

Algemeen

Begin 2018 is het Treasurystatuut 2018 vastgesteld door het bestuur van de BVO ONS. Hiermee zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van de treasuryfunctie geregeld. De treasuryfunctie beweegt zich bij ONS op de achtergrond en zal door de treasurer van de Gemeente Zwolle worden uitgevoerd. Dit is onderdeel van de dienstverlening die tussen de BVO ONS en de gemeente Zwolle op financieel gebied is afgesproken. Er is enige financieringsbehoefte in verband met ICT investeringen. Bij het onderdeel financiering zal hier op terug gekomen worden.

Rentevisie 2019

Ten aanzien van de korte rente is de verwachting dat deze in de loop van 2019 licht zal gaan stijgen. Dit wordt beïnvloed door het beleid van met name de Europees Centrale Bank (ECB). Eind 2019 zal de 3-maandseuribor rente richting 0% bewegen. Wat betreft de lange rente (basis is 10-jaars swaprente) verwachten we dat deze met ca 0,5% ten opzichte van het huidige (28-2-2018) niveau van 1,10% kan oplopen per eind 2019. We gaan voor 2019 uit van 0% voor de korte rente en 1,60% voor de lange rente.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het bedrag aan dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Dit betreft een gemiddelde per maand primo over een kwartaal. De Wet FIDO geeft aan dat een eventuele overschrijding van twee kwartalen is toegestaan. Voor de kasgeldlimiet gaan we voor het jaar 2019 uit van 8,2% van het begrotingstotaal. Het totaal van deze begroting 2019 bedraagt ruim € 14 mln. de kasgeldlimiet wordt daarbij berekend op ruim € 1.1 mln. Vooralsnog verwachten wij geen overschrijding conform de Wet FIDO.

Renterisiconorm

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen worden ingekaderd door de renterisiconorm. De renterisiconorm is gebaseerd op 20% van de totale begroting. Dat wil zeggen dat ONS maximaal € 2.8 mln. aan renteherziening dan wel herfinanciering in één jaar mag hebben. Wij zullen bij het aangaan van mogelijke nieuwe financieringen de looptijden zodanig kiezen dat deze norm niet in gevaar komt.

Schatkistbankieren

Met ingang van 16 december 2013 is het zogenaamde schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden. Schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Kort gezegd: er kan niet geshopt worden op de geldmarkt voor een mooie vergoeding voor tijdelijke uitzettingen (deposito e.d.), maar decentrale overheden worden verplicht om hun geld boven het afgesproken percentage aan te houden in de schatkist. Het percentage is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. Dat laatste geldt voor ONS. In de praktijk betekent dit, dat het bankrekeningsaldo dagelijks moet worden gemonitord om te bezien of er eventueel tijdelijk overtollige middelen in de Rijks Schatkist gestort moeten worden. In 2019 zal overwogen worden of een automatische afroaming zinvol kan zijn. Voorlopig kan dit in elk geval alleen maar naar de Schatkist toe.

Financiering

Wij verwachten dat we in verband met de aanschaf van ICT middelen in 2019 ca € 1,4 miljoen aan aanvullende lange financiering nodig te hebben. Bij voorkeur zullen eerst tijdelijk overtollige middelen worden aangewend ter betaling van deze investeringen. Verder zal in 2018 worden onderzocht via welke kanalen deze lening(en) kunnen worden aangetrokken.

Het verwachte verloop van de lange leningen is als volgt:

Verloop Leningportefeuille	Bedrag (*€ 1.000)	Gemiddelde rente
Stand per 1-1-2019	1.200	1,00%
-Nieuwe leningen	1.400	1,60%
-Reguliere aflossing	240	1,00%
Stand per 31-12-2019	2.360	1,36%

Kredietrisicobeheer, relatiebeheer en liquiditeitenbeheer:

ONS heeft een rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Ook de zogenaamde werkrekening voor het schatkistbankieren wordt bij de BNG-bank aangehouden. Daarnaast wordt momenteel (28-02-2018) voor ONS een zogenaamde schatkistrekening bij het Agentschap (ministerie van Financiën) ingeregeld.

Administratieve organisatie liquiditeitsfunctie:

De administratie inclusief betalingsverkeer en treasury is uitbesteed aan de gemeente Zwolle (met eigen procedures). Er wordt voorzien in functiescheiding door Zwolle.

Informatievoorziening:

De toezichthouder wordt jaarlijks geïnformeerd over de renterisiconorm en de stand betreffende de kasgeldlimiet via de begroting en de jaarrekening

8. Bijlagen

8.1 Bijlage 1: Overzicht begroting 2019 (totaal en per afdeling)

Begrotingspost	Totaal		Per afdeling			
Bedrag (* €1.000)			Inkoop	PSA	ICT	Alg.Org
Loonsom	7.483		1.148	1.029	4.964	342
Externe inhuur	617		10		607	
Dienstverlening Zwolle	390					390
Huisvesting	246					246
Kapitaallasten	249				249	
Overige kosten	5.192		149	381	4.090	572
Totaal	14.176		1.307	1.410	9.909	1.549

8.2 Bijlage 2: Overzicht activa en investeringen 2019

Overzicht van activa en overzicht van kapitaalslasten

omschrijving	YR 2019			YR 2020		YR 2021		YR 2022	
	boekwaarde 1-1	afschr+ rente	boekwaarde 31-12	afschr+ rente	boekwaarde 31-12	afschr+ rente	boekwaarde 31-12	afschr+ rente	boekwaarde 31-12
Servers en opslag	630.000	129.805	506.495	129.805	381.755	129.805	255.767	129.805	128.520
Netwerk	570.800	117.608	458.900	117.608	345.882	117.608	231.733	117.608	116.443
Oracle Weblogic servers	6.000	1.236	4.824	1.236	3.636	1.236	2.436	1.236	1.224
Groei en vervanging servers/opslag/backup		-	595.000	122.594	478.356	122.594	360.546	122.594	241.558
Testomgeving		-	360.000	74.174	289.426	74.174	218.146	74.174	146.153
Ketenmonitoring		-	180.000	37.087	144.713	37.087	109.073	37.087	73.076
Vervanging mailwasstraat		-	39.600	8.159	31.837	8.159	23.996	8.159	16.077
Upgrade OS server		-	48.000	9.890	38.590	9.890	29.086	9.890	19.487
Software Asset Management		-	195.000	40.178	156.772	40.178	118.162	40.178	79.166
Totaal	1.206.800	248.649	2.387.819	540.731	1.870.967	540.731	1.348.945	540.731	821.704

Overzicht van investeringen 2019

Omschrijving	Investering	Bijdrage maatwerk	Netto investering	Afschr. termijn	Afschr. bedrag	Rente bedrag	Totaal kapitaallasten
Projecten standaarddvl.							
Groei en vervanging servers/opslag/backup	651.000	-56.000	595.000	5	116.644	5.950	122.594
Testomgeving	360.000		360.000	5	70.574	3.600	74.174
Ketenmonitoring	180.000		180.000	5	35.287	1.800	37.087
Vervanging mailwasstraat	39.600		39.600	5	7.763	396	8.159
Upgrade OS server	48.000		48.000	5	9.410	480	9.890
Software Asset Management	195.000		195.000	5	38.228	1.950	40.178
Totaal	1.473.600	-56.000	1.417.600		277.906	14.176	292.082

8.3 Bijlage 3: Overzicht bijdragen partners

In deze bijlage een detaillering van de bijdrage per partner. In overzicht 1 een detaillering van de wijziging ten opzichte van de begroting 2018 en in overzicht 2 een overzicht van de verdeling van de bijdragen naar standaarddienstverlening en maatwerkdienstverlening en als laatste in overzicht 3 een overzicht van de kosten per afdeling, uitgesplitst in standaarddienstverlening en maatwerkdienstverlening.

Overzicht wijziging bijdrage ten opzichte van de begroting 2018

Begroting 2018	Totaal	Kampen	Overijssel	Zwolle	Omgevingsdienst
Begroting 2018	12.888	1.995	5.881	5.013	
Begrotingswijziging Omgevingsdienst	222	-20	-29	-65	336
Begroting 2018 incl. Omgevingsdienst	13.110	1.975	5.852	4.948	336
Wijziging maatwerk Inkoop voor Zwolle	155			155	
Herindexatie (nieuwe cao 2017)	96	15	37	40	3
Begroting 2018 na wijzigingen	13.361	1.990	5.889	5.143	339
Begroting 2019	Totaal	Kampen	Overijssel	Zwolle	Omgevingsdienst
Begroting 2018	13.361	1.990	5.889	5.143	339
Indexatie 2019	242	39	97	100	6
Begroting 2019 geïndexeerd	13.603	2.029	5.986	5.243	345
Wijzigingen					
- Servicedesk	190	24	-123	261	29
- Kapitaalslasten	249	45	96	104	4
- Exploitatielasten infrastructuur	38	5	13	19	0
- Security	206	39	84	82	1
- Overig	-110	7	-107	-12	2
Wijzigingen totaal	573	120	-37	454	36
Effecten bijdragebesluit agv verdeelsleutels		49	-50	10	-9
Wijziging cfm ingroeimodel		76	-251	175	
Begroting 2019 totaal	14.176	2.274	5.648	5.882	372

Overzicht 1: detaillering van de wijziging ten opzichte van de begroting 2018

Overzicht van de verdeling van de bijdragen naar standaard- en maatwerkdienstverlening

Bijdragen 2019 (* € 1.000)	Bedrag		Standaard	Maatwerk
Kampen	2.274		1.694	580
Overijssel	5.648		4.366	1.281
Zwolle (inclusief Omgevingsdienst)	6.254		4.351	1.905
Totaal	14.176		10.410	3.766

Overzicht 2: verdeling bijdragen naar standaard- en maatwerkdienstverlening

Overzicht van de kosten per afdeling, standaarddienstverlening en maatwerkdienstverlening.

Organisatie (bedragen * € 1.000)		Inkoop	PSA	ICT	Alg.Org	Ingroei	Totaal
Kampen	Standaard	123	236	1.120	290	-77	2.274
	Maatwerk	0	8	572			
Overijssel	Standaard	458	420	2.687	548	255	5.648
	Maatwerk	0	137	1.144			
Zwolle (incl OD)	Standaard	461	556	2.800	712	-178	6.254
	Maatwerk	265	54	1.586			
Totaal		1.307	1.410	9.909	1.549	0	14.176

Overzicht 3: kosten per afdeling, uitgesplitst in standaarddienstverlening en maatwerkdienstverlening.

Aan Provinciale Staten Overijssel en de gemeenteraden van Kampen en Zwolle
*i.a.a. Gedeputeerde Staten Overijssel, colleges van B&W van Kampen en Zwolle,
bestuur BVO ONS, deelnemers Bedrijfsvoeringsberaad ONS en contactpersonen
ONS.*

datum: 4 april 2018

betreft: Begroting 2019-2022

Geachte heer, mevrouw,

Op basis van artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Shared Service Centrum ONS (BVO SSC ONS) bieden wij u hierbij het concept van de programmabegroting 2019-2022 aan.

In deze aanbiedingsbrief zijn tevens de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het begrotingsjaar 2019 opgenomen. Dit bieden wij u, conform de Wet op de Gemeenschappelijke Regeling aan vóór 15 april 2018.

Algemene beleidsmatige en financiële kaders 2019

Voor de autonome ontwikkelingen in het jaar 2019 zijn wij uitgegaan van de cijfers in de septembercircular van het gemeentefonds. Voor de prijsindexering wordt het indexcijfer voor het Bruto Binnenlands Product (BBP) gehanteerd. Voor de loonindexering wordt de cao gemeenten gehanteerd. Jaarlijks worden de werkelijke indexeringen gemonitord. Indien daar aanleiding voor is volgt een aanpassingsvoorstel.

In de begroting 2018 was voor de loonindexering 2% opgenomen. In werkelijkheid bedroeg de indexatie 3,4%. Voor de begroting 2018 betekent dit een stijging als gevolg van herindexatie van 1,4%. Voor de indexering van de loonkosten 2019 is uitgegaan van een stijging van 2% en voor de overige kosten een stijging van 1,6%.

De begroting is opgezet conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Voor gemeenschappelijke regelingen is vanaf 1 januari 2018 de gewijzigde BBV van toepassing (voor

gemeenten was dit al per 1 januari 2017). De meest in het oog springende wijziging voor de BVO ONS is het verplicht opnemen van landelijke beleidsindicatoren voor het programma Bestuur en Ondersteuning.

Het in 2015 vastgestelde verrekenmodel en de hiervoor uitgewerkte toepassing leidde ten tijde van de besluitvorming hierover tot een herverdeling van de kosten en daarmee van de bijdragen van de partners. Op verzoek van het Secretarissenberaad is destijds gezocht naar een manier om het geconstateerde herverdeeeffect voor alle partners hanteerbaar te maken en recht te doen aan het uitgangspunt van gezamenlijk voordeel. Dit heeft geleid tot een scenario waarin de partners Zwolle, Kampen en Overijssel in vier jaar (2017 t/m 2020) toegroeien naar het eindbeeld van het model onder gelijktijdige toepassing van de jaarlijkse besparingsdoelstelling van 2,5% in deze periode op de begroting van het SSC, oplopend tot 10% (€ 1,2 mln.). Van deze besparingsdoelstelling van €1,2 mln. is intussen voor € 964K gerealiseerd c.q. in begroting 2018 en 2019 verwerkt. In de begroting 2020 zal het resterende deel van € 175K opgenomen worden. Naast de besparingen is ook het ingroei-effect verwerkt in de bijdragen per partner voor 2019.

Financiële bijzonderheden begroting

Een belangrijke wijziging in onze begroting is dat vanaf 1 januari 2018 de kapitaallasten van investeringen die de BVO ONS doet vanaf deze datum verwerkt worden in de begroting van ONS. Vóór 2018 werden deze investeringen (en de hiermee gepaarde kapitaallasten) verantwoord bij de partners en had het SSC geen kapitaalslasten begroot. Dit betreft dus een verschuiving van de plaats waar de kapitaallasten verantwoord worden (voorheen partners en nu de BVO). Op systeemniveau leidt dit, bij een gelijkblijvend investeringsniveau, niet tot een stijging van de kosten. In de begroting 2019 worden de kapitaallasten begroot die voortvloeien uit de begrote investeringen 2018.

Op het gebied van veiligheid van informatie zien we een toenemende eis over transparantie van en het afleggen van verantwoording over het handelen van overheidsorganisaties. En daarnaast de aandacht voor de bescherming van de privacy zoals bijvoorbeeld vastgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dat betekent voor onze partners en ONS dat we ervoor zorgen dat de beveiliging van onze ICT-omgeving aantoonbaar op orde is. Op het gebied van security betekent dit een toename van activiteiten zoals vulnerability scans, penetratietesten, scans en audits. In de begroting 2019 ONS is hiervoor in samenspraak met onze partners een budget toegevoegd.

Begin 2017 is er in nauwe samenwerking met onze partners een bedieningsconcept voor de ICT Servicedesk opgesteld. De aanleiding hiervoor was dat er vanuit de historie drie partnerspecifieke oplossingen ingeregeld waren voor de ICT Servicedesk. In het kader van borging van kwaliteit, continuïteit en het behalen van efficiency is in 2018 een project gestart om dit bedieningsconcept te implementeren en te komen tot één ict servicedesk. Vanaf 2019 is er voor dan voor onze afnemers één ICT servicedesk beschikbaar voor de ict-dienstverlening. Onderdeel van deze dienstverlening is tevens een verruiming van het service-window van de Servicedesk (vanaf dan elke werkdag tussen 7.00 uur en 18.00 uur beschikbaar).

Als laatste is er in 2018 op verzoek van de gemeente Zwolle aanvullend maatwerk op het gebied van Inkoop toegevoegd aan de begroting. Dit maatwerk wordt verrekend met de gemeente Zwolle.

Procedure begroting

Wij stellen u in de gelegenheid om vóór 1 juni 2018 uw zienswijze op deze begroting schriftelijk aan ons kenbaar te maken. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke termijn van acht weken. Wij horen ook graag van u terug indien u geen gebruik maakt van deze mogelijkheid. De ingebrachte zienswijzen betrekken wij bij het voorstel over de programmabegroting 2019 aan het bestuur van de BVO ONS. Dit voorstel bespreken wij in de vergadering van 7 juni. Het bestuur dient de vastgestelde begroting, conform de wet op de gemeenschappelijke regeling, voor 1 augustus 2018 aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op te sturen.

Tot slot

Wij hopen u op deze manier voldoende geïnformeerd te hebben. Indien u nog vragen heeft over deze brief kunt u contact opnemen met Vincent Siegmund (038-4982232) of Peter Zwiars (038-4984237)

Hoogachtend,

Bestuur BVO SSC ONS,

Jan Brink, voorzitter

Bijlage: Begroting Shared Service Centrum ONS 2019 (inclusief meerjarenraming 2020-2022)

Overdracht College-Raad

Datum 17 mei 2018

onderwerp Actueel financieel perspectief 2018 - 2022
portefeuillehouder
informant Agterhuis, Henriette (2622)
medeopstellers
afdeling Concernstaf
bijlagen Voorstel: Informatienota Actueel financieel perspectief 2018 - 2022

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

Van het actueel financieel perspectief voor de jaren 2018 t/m 2022.

Informatienota voor de raad

Datum 15 mei 2018

Onderwerp	Actueel financieel perspectief 2018 - 2022
Versienummer	V0.2

Portefeuillehouder J. Brink

Informant J. van Dijk
Afdeling Concernstaf / CSADV
Telefoon 038 498 2664
Email J.van.Dijk@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Van het actueel financieel perspectief voor de jaren 2018 t/m 2022.

Datum 15 mei 2018

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

In deze nota geven wij u inzicht in het geactualiseerd financieel perspectief voor de jaren 2018 t/m 2022. Ten opzichte van de begroting 2018 zijn er een drietal ontwikkelingen die in belangrijke mate het geactualiseerd perspectief beïnvloeden, te weten de gevolgen van het Regeerakkoord, de hogere uitgaven in het sociaal domein en de veranderende wetgeving aangaande de winstnemingen op grondexploitaties. De ontwikkelingen hebben gevolgen voor zowel het structureel als incidenteel financieel perspectief. In de berekening van het perspectief wordt onderscheid gemaakt in beschikbare begrotingsruimte vóór- en na verrekening van het nadelig resultaat op de sociaal domein budgetten. Bij de berekening van de incidentele begrotingsruimte is rekening gehouden met de voorlopige uitkomsten van de jaarrekening 2017, de Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) en de eerste beleidsrapportage 2018.

Het financieel perspectief is voortdurend aan verandering onderhevig. Een belangrijke factor daarin is de rijksvergoeding via het gemeentefonds. Deze bedraagt 55% van de gemeentelijke inkomsten. In de berekeningen is uitgegaan van de laatst bekend zijnde gegevens die in het Regeerakkoord en in het Interbestuurlijk programma (IBP) zijn afgesproken en in de maartcirculaire zijn vertaald. Het eerstvolgende moment van bijstelling van het gemeentefonds zal plaatsvinden via de meicirculaire die naar verwachting eind mei zal verschijnen.

Kernboodschap

Inzicht geven in het actueel financieel perspectief voor de jaren 2018 t/m 2022.

Consequenties

Het financieel perspectief onderscheiden we in een structureel- en incidenteel perspectief. In de actualisering geven we inzicht in de ontwikkelingen die zich ten opzichte van de begroting 2018 hebben voorgedaan en geven we aan welke risico's we thans nog niet kunnen kwantificeren. Daarnaast geven we inzicht in het weerstandsvermogen waarmee zich daadwerkelijk voordoende risico's kunnen worden opvangen.

1. Structureel perspectief

Als gevolg van het Regeerakkoord, de afspraken uit het Interbestuurlijk programma¹, de stijgende kosten in het sociaal domein en bestaande knelpunten is het structureel perspectief ten opzichte van de begroting 2018 volledig gewijzigd. De structurele begrotingsruimte wordt vooral bepaald door de keuze in maatregelen scenario's in het sociaal domein. In onderstaande tabel 1 zijn de effecten van de scenario's op de begrotingsruimte weergegeven. Het scenario 'doorgaan' waarbij de huidige beleidslijn ongewijzigd blijft resulteert in een niet sluitende meerjarenraming. Bij de scenario's 'optimaliseren' en 'hervormen' ontstaat vanaf 2021 een positief resultaat. In alle scenario's moet rekening worden gehouden met een nadelig begrotingsresultaat in 2019 en 2020 (evenzo in 2018, zie hiervoor het incidenteel perspectief).

¹ De afspraken uit het IBP zijn vooral een bevestiging van de financiële afspraken uit het Regeerakkoord aangaande de financiële verhoudingen tussen het rijk, provincies en gemeenten.

Datum 15 mei 2018

De structurele begrotingsruimte geeft aan hoe groot de budgetruimte is om structurele risico's/nieuwe knelpunten op te vangen, lokale beleidsintensiveringen te kunnen doen en invulling te geven aan de uitvoering van het Interbestuurlijk programma. Jaarlijkse incidentele tekorten worden via de beschikbare incidentele reservemiddelen opgevangen.

De in de tabel achter de scenario's vermelde bedragen geven het totaal gemeentelijk resultaat aan na verwerking van het geprognosticeerde tekort op het sociaal domein en de geraamde opbrengst van de maatregelen van de betreffende scenario's.

Tabel 1 Structureel perspectief

(bedragen x € 1 mln.)	2019	2020	2021	2022
Uitkomsten na begrotingsbehandeling 2018	1,0	1,9	2,7	2,7
Mutaties obv autonome ontwikkelingen	1,6	-0,5	-0,6	-0,6
Geactualiseerde uitkomsten bestaand beleid	2,6	1,4	2,1	2,1
Gevolgen Regeerakkoord obv maartcirculaire GF	4,1	4,6	4,8	6,1
Ontwikkelingen BTW-compensatiefonds nav RA	1,1	1,6	1,9	2,4
Risico's overige gevolgen rijksbeleid	pm	pm	pm	pm
Bestaande knelpunten	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Actuele structurele begrotingsruimte, excl. sociaal domein	4,8	4,6	5,8	7,6

Begrotingstekort c.q. –overschot na verwerken tekortsociaal domein en effect van de maatregelen per scenario:

Scenario 1: doorgaan	-4,3	-4,7	-3,4	-1,1
Scenario 2: optimaliseren	-1,2	-1,3	0,3	2,8
Scenario 2+3: optimaliseren + hervormen	-1,2	-0,8	1,3	4,3

NB Het tekort op het sociaal domein voor de jaarschijf 2018 is meegenomen onder het incidenteel perspectief, omdat het onderdeel gaat uitmaken van de eerste beleidsrapportage 2018.

Toelichting

De autonome ontwikkelingen betreffen onder andere actualisering in de maatstaven van het gemeentefonds en loon- en prijsbijstellingen en een correctie op de inkomsten op het onderdeel participatiegelden voor nieuwe doelgroepen (beschut werken) vanwege de gemeentelijke verplichting om beschut werkplekken te realiseren.

De gevolgen van het Regeerakkoord en de financiële afspraken uit het Interbestuurlijk programma zijn verwoord in de maartcirculaire van het gemeentefonds. De in de tabel genoemde bedragen oplopend naar € 6,1 mln. (jaar 2022) is het saldoresultaat van enerzijds een toename (accres) van de gemeentefondsuitkering van ruim € 20 mln. en anderzijds een correctie vanwege hogere loon- en prijsontwikkelingen (waaronder het sociaal domein) en volume ontwikkelingen in het sociaal domein. Vanaf 2020 vindt er geen afzonderlijke compensatie voor loon-/prijs- en volumeontwikkelingen op een groot deel van de sociaal domein uitkeringen meer plaats, omdat de uitkeringen worden geïntegreerd in de algemene uitkering van het gemeentefonds. Het gevolg is dat de gemeente de genoemde kostenstijgingen zelf moet financieren, door bijvoorbeeld het inzetten van de hogere accresraming. Tevens is in de saldoberekening rekening gehouden met een nadelig effect vanwege de invoering van het abonnementstarief voor de eigen bijdrage Wmo ingaande 2019 en het effect van de verhoging van het BTW-tarief van 6% naar 9%.

Datum 15 mei 2018

Het Regeerakkoord heeft in basis een positief effect op de verrekening met het BTW-compensatiefonds (BCF).² Echter de definitieve verrekening is afhankelijk van de totaal door de gemeenten te declareren compensabele BTW. Het rijk gaat bij de toekomstig geraamde verrekeningen uit van het laatste realisatiejaar (2016). Hierin schuilt het risico dat door de aantrekkende economie de gemeenten in totaal de komende jaren meer compensabele BTW gaan declareren dan waarmee het rijk thans rekening houdt. Vorig jaar heeft de gemeente besloten hierop te anticiperen door het opnemen van een structurele correctiepost van € 1,5 mln. In de komende meicirculaire verwachten wij een nadere duiding te krijgen over de cijfers van het realisatiejaar 2017 en zullen wij beoordelen of de correctiepost aanpassing behoeft.

De post bestaande knelpunten ad € 3 mln. betreft met name de structurele doorwerking van de korting op de rijksuitkering voor jeugd 18+, het niet doorvoeren van de bezuiniging op sport, aanvullende middelen voor de WRZV-sportthal (conform eerder besluit) en een nadeel vanwege een verslechtering van de vangnetregeling voor de bijstandsuitkeringen.

Het financieel beeld blijft constant aan verandering onderhevig. Een belangrijke factor hierin is het rijksbeleid dat zich onder andere vertaalt in de uitkering via het gemeentefonds. Voor de komende twee jaar worden er grote herverdeeloperaties in het gemeentefonds en de rijksbijdrage inzake bijstandsuitkeringen (BUIG) uitgevoerd. Op dit moment valt niet in te schatten of Zwolle daarin een voor- of nadeelgemeente is.

Tekort en maatregelen sociaal domein:

In de beslisnota 'Bijsturing sociaal domein' met bijbehorend 'interventieplan' is de problematiek en zijn de besparingsmaatregelen op het sociaal domein uitgebreid toegelicht. In tabel 1 is dan ook volstaan met het totaalresultaat van de geprognosticeerde budgetoverschrijdingen en de te treffen maatregelen om het tekort te beperken. Bij alle scenario's blijft de bestaande behoedzaamheidsmarge inzake de transformatieopbrengsten in tact.

Behoedzaamheidsmarge transformatieopbrengsten;

Bij de PPN 2018-2021 is besloten een behoedzaamheidsmarge aan te houden ingeval de verwachte transformatieopbrengsten lager uitvallen of later worden gerealiseerd. De structurele marge bedraagt € 1 mln. in 2018, oplopend naar € 2 mln. in 2019 en € 2,5 mln. vanaf 2020. Hoewel in de huidige berekeningen een reëlere inschatting kan worden gemaakt van de te verwachten transformatieopbrengsten – resulterend in een hoger nadeel in de eerste jaren op de sociaal domein budgetten – handhaven wij de behoedzaamheidsmarge op het huidige niveau. De motivering hiertoe is dat ook bij de voorgestelde maatregelen (scenario's optimaliseren en hervormen) sprake kan zijn dat de verwachte besparingen niet in het verwachte tempo of bedrag worden gehaald. Wij adviseren de hoogte van de behoedzaamheidsmarge jaarlijks bij de perspectiefnota te bespreken aan de hand van de voortgang van de maatregelen en de actualiteit van dat moment.

Met betrekking tot de knelpunten in het sociaal domein is in het Interbestuurlijk programma afgesproken dat er een tijdelijke voorziening (voorlopig 2018) van € 200 mln. komt, onder voorbehoud dat in juni de gemeenten ermee instemmen, om gemeenten die getroffen worden door een stapeling van tekorten in het sociaal domein te compenseren. De uitwerking van de criteria omtrent de verdeling van de middelen wordt door de VNG uitgewerkt.

² In de meerjarenraming komt hierdoor de totale positieve verrekening van de BCF uit op ruim € 6 mln.

Datum 15 mei 2018

Naast deze voorziening heeft het rijk voor de jaren 2018 tot en met 2020 € 36 mln. per jaar beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van het transformatieproces jeugd. In de komende septembercircular van het gemeentefonds volgt nadere informatie over de uitwerking en de verdeling.

2. Incidenteel perspectief / weerstandsvermogen

De incidentele bestedingsruimte bedraagt ca. € 19 mln., waarvan € 9 mln. in het stadsontwikkelfonds en € 10 mln. in de reserve incidentele bestedingen.

De stand van de reserve incidentele bestedingen wordt vooral bepaald door de (voorlopige) voordelige uitkomsten van de jaarrekening, het MPV resultaat (inclusief winstneming), de eerste beleidsrapportage en het tekort op het sociaal domein voor de jaarschijf 2018 ad € 7 mln. op basis van het scenario 'optimaliseren'. Het tekort over 2017 op het sociaal domein is verrekend met de risicoreserve sociaal domein³. De definitieve resultaten van de genoemde beleidsproducten worden in juni/juli aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

De hoogte van de reserve incidentele bestedingen is mede afhankelijk van het benodigde weerstandsvermogen in de algemene concernreserve om de geactualiseerde risico's op te vangen. Voorlopig houden we op basis van de geactualiseerde risico's € 25 mln. in de algemene concernreserve aan om zich daadwerkelijk optredende risico's op te vangen op het terrein van de grondexploitaties en alle andere begrotingsposten.

Communicatie

Partners en media worden geïnformeerd via een persbericht.

Vervolg

Het actueel financieel perspectief is onderdeel van de lopende college-onderhandelingen.

Openbaarheid

Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

³ Bij de PPN 2018-2021 is besloten de risicoreserve sociaal domein per 2018 op te heffen en het restant toe te voegen aan de algemene concernreserve. Daarmee worden de risico's in het sociaal domein op dezelfde wijze afgedekt als alle overige begrotingsposten.

Overdracht College-Raad

Datum 17 mei 2018

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen D66 inzake pilot Rijksoverheid aardgasvrije wijken
portefeuillehouder	Michiel van Willigen
informant	Frank, Raymond
medeopstellers	
afdeling	Civiel en Groen
bijlagen	Voorstel: Informatienota beantwoording artikel 45 vragen D66 - pilot Rijksoverheid aardgasvrije wijken Bijlage: D66 - Deelname aan pilot Rijksoverheid voor aardgasvrij maken bestaande wijken

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

De antwoorden op de Artikel 45-vragen van D66 met het onderwerp “Deelname aan pilot Rijksoverheid voor aardgasvrij maken bestaande wijken”.

Informatienota voor de raad

Datum 23 april 2018

Onderwerp	Artikel 45 vragen pilot Rijksoverheid aardgasvrije wijken
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder M.W.J. van Willigen

Informant R. Frank
Afdeling Leefomgeving en Mobiliteit / Energietransitieteam
Telefoon 06 11 92 34 23
Email R. Frank @zwolle.nl
Bijlagen 1. Artikel 45 vragen D66

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De antwoorden op de Artikel 45-vragen van D66 met het onderwerp “Deelname aan pilot Rijksoverheid voor aardgasvrij maken bestaande wijken”.

Datum 23 april 2018

Inleiding

Op 4 april jongsleden zijn door de fractie van D66 vragen gesteld op grond van Artikel 45 in verband met het onderwerp 'Deelname aan pilot Rijksoverheid voor aardgasvrij maken bestaande wijken'. Hieronder zijn de vragen integraal overgenomen, gevolgd door een antwoord:

1. *Is Zwolle zich bewust van de noodzaak de klimaatdoelen van Parijs te halen?*
2. *Is Zwolle bereid waar mogelijk een bijdrage te leveren aan het halen van deze doelen?*
3. *Heeft u kennis genomen van het door het ministerie van BZK op 3 april jl. naar alle Nederlandse gemeenten gezonden schrijven inzake het aardgasvrij maken van bestaande woningen en wijken?*
4. *Zo ja, bent u bereid gehoor te geven aan deze oproep en het voortouw te nemen bij het aardgasvrij maken van bestaande wijken in Zwolle en een aanvraag te doen?*
5. *Zijn er reeds voornemens over welke bestaande Zwolse wijken kansrijk zijn voor deze pilot en is hier reeds een specifieke aanpak voor ontwikkeld?*
6. *Zo nee, bent u bereid te onderzoeken of er Zwolse wijken, met daarbij een specifieke aanpak, zijn die in aanmerking kunnen komen voor deelname aan deze pilot?*

Ad. 1

Ja. Hiervoor is het ambitiedocument "Zwolle geeft je energie!" in juli 2017 door de raad vastgesteld.

Ad 2.

Ja. Hiervoor wordt binnen het kader van het genoemde ambitiedocument een programmaplan opgesteld en uitgevoerd.

Ad 3.

Ja.

Ad 4.

Ja. Een aanvraag zal door de gemeente Zwolle worden voorbereid en ingediend voor 1 juli 2018 bij het ministerie van BZK.

Ad 5.

Ja, de wijk Berkum zal als pilotwijk worden voorgedragen. Voor de aanpak van het energieneutraal maken van Berkum verwijzen wij u naar de informatienota aan de raad van 2 februari 2018.

Ad 6.

Binnen de regeling mag per gemeente maar één wijk worden ingediend. Zie verder antwoord 5.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Vragen o.b.v. art. 45 reglement van orde

Aan: College van B&W

Van: D66 David Hof

Datum: 4 april 2018

Onderwerp: Deelname aan pilot Rijksoverheid voor aardgasvrij maken bestaande wijken

Teneinde de klimaatdoelen horend bij het klimaatakkoord van Parijs uit 2015 te halen is een grote inspanning op vele terreinen noodzakelijk. Het aardgasvrij maken van woningen is daarbij een belangrijke stap, temeer daar het kabinet ook heeft aangekondigd de gaswinning uit Groningen per 2030 te beëindigen. Naast het aardgasvrij maken van nieuwbouw ligt er nog een grote uitdaging bij het aardgasvrij maken van bestaande woningen en wijken. Minister Ollongren heeft daartoe een oproep gedaan aan gemeentes om zich voor 1 juli te melden met plannen om bestaande wijken aardgasvrij te maken. Voor deze gemeentes ligt vanuit rijkswege een passend aanbod voor ondersteuning bij deze opgave. Deze oproep is gedaan op 3 april en de minister laat daarin weten aanvragen te beoordelen op betrokkenheid en draagvlak van burgers, ondernemers en andere stakeholders. Specifiek is daarbij aandacht voor regionale spreiding en diversiteit in aanpak.

Zwolle is een toonaangevende gemeente waar, gelet op de recente verkiezingsuitslag, veel steun leeft voor verdere vergroening en een actief klimaatbeleid. Ook onderkennen wij de dubbel gevoelde noodzaak tot het versneld aardgasvrij maken van woningen. Enerzijds om ook op dit terrein de CO2 uitstoot te reduceren, anderzijds om de vraag naar aardgas te reduceren in aanloop naar het stopzetten van de winning in Groningen. Daarbij staat het voor D66 buiten kijf dat een actieve aanpak vereist is en de aard van de klimaatproblematiek vraagt om ook voor bestaande wijken oplossingen te vinden om los te komen van de aardgasafhankelijkheid. D66 heeft daarom een aantal vragen:

1. Is Zwolle zich bewust van de noodzaak de klimaatdoelen van Parijs te halen?
2. Is Zwolle bereid waar mogelijk een bijdrage te leveren aan het halen van deze doelen?
3. Heeft u kennis genomen van het door het ministerie van BZK op 3 april jl. naar alle Nederlandse gemeenten gezonden schrijven inzake het aardgasvrij maken van bestaande woningen en wijken?
4. Zoja, bent u bereid gehoor te geven aan deze oproep en het voortouw te nemen bij het aardgasvrij maken van bestaande wijken in Zwolle en een aanvraag te doen?
5. Zijn er reeds voornemens over welke bestaande Zwolse wijken kansrijk zijn voor deze pilot en is hier reeds een specifieke aanpak voor ontwikkeld?
6. Zo nee, bent u bereid te onderzoeken of er Zwolse wijken, met daarbij een specifieke aanpak, zijn die in aanmerking kunnen komen voor deelname aan deze pilot?

David Hof

D66

Overdracht College-Raad

Datum 17 mei 2018

onderwerp	Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 GGD IJsselland
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Slagman - Duthler, Yolande
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 GGD IJsselland Bijlage: 1. Concept Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 GGD IJsselland Bijlage: 2. Aanbiedingsbrief aan gemeenteraden dd. 6 april 2018

Voorgesteld besluit raad

In te stemmen met de programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 van de GGD IJsselland.

Beslisnota voor de raad

Datum 9 april 2018

Openbaar

Onderwerp Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 GGD IJsselland
Versienummer 1

Portefeuillehouder Ed Anker
Informant Yolande Slagman - Duthler
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon (038) 498 2245
Email Y.Slagman-Duthler@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 1.2.1 We beschermen en bevorderen de gezondheid van onze inwoners
Begroting wijzigen Nee.
Dekking ten laste van Reguliere begroting gezondheid.

Bijlagen 1. Concept Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022
GGD IJsselland
2. Aanbiedingsbrief aan gemeenteraden dd. 6 april 2018

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 In te stemmen met de programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 van de GGD IJsselland.

Datum 9 april 2018

Inleiding

GGD IJsselland is een gemeenschappelijke regeling van 11 gemeenten in IJsselland en voert taken uit die in de wet Publieke gezondheid aan gemeenten zijn opgedragen, zoals jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring van gezondheid, advies over gezondheidsbeleid aan gemeenten en zorg voor publieke gezondheid bij crisis en rampen.

Per brief van 6 april jl. heeft uw raad de Programmabegroting 2019 en de Meerjarenraming 2020 – 2022 van de GGD IJsselland ontvangen (bijlage 1). Op grond van de Gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland kan uw raad gebruik maken van de bevoegdheid eventuele op- en aanmerkingen bij de Programmabegroting van de GGD aan het Dagelijks Bestuur van de GGD IJsselland kenbaar te maken. Dit kan tot uiterlijk 31 mei 2018.

Beoogd effect

De financiële bijdrage aan de GGD IJsselland wordt ingezet voor de uitvoering van diverse taken met als algemeen doel de gezondheid van alle inwoners en bepaalde doelgroepen in het bijzonder te beschermen, te bewaken en te bevorderen.

Argumenten

1. De programmabegroting bevat alle inkomsten en uitgaven die voor 2018 worden verwacht.

De programmabegroting is opgesteld op basis van de financiële uitgangspunten Programmabegroting 2019, die in december 2017 door het algemeen bestuur van GGD IJsselland zijn vastgesteld, de Programmabegroting 2018 en informatie over de exploitatie 2017.

Het betreft een begroting van € 25,2 miljoen en bevat zowel producten die worden gefinancierd uit de algemene gemeentelijke bijdrage, als dienstverlening die wordt gefinancierd uit rijksbijdragen, dienstverlening overeengekomen met afzonderlijke gemeenten, en inkomsten en uitgaven door/van diensten aan derden.

2. De programmabegroting is gebaseerd op bestaand beleid.

Na de gemeenteraadsverkiezingen stelt GGD IJsselland samen met de deelnemende gemeenten een nieuwe Bestuursagenda op met daarin strategische opdrachten voor de nieuwe bestuursperiode.

3. De programmabegroting 2019 houdt rekening met de volgende inhoudelijke ontwikkelingen:

In het programma gezondheid richt de GGD zich met name op de doorontwikkeling van de jeugdgezondheidszorg, de dreigingen vanuit infectieziekten en antibioticaresistentie, toenemende vraag naar maatschappelijke zorg en informatievoorziening.

4. De programmabegroting 2019 is toegenomen met € 1,8 miljoen.

Deze toename in volume bevat de dienstverlening jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen voor Steenwijkerland (€ 615.000), uitbreiding van de Centrale Toegang (€ 245.000), ontwikkeling loonkosten (€ 600.000), prijsindex (€ 115.000) en overige (€ 225.000).

De toename JGZ en uitbreiding CT beïnvloeden onze gemeentelijke bijdrage niet, toename JGZ komt voor rekening van Steenwijkerland, en de CT betreft een dienstverleningsovereenkomst en is derhalve geen onderdeel van de gemeentelijke bijdrage maar wordt afzonderlijk in rekening gebracht.

Risico's

De GGD stelt de benodigde weerstandscapaciteit regelmatig opnieuw vast op basis van de risico's die de GGD loopt. Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2017 komt de ratio voor het weerstandsvermogen op 1,35 uit en is daarmee voldoende. Vooralsnog is er geen

Datum 9 april 2018

aanleiding om de benodigde weerstandscapaciteit aan te passen. Dit houdt in dat de ingeschatte risico's opgevangen kunnen worden binnen het weerstandsvermogen.

De netto schuldquote (niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen) bedraagt 30%. Dit is ruimschoots boven de VNG-norm die aangeeft dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld. De solvabiliteit bedraagt 12%. Dit is laag t.o.v. gemeenten, waarbij percentages van 30 tot 40% normaal zijn. Dit komt omdat de GGD een beperkt eigen vermogen heeft, dit is een keuze van de deelnemende gemeenten.

Het aandeel van de gemeente Zwolle in deze Gemeenschappelijke regeling bedraagt 24,9%.

Financiën

De bijdrage van de gemeente Zwolle voor 2019 bedraagt € 4.469.00 op basis van het inwoneraantal van 126.158 per 1.1.2018. Dit is € 185.675 hoger dan voor 2018, een stijging van 4.3%.

De totale gemeentelijke bijdrage 2019 (alle gemeenten) stijgt t.o.v. 2018 (afgerond) met € 1,36 miljoen.

De verhoging van de gemeentelijke bijdragen wordt met name veroorzaakt door:

- de indexering 2019 van salarissen, sociale lasten en prijzen (afgerond in totaal € 658.000), inclusief herrekening van de sociale lasten en ontwikkelingen t.a.v. IKB.
- de integratie van JGZ 0-4 Steenwijkerland (afgerond € 560.000, die geheel wordt verwerkt in verhoging van de bijdrage van de gemeente Steenwijkerland) en
- de afgesproken intensiveringen van beleid (€ 137.000). Dit betreft de komst van de Omgevingswet, Infectieziektebestrijding en Hygiënische probleemuithoudens.

De gemeentelijke bijdrage wordt verwerkt in de reguliere begroting gezondheid.

Communicatie

De GGD zal schriftelijk worden geïnformeerd over het besluit van de gemeente om in te stemmen met de Programmabegroting 2019.

Vervolg

Eventuele zienswijzen worden behandeld bij de vaststelling van de Programmabegroting 2019 in het algemeen bestuur op 21 juni 2018.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Programmabegroting 2019 en Meerjarenraming 2020 – 2022

Versiebeheer

Versie

Versienr	Auteur	Opmerkingen
0.2	H. Claus	Bijdragen intern (Jan, Jeroen, Eef) verwerkt
0.3	H. Claus	Bespreking in het MT
0.4	H. Claus	Afronding voor DB
0.5	H. Claus	Afwikkelen laatste details en opmerkingen (invoegen kerncijfers 2017)

Distributie

Versienr	Datum	Verspreid aan
0.2	31-01-2018	Jan Roorda, Eef Roelenga, Jeroen Homburg
0.3	27-02-2018	Behandeling in MT, aanvulling door MT-leden
0.4	15-03-2018	Behandeling in Dagelijks bestuur

Documenteigenaar	J. Roorda
Vastgesteld door	algemeen bestuur
Datum vaststelling	21 juni 2018
Geplande evaluatiedatum	
Digitale vindplaats	Corsa ; G18.000662

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting	5
Voorwoord	7
1. Algemene uitgangspunten	9
1.1 GGD IJsselland	9
1.2 Procedure Programmabegroting 2019	9
1.3 Omvang van de begroting	10
1.4 Indexering	11
1.5 Beleidsindicatoren	12
2. Programma's	13
2.1 Programma Gezondheid	13
2.1.1 Inleiding	13
2.1.2 Waar staan we voor?	13
2.1.3 Wat doen we er voor?	13
2.1.4 Wat gaat het kosten?	16
2.2 Programma Service en samenwerking	17
2.2.1 Inleiding	17
2.2.2 Waar staan we voor?	17
2.2.3 Wat doen we ervoor?	17
2.2.4 Wat gaat het kosten?	18
3. Financiële begroting	19
3.1 Begroting van baten en lasten GGD IJsselland	19
3.2 Toelichting op de financiële begroting	19
3.3 Algemene lasten en dekkingsmiddelen	20
3.4 Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	20
3.5 Kanttekeningen	22
4. Paragrafen verplicht op grond van het BBV	24
4.1 Algemeen	24
4.2 Weerstandsvermogen en risico's	25
4.2.1 Algemene uitgangspunten	25
4.2.2 Evaluatie weerstandscapaciteit	25
4.2.3 Overzicht risico's 2019	26
4.2.4 Financiële kengetallen 2019.	24
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen	25
4.4 Bedrijfsvoering	28
4.5 Verbonden partijen	28
4.6 Treasury	29
4.6.1 Inleiding	29
4.6.2 Algemene ontwikkelingen	29
4.6.3 Risicomanagement	29
4.6.4 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte	31
4.6.5 Rentevisie	31
Bijlagen	33
Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdragen	35
Bijlage 2: Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen	36
Bijlage 3: Overzicht personele sterkte	37
Bijlage 4: Overzicht van reserves en voorzieningen	38

Bijlage 5: Overzicht van langlopende leningen	39
Bijlage 6: Overzicht activa	40
Bijlage 7: Overzicht taakvelden en overhead	41
Bijlage 8 balans	42
Bijlage 9: Compensabele BTW	44

Bestuurlijke samenvatting

Begroting in één oogopslag

De Programmabegroting van GGD IJsselland heeft betrekking op alle uitgaven en inkomsten die voor 2019 worden voorzien. Deze betreffen de volgende zaken (zie verder paragraaf 1.3, pagina 10):

1. Producten die worden gefinancierd uit de algemene gemeentelijke bijdrage
2. Dienstverlening die uit rijksbijdragen wordt gefinancierd
3. Dienstverlening die met afzonderlijke gemeenten is overeengekomen
4. Inkomsten en uitgaven voor diensten die door derden worden betaald (via een klanttarief voor burgers of andere partijen)

De totale Programmabegroting 2019 omvat (afgerond) € 25,2 miljoen en kent de volgende inkomsten en uitgaven

Inkomsten	
Algemene gemeentelijke bijdrage	18.556
Inkomsten uit DVO	1.455
Inkomsten uit projecten	1.214
Rijksbijdrage	1.651
Inkomsten d.m.v. klanttarief	1.590
Overige	782
Totaal	25.248

Uitgaven (inclusief overhead)	
Programma Gezondheid	23.602
<i>waarvan Jeugdgezondheidszorg</i>	<i>13.983</i>
<i>Advies en onderzoek</i>	<i>832</i>
<i>Hygiëne, Milieu, infectieziekten</i>	<i>5.023</i>
<i>Maatschappelijke zorg</i>	<i>2.622</i>
<i>Forensische zorg</i>	<i>640</i>
<i>Project</i>	<i>502</i>
Programma Service en samenwerking	1.426
<i>waarvan Bestuur</i>	<i>1.266</i>
<i>Vorbereiding rampen/crisis</i>	<i>159</i>
Overige uitgaven	220
Totaal	25.248

Wat betaalt mijn gemeente

De bijdragen per gemeente is gespecificeerd weergegeven in bijlage 1 op pagina 35. De bijdragen zijn afgerond opgenomen in de onderstaande tabel.

Gemeente	gemeentelijke bijdrage (x €1.000)
Dalfsen	999
Deventer	3.389
Hardenberg	2.205
Kampen	1.982
Olst-Wijhe	608
Ommen	623
Raalte	1.208
Staphorst	681
Steenwijkerland	1.455
Zwartewaterland	937
Zwolle	4.469
Totaal	18.556

Inhoudelijke toelichting

GGD IJsselland kent twee programma's. Het programma Gezondheid omvat de inhoudelijke taken van de GGD. In het programma Service en samenwerking zijn bestuurlijke en ondersteunende activiteiten ondergebracht. De inhoud en ontwikkelingen van deze programma's worden toegelicht in hoofdstuk 2, vanaf pagina 13.

Wat zijn de ontwikkelingen in deze begroting

Ten opzichte van 2018 neemt het volume van de begroting 2019 met € 1,8 mln toe. De toename kan als volgt worden onderverdeeld:

- Integratie 0- 4 JGZ Steenwijkerland	€ 615.000
- Uitbreiding Centrale toegang (DVO)	€ 245.000
- Ontwikkeling loonkosten	€ 600.000
- Prijsindex	€ 115.000
- Overige	€ 225.000

Gevolgen gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage neemt ten opzichte van 2018 (afgerond) met € 1,36 miljoen toe. Deze ontwikkeling kan aan drie elementen worden toegeschreven: de indexering 2019 van salarissen, sociale lasten en prijzen (afgerond in totaal € 658.000). Hierin is ook herrekening van de sociale lasten ontwikkeling 2018 verwerkt van 2% en de ontwikkelingen t.a.v. IKB. De integratie van JGZ 0-4 in Steenwijkerland (afgerond € 560.000, die geheel wordt verwerkt in verhoging van de bijdrage van de gemeente Steenwijkerland) en de afgesproken intensiveringen van beleid (€ 137.000). Dit betreft intensiveringen voor de komst van de Omgevingswet, Infectieziektebestrijding en Hygiënische probleemhuishoudens. Nadere informatie is te vinden op bladzijden 19 en 20.

Voorwoord

GGD IJsselland werkt voor 11 gemeenten in Overijssel en draagt met haar werkzaamheden bij aan het bouwen en onderhouden van een goed functionerende samenleving in deze gemeenten.

Publieke gezondheid gaat over de gezondheid van de gemeenschap; het collectief staat centraal.

De GGD werkt vooral aan preventie en richt zich in brede zin op het voorkómen van bedreigingen voor de gezondheid en op bedreigingen van de samenleving door grote gezondheidsproblemen (van klassieke epidemieën tot bijvoorbeeld het risico's van overgewicht en verslavingen).

Met het oog op de gemeenschap is de GGD actief op uiteenlopende terreinen zoals jeugdgezondheidszorg, bestrijding van infectieziekten en openbare geestelijke gezondheidszorg. Daarbij zijn we met groepen én individuen bezig, we doen onderzoek, beoordelen mensen en situaties, zorgen voor maatregelen en geven advies en informatie aan inwoners en gemeenten. Dat alles met inzet, deskundigheid en plezier.

GGD IJsselland ziet gezondheid van mensen niet als doel op zich, maar vooral als een middel voor mensen om deel te kunnen nemen aan de samenleving, zoals is verwoord in de moderne definitie van Huber: "Gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven". Dit wordt ook wel 'positieve gezondheid' genoemd. Dit is de invalshoek van waaruit GGD IJsselland wil werken. Dit impliceert dat GGD IJsselland zich steeds meer richt op samenwerking met ketenpartners op verschillende beleidsterreinen en zal zoeken naar het creëren van meerwaarde van haar inspanningen juist ook in verhouding tot andere beleidsdoelen.

In maart 2018 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats en daarna zullen de nieuwe colleges van B&W hun afgevaardigde voor het algemeen bestuur van GGD IJsselland aanwijzen. Het is de bedoeling om voor de nieuwe bestuursperiode in samenspraak met de gemeenten een nieuwe Bestuursagenda (2019-2022) op te stellen. Daarin komen de inhoudelijke doelen te staan waar we in onze regio specifiek aan zullen gaan werken in deze periode. Omdat de Programmabegroting 2019 al in juni 2018 wordt vastgesteld is het niet mogelijk om ambities en doelen al in deze begroting te verwerken. Mocht de nieuwe Bestuursagenda wijziging van de financiën in de Programmabegroting nodig maken, dan zal dit door middel van een begrotingswijziging plaatsvinden. Inhoudelijke uitwerking van de Bestuursagenda in activiteiten per jaarschijf gebeurt in het Jaarplan van GGD IJsselland voor het betreffende jaar en in de Voorjaarsbestuursrapportage van elk jaar.

Namens het dagelijks bestuur,

E.W. Anker
voorzitter

A.M. van den Berg
secretaris

1. Algemene uitgangspunten

1.1 GGD IJsselland

GGD IJsselland werkt aan publieke gezondheid voor 11 gemeenten in IJsselland en ziet voor zichzelf de volgende missie:

GGD IJsselland: voor een gezonde samenleving

Positieve gezondheid is ons uitgangspunt. Dit betekent dat we gezondheid zien als het vermogen je aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. Gezondheid is een belangrijke voorwaarde om te kunnen meedoen in de maatschappij.

GGD IJsselland kiest er voor om haar strategisch beleid samen met haar eigenaren (de gemeenten in IJsselland) te ontwikkelen. Dit leidt iedere bestuursperiode tot een bestuurlijke agenda die richting geeft aan het doen en laten van de organisatie.

Eind 2014 heeft het bestuur de strategische opdracht vastgesteld voor de periode 2015-2017: de Bestuursagenda: 'Vernieuwen vanuit basistaken'.

Voor de periode 2019-2022 ontwikkelen GGD, bestuur en organisatie en de gemeenten gezamenlijk een nieuwe Bestuursagenda. De inhoud daarvan is nog niet verwerkt in deze Programmabegroting.

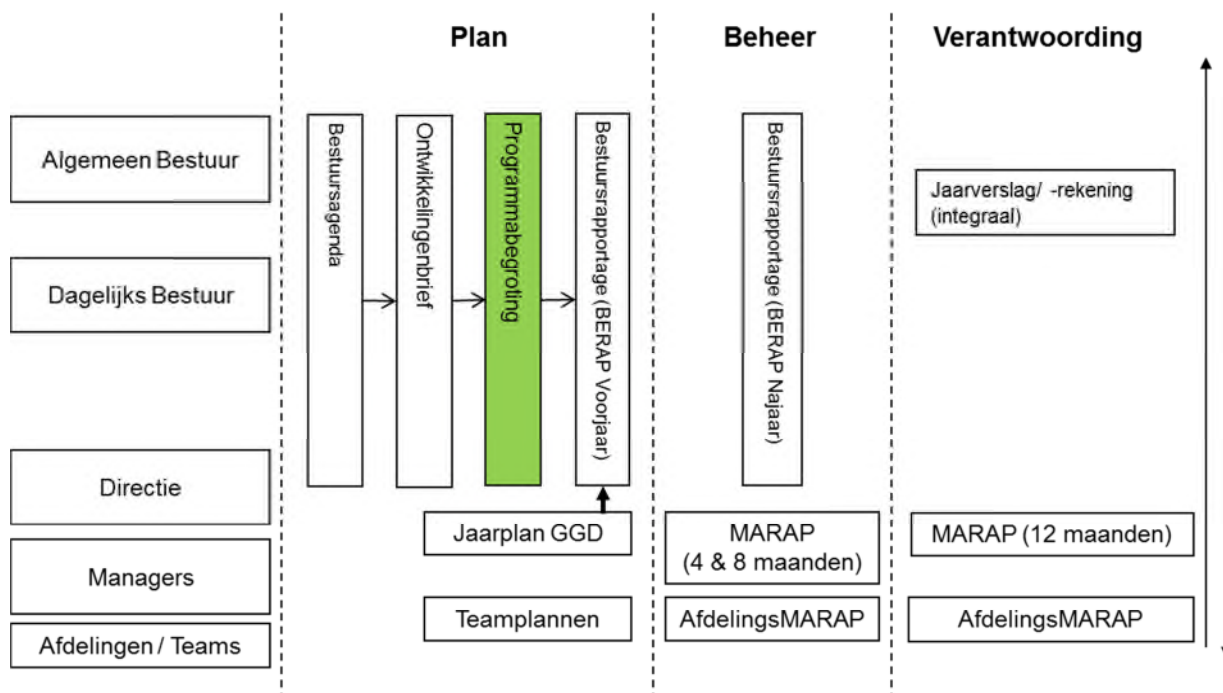
1.2 Procedure Programmabegroting 2019

Wettelijk is voorgeschreven dat een gemeenschappelijke regeling haar begroting uiterlijk 15 juli vaststelt en binnen twee weken daarna, maar uiterlijk voor 1 augustus aan gedeputeerde staten van de provincie zendt. Daarvóór hebben de gemeenteraden de gelegenheid gehad om hun zienswijze over de begroting in te brengen. Door de tijdige vaststelling van de begroting van de gemeenschappelijke regeling kan deze worden verwerkt in de begroting van de deelnemende gemeenten. Dit betekent dat de programma nog 'beleidsarm' is en actuele ontwikkelingen nog niet kunnen worden verwerkt. De onderstaande procedure is daarvoor ingericht:

- de voorliggende Programmabegroting 2019 is gebaseerd op de uitgangspunten voor de begroting 2019 die het algemeen bestuur in december 2017 heeft vastgesteld;
- het dagelijks bestuur stuurt de concept-Programmabegroting voor 1 april 2018 aan de gemeenteraden, om hen in de gelegenheid te stellen hierover een zienswijze in te dienen;
- in juni 2018 stelt het algemeen bestuur de Programmabegroting 2019 vast;
- vervolgens wordt de Programmabegroting 2019 verder uitgewerkt. De inhoudelijke uitwerking en financiële bijstelling wordt verwerkt in de Bestuursrapportage van het voorjaar 2019;
- de uitvoering van de begroting wordt gevolgd in de Bestuursrapportage in het najaar 2019 en uiteindelijk in de Jaarstukken over 2019;
- het Algemeen bestuur kan naar aanleiding van een Bestuursrapportage (zo nodig) de begroting bijstellen.

De plaats van de Programmabegroting in de P&C cyclus van GGD IJsselland wordt weergegeven in onderstaand schema.

Figuur 1 Planning- en controlcyclus van GGD IJsselland

Versie februari 2018

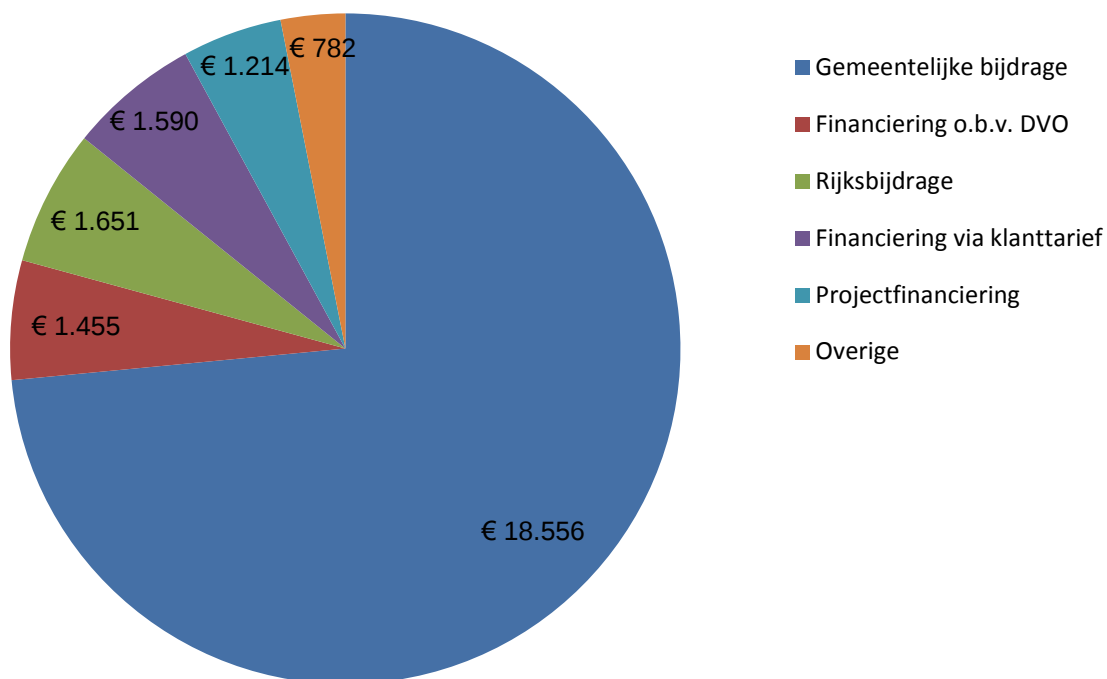
1.3 Omvang van de begroting

De begroting van GGD IJsselland heeft betrekking op alle uitgaven en inkomsten die voor 2019 worden voorzien. Deze betreffen de volgende zaken:

1. producten die worden gefinancierd uit de algemene gemeentelijke bijdrage, waaronder de wettelijke taken waarvoor de gemeenschappelijke regeling is ingesteld (bijvoorbeeld infectieziektebestrijding en jeugdgezondheidszorg);
2. dienstverlening die uit rijksbijdragen wordt gefinancierd (dit betreft voornamelijk de bekostiging van de dienstverlening op het gebied van SOA-Sense en rijksvaccinatieprogramma);
3. dienstverlening die met afzonderlijke gemeenten is overeengekomen, op basis van een Dienstverleningsovereenkomst of projectfinanciering met een langlopende subsidiebeschikking (zoals dienstverlening bemoeizorg die wordt gefinancierd door de centrumgemeente Zwolle);
4. geraamde structurele inkomsten en uitgaven voor diensten die direct door derden worden betaald (klanttarief voor burgers of andere partijen, zoals reizigersadvisering).

Daarnaast worden incidentele activiteiten van de GGD op projectbasis gefinancierd. Deze lasten zijn niet te voorzien en maken daarom geen deel uit van de programmabegroting.

Onderstaande figuur geeft een globaal overzicht van omvang van de begroting in voornoemde financieringsstromen (bedragen x 1000 Euro)

1.4 Indexering

In de programmabegroting 2019 zijn de verwachte ontwikkelingen van loonkosten en prijzen verwerkt op basis van de uitgangspunten die 14 december 2017 door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. De basis hiervoor is de ontwikkeling die in de septembercirculaire 2017 voor het gemeentefonds wordt gehanteerd.

Ontwikkeling personeelslasten

Loonontwikkeling 2018 – 2019;

De CAO voor gemeenteambtenaren loopt tot 1 januari 2019. In de uitgangspunten voor de begroting 2019 is de indexering van de salarissen vastgesteld op 2,4%. Dit percentage is gebaseerd op de septembercirculaire 2017.

Naast de indexering van de salarissen is in de loonontwikkeling ook herrekening van de sociale lasten verwerkt en zijn ontwikkelingen in het kader van het IKB verwerkt. Hierin is ook de component verlofuren opgenomen van 14,4 uur per formatieplaats. Deze is nu financieel vertaald in de loonkosten. Gebleken is dat deze uren vrijwel volledig worden uitbetaald en niet worden teruggekocht.

Ontwikkeling Materiële lasten

Voor de kosten van materiële lasten wordt uitgegaan van een prijsstijging van 1,6% voor 2019, zoals in de uitgangspunten voor de begroting 2019 is vastgelegd.

1.5 Beleidsindicatoren

Met de laatste vernieuwing van het BBV, wordt het opnemen van beleidsindicatoren in de programmabegroting verplicht gesteld. Met ingang van de programmabegroting 2018 neemt GGD IJsselland vooralsnog alleen de verplichte beleidsindicatoren op in haar begroting (zie bijlage 10).

2. Programma's

2.1 Programma Gezondheid

Programma:	Gezondheid	
Portefeuillehouders:	E.W. Anker (bedrijfsvoering, gezondheidsbeleid en onderzoek) J. Janssen (publieke gezondheid jeugd, huisvesting en vastgoed) J.W.J. Kolkman (publieke gezondheid algemeen en maatschappelijke opvang)	
Programmamanager:	A.M. van den Berg, secretaris, directeur Publieke Gezondheid	
Afdelingen/managers:	1. Jeugdgezondheidszorg	A.M. Knoef
	2. Algemene Gezondheidszorg	N.M.F. Bakker
	3. Maatschappelijke zorg en OGGZ (MZ/OGGZ))	A.M. Algera
	4. Kennis- en Expertisecentrum	A.M. Algera

2.1.1 Inleiding

Het programma Gezondheid omvat de basistaken van GGD IJsselland en aanvullende taken en activiteiten die met gemeenten overeen zijn gekomen. De taken en bijbehorende dienstverlening is beschreven in het productenboek van GGD IJsselland.

2.1.2 Waar staan we voor?

We werken aan een gezonde samenleving: vitale inwoners in een gezonde leefomgeving. Dit doen we door het uitvoeren van onderzoek, het signaleren van gezondheidsrisico's, het (samen) oplossen van bedreigingen van de gezondheid, het adviseren van gemeenten en inwoners, het bevorderen van gezond gedrag en het bieden van een vangnet voor mensen die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn. Zo vergroten we gelijke kansen op een gezond leven.

We werken voor én met de elf gemeenten in IJsselland en samen met diverse organisaties: voor een gezonde samenleving.

2.1.3 Wat doen we er voor?

Het programma Gezondheid omvat de volgende activiteiten:

Uitvoering van:

- Het basispakket Jeugdgezondheidszorg
- Infectieziektebestrijding
(inclusief reizigersadvisering, geslachtsziektebestrijding en TBC-bestrijding)
- Seksuele gezondheidszorg
- Technische Hygiënezorg
- Toezicht kinderopvang
- Toezicht Wmo 2015
- Milieu en gezondheid
- Reizigersadvisering
- Forensische geneeskunde

- Maatschappelijke zorg en OGGZ (voor 8 gemeenten behorend tot de centrumgemeente Zwolle), waaronder Centrale Toegang
- Beleidsadvies, Gezondheidsbevordering en epidemiologisch onderzoek
- Preventieve gezondheidszorg Asielzoekers

Specifieke aandachtspunten voor 2019

In het programma Gezondheid zijn de volgende ontwikkelingen te onderscheiden:

GGD IJsselland voert vanaf 2018 het basispakket Jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar uit voor alle gemeenten in IJsselland. De dienstverlening wordt gekenmerkt door vier elementen:

- een doorgaande zorglijn van de geboorte tot 18 jaar;
- voldoen aan de wettelijke eisen in het basispakket Jeugdgezondheidszorg;
- zorgen voor aansluiting bij behoeften van ouders, jeugdigen;
- samenhang met de jeugdzorg en de lokale zorgstructuur in gemeenten.

Infectieziektebestrijding heeft landelijk veel prioriteit. De wereld wordt steeds kleiner en nieuwe infectieziekten (zoals recentelijk Ebola en Zika) verspreiden zich snel en vormen daarmee een voortdurende dreiging voor onze samenleving. Daarnaast wordt de resistentie voor moderne antibiotica een steeds groter probleem. GGD IJsselland investeert in de bestrijding van infectieziekten, samen met andere partijen zoals huisartsen, ziekenhuizen, verzorgingshuizen en andere instellingen waar mensen langdurige zorg krijgen.

Maatschappelijke zorg vraagt in brede zin in toenemende mate aandacht van de GGD. GGD ziet een stijgende trend in de behoefte aan zorg voor mensen die niet passen in de reguliere zorgvoorzieningen en specialistische voorzieningen of begeleiding nodig hebben. In 2018 zullen gemeenten een aanpak voor sluitende zorg voor personen met verward gedrag hebben geformuleerd. Waarschijnlijk vraagt dit nieuwe diensten van de GGD zoals de 24/7 bereikbaarheid van het team VIA. Daarnaast is de capaciteit voor de aanpak van woningvervuilingen (hygiënische probleemhuishoudens) uitgebreid.

Gemeenten hebben een groeiende behoefte aan goede informatievoorziening om beleid in het sociaal domein te kunnen ontwikkelen en monitoren. Epidemiologische informatievoorziening, het gebruik van registraties van de GGD en het uitvoeren van specifiek onderzoek leveren hier een groeiende bijdrage aan. De formatie voor deze activiteiten is beperkt, er wordt gezocht naar mogelijkheden om aan de groeiende vraag te voldoen.

Onderstaand overzicht geeft een indruk van de omvang van taken die GGD IJsselland uitvoert

Dienstverlening GGD IJsselland 2017 in cijfers (Bron: Kerngegevens GGD IJsselland 2017)

Onderdeel		Aantallen
Jeugdgezondheidszorg	In beeld 0-18 jaar (98 %)	110.130
	Extra contacten 0-18 jaar	14.768
Toezicht Kinderopvang	Inspecties kinderdagverblijven	486
	Inspecties buitenschoolse opvang	350
	Inspecties peuterspeelzalen	9
	Inspecties gastouderbureaus	42
	Inspecties gastouders (358 nieuw, 93 steekproef)	451
Technische Hygiënezorg	Inspecties tatoeage- en piercingshops	46
	Inspecties seksinrichtingen	3
Milieu en Gezondheid	Adviezen aan en onderzoek voor gemeenten, instellingen en burgers over o.a. binnenmilieu, hinder door stank, geluid en stof, bodemverontreiniging en sanering van asbest, nazorg bij rampen en crises	218
Forensische geneeskunde	Lijkschouwingen	452
	Letselrapportages	275
	Arrestantenzorg: Medische zorg bij bezoek	947
	Arrestantenzorg: Telefonisch zorgadvies	361
Infectieziektebestrijding	Meldingen van meldingsplichtige ziektes (en vervolgens bron- en contactonderzoek)	178
	Meldingen van uitbraken diarree, luchtweginfecties of huidinfecties	108
	Telefonische vragen over infectieziekten	424
Seksuele gezondheid	Consulten seksueel overdraagbare aandoeningen (soa)	2.727
	Gevonden soa (vindpercentage = 22%)	597
Reizigerszorg	Consulten (8.156 eerste consulten en 2.101 vervolgsconsulten)	10.257
Tuberculose	Consulten	741
	Patiënten	16
Psychosociale hulpverlening	Inzet	19
Beleid	Advies aan gemeenten over bijvoorbeeld lokaal gezondheidsbeleid, jeugdbeleid, WMO en de ontwikkelingen in het brede sociale domein. Organisatie van 5 themabijeenkomsten voor ambtenaren over datagebruik, vitale statushouders, ouderenmonitor, volwassenenmonitor en ouderengezondheidsbeleid.	
Maatschappelijke zorg (bemoeizorg)	Meldingen team Bemoeizorg	247
	Meldingen team Bemoeizorg Jeugd	41
	Meldingen team Zwerfjongeren	99
	Meldingen team Vervuilde huishoudens	94
Centrale Toegang	Gemelde instroom in maatschappelijke opvang	448
	Meldingen beschermd wonen (waarvan toegekende aanvragen: 580)	1.043

2.1.4 Wat gaat het kosten?

Omschrijving	rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019	meerjarenbegroting(x1000)		
				2020	2021	2022
Lasten:						
Exploitatielasten	6.037	5.267	5.053	5.155	5.259	5.365
Kapitaallasten	133	77	104	107	110	113
Loonkosten	11.947	11.741	13.381	13.649	13.922	14.201
Totaal lasten	18.117	17.085	18.539	18.911	19.291	19.679
Baten:						
Gemeentelijke bijdrage	14.851	15.692	16.910	17.249	17.594	17.946
Financiering o.b.v. DVO	1.224	1.131	1.455	1.485	1.515	1.546
Rijksbijdragen	1.551	1.597	1.651	1.684	1.718	1.753
Financiering via klanttarief	1.989	1.644	1.590	1.622	1.655	1.689
Projectfinanciering	1.154	1.106	1.214	1.239	1.264	1.290
Overige financiering	1.199	691	782	799	818	836
Totaal baten	21.968	21.861	23.602	24.078	24.564	25.060

* rekeningcijfers 2017 voorlopig

2.2 Programma Service en samenwerking

Programma:	Service en Samenwerking
Portefeuillehouder:	E.W. Anker
Programmamanager:	A.M. van den Berg (secretaris/directeur Publieke Gezondheid)
Afdelingen/manager:	Bestuursbureau / J. Roorda (tevens directiesecretaris)

2.2.1 Inleiding

Het programma Service en Samenwerking is ondersteunend aan het programma Gezondheid. Het programma richt zich op het bestuur en op het bestuursproces van de GGD. Daarbij zijn van belang:

- Voorbereiding van bestuurlijk overleg (vergaderingen Dagelijks Bestuur en het Overleg Publieke gezondheid, inclusief ambtelijke voorbereiding);
- Invulling van de kaderstellende en controlerende rol van het Algemeen Bestuur;
- Uitvoering van de besluiten van het Algemeen- en het Dagelijks Bestuur;
- Communicatie met de gemeenten, op bestuurlijk en ambtelijk niveau.

2.2.2 Waar staan we voor?

De doelstelling van het programma Service en Samenwerking is het optimaliseren van de kwaliteit en het rendement van de samenwerking tussen en met gemeenten.

GGD IJsselland werkt volgens een verrijkt Governance model, waarbij het werk van de GGD op inhoud gestuurd wordt door de opdrachten van gemeenten (met de eisen die voortkomen uit de Wet publieke gezondheid als randvoorwaarde). Dit betekent:

- GGD IJsselland biedt met haar diensten meerwaarde voor gemeenten en sluit aan bij de lokale wensen van gemeenten. GGD IJsselland wordt ervaren als een dienst van en voor de 11 gemeenten in IJsselland;
- er is samenhang in het lokaal gezondheidsbeleid van gemeenten, in de samenwerkingsafspraken die de 11 gemeenten in IJsselland met elkaar maken en in de opdracht aan de Gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland;
- daarnaast werkt GGD IJsselland met transparante afspraken over haar bedrijfsvoering en informatie die ondersteunend zijn voor inzicht, toezicht en beheer door gemeenteraden, colleges van B&W en portefeuillehouders die zitting hebben in het bestuur van de GGD;
- GGD IJsselland kent een helder besturingsconcept dat is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en daarvan afgeleide afspraken.

2.2.3 Wat doen we ervoor?

Algemene taken:

- Organiseren en voorbereiden van bestuurlijke overleggen
- Uitvoeren van de P&C cyclus, zowel intern als extern. En samenstellen van de afgesproken interne en bestuurlijke documenten (Programmabegroting, 2 Bestuursrapportages, Jaarverslag en jaarrekening, 3 interne managementrapportages).
- Uitvoeren van business control, juridische control, kwaliteitszorg en informatiemanagement
- Ondersteuning management (communicatie en managementondersteuning)
- Voorbereiding van taken van de GGD bij rampen en crises (draaiboeken, samenwerkingsafspraken met ketenpartners, oefenprogramma).

Specifiek voor 2019:

- Vaststellen en implementeren van de nieuwe bestuursagenda

2.2.4 Wat gaat het kosten?

Omschrijving	rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019	meerjarenbegroting(x1000)		
				2020	2021	2022
Lasten:						
Exploitatielasten	92	69	69	71	73	75
Loonkosten	846	106	110	113	116	119
Totaal lasten	938	175	179	184	189	194
Baten:						
Gemeentelijke bijdrage	1.467	1.509	1.646	1.679	1.713	1.748
Overige financiering	24	0	0	0	0	0
Totaal baten	1.491	1.509	1.646	1.679	1.713	1.748

* rekeningcijfers 2017 voorlopig

3. Financiële begroting

3.1 Begroting van baten en lasten GGD IJsselland

In dit onderdeel zijn de totale baten en lasten van GGD IJsselland verwerkt. Dit betreft het totaal van de afzonderlijke programmabegrotingen en het overzicht van algemene lasten en dekkingsmiddelen.

Financiële begroting (bedragen in Euro x 1000)

Totaaloverzicht baten en lasten	rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019	meerjarenbegroting(x1000)		
				2020	2021	2022
lasten						
programma Service&samenwerking	938	175	179	183	186	190
programma gezondheid	18.119	17.085	18.539	18.909	19.288	19.673
Algemene dekkingsmiddelen	2.484			0	0	0
Overhead	4262	5.955	6.310	6.436	6.565	6.696
Heffing Vennootschapsbelasting				0	0	0
Onvoorzien\saldo	211	119	170	173	177	180
Totaal lasten voor reserveringen	26.014	23.334	25.198	25.702	26.216	26.740
Mutaties reserve groot onderhoud	50	50	50	51	52	53
Totaal lasten	26.064	23.384	25.248	25.753	26.268	26.793
Baten						
programma Service&samenwerking	1.491	1.509	1.646	1.679	1.712	1.747
programma gezondheid	21.968	21.861	23.602	24.074	24.556	25.047
Algemene dekkingsmiddelen	2.605	14	0	0	0	0
Totaal baten	26.064	23.384	25.248	25.753	26.268	26.793

In de begroting 2019 zijn alleen structurele baten en lasten geraamd. Incidentele baten en lasten worden in het exploitatiejaar door middel van begrotingswijziging geraamd.

* rekeningcijfers 2017 voorlopig

3.2 Toelichting op de financiële begroting

In deze paragraaf worden de afwijkingen in de begroting 2019 ten opzichte van de begroting 2018 toegelicht. In de begroting worden structurele lasten en baten geraamd. Incidentele budgetten worden in de loop van het exploitatiejaar middels een begrotingswijziging toegevoegd.

Ten opzichte van 2018 neemt het volume van de begroting 2019 met € 1,8mln toe. De toename kan als volgt worden onderverdeeld:

- Integratie 0- 4 JGZ Steenwijkerland	€ 615.000
- Uitbreiding Centrale toegang(DVO)	€ 245.000
- Ontwikkeling loonkosten	€ 600.000
- Prijsindex	€ 115.000
- Overige	€ 225.000

3.3 Algemene lasten en dekkingsmiddelen

Algemene lasten en dekkingsmiddelen (bedragen in Euro x 1000)

Omschrijving	rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019	meerjarenbegroting(x1000)		
				2020	2021	2022
Lasten:						
Overhead	4262	5.955	6.310	6.437	6.566	6.698
Projecten	2.218					
overige	266					
Onvoorzien\saldo	211	119	170	174	178	182
Reserveringen	50	50	50	51	53	55
Totaal lasten	7.007	6.124	6.530	6.662	6.797	6.935
Baten:						
Projecten	1.871					
Overige	304	14	0	0	0	0
Reserveringen	430					
Totaal baten	2.605	14	0	0	0	0

* rekeningcijfers 2017 voorlopig

Toelichting Algemene lasten en dekkingsmiddelen

Lasten

- De toename van overhead ten opzichte van 2018 wordt veroorzaakt door uitbreiding van taken van de GGD en loon- en prijsindexering.
- De post reserveringen betreft storting in de reserve groot onderhoud voor het kantoorgebouw.
- De post onvoorzien wordt opgehoogd met het budget voor prijsindexering, voor zover dat niet rechtstreeks aan exploitatiebudgetten is toegerekend.

3.4 Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage 2018

€ 17.200.582,-

1.	Ontwikkeling loonkosten	€ 565.620,-	
	Dit betreft de mutatie in de salarissen voor zover die doorwerken in de gemeentelijke bijdrage. Met betrekking tot aanvullende taken wordt de verhoging van de salarissen gecompenseerd door hogere inkomsten uit exploitatie.		
2.	Intensivering bestaand beleid	€ 137.000,-	
3.	Integratie 0 – 4 JGZ Steenwijkerland	€ 560.389,-	
3.	Prijsindex\ overige	€ 92.284,-	
	Totaal mutaties gemeentelijke bijdrage 2019	€ 1.355.293,-	
	Per saldo bijdrage 2019		€ 18.555.874,-

Toelichting gemeentelijke bijdrage 2019

Ontwikkeling loonkosten.

De salarissen en sociale lasten zijn geïndexeerd met 2,4% conform de uitgangspunten in de kaderbrief. De ontwikkeling van de loonkosten zijn nader toegelicht in paragraaf 1.4, Indexering (blz. 11).

Intensivering bestaand beleid.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2017 zijn de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2019 vastgesteld. Hierin zijn een aantal onderwerpen opgenomen voor intensivering van bestaand beleid t.w.:

- Versterking infectieziektenbestrijding	€ 50.000
- Capaciteit Hygiënische Probleemhuishoudens	€ 39.000
- Omgevingswet	€ 48.000
Totaal	€137.000

Integratie 0 – 4 JGZ gemeente Steenwijkerland.

Op 22 juni 2017 heeft het algemeen bestuur aan de hand van een businesscase besloten de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen voor de gemeente Steenwijkerland vanaf 01-01-2018 uit te gaan voeren. Deze taak is financieel in de begroting 2019 verwerkt. De aanpassing van de gemeentelijke bijdrage heeft alleen betrekking op Steenwijkerland. De aanpassing van de bijdrage bestaat uit de reguliere exploitatiekosten om de taak te kunnen uitvoeren en de specifieke huisvestingskosten voor de gemeente Steenwijkerland. De bedragen zijn conform de businesscase in de begroting verwerkt.

Prijsindex / Overige

De mutatie in de gemeentelijke bijdrage betreft voornamelijk de indexering van de prijzen. De prijzen zijn conform de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2019 met 1,6% geïndexeerd.

3.5 Kanttekeningen

Kostenbeheersing en oud voor nieuw beleid

Ontwikkelingen in bestaand beleid leggen een relatief fors beslag op de ontwikkeling van de begroting. GGD IJsselland werkt er aan om deze ontwikkelingen zo veel mogelijk binnen de eigen begroting op te lossen door efficiënt en kostenbewust te werken. Daarnaast ontstaat ruimte doordat meer aanvullende dienstverlening wordt uitgevoerd, waarmee de ruimte in de overhead toeneemt.

In 2018 wordt na de gemeenteraadsverkiezingen een nieuw bestuur gevormd en zal ook een nieuwe Bestuursagenda worden opgesteld. Dit kan leiden tot heroverweging van dienstverlening en daarmee ook tot een nadere afweging van oud en nieuw beleid. Hierbij wordt uitgegaan van de financiële kaders van deze programmabegroting. Bijstellingen zullen worden verwerkt in de Bestuursrapportage van het voorjaar 2019, die in juni 2019 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd.

Rijksvaccinatieprogramma

Het Rijksvaccinatieprogramma (verder: RVP) wordt in Nederland uitgevoerd door de organisaties die Jeugdgezondheidszorg uitvoeren. In dit kader verzorgt GGD IJsselland het geven van de vaccinaties. De kosten hiervan worden tot 2019 door het rijk direct aan GGD IJsselland vergoed. Per 1 januari 2019 wordt het RVP wettelijk verankerd in de Wet publieke gezondheid (Wpg) en komt de uitvoering van het RVP onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van gemeenten. De gemeente moet de uitvoering van het RVP én het basispakket JGZ bij dezelfde organisatie beleggen.

De financiering loopt met ingang van 2019 vanuit het gemeentefonds. Dan worden de benodigde middelen in de vorm van een algemene uitkering aan het gemeentefonds toegevoegd (dit wordt in de decembercirculaire 2018 verder uitgewerkt).

De overheveling van deze middelen naar het gemeentefonds, betekent dat de kosten voor het RVP van GGD IJsselland ten laste gaan komen van de gemeenten, via de inwonerbijdrage van gemeenten. Deze worden onder de gemeenten verdeeld op basis van dezelfde verdeelsleutel als voor Jeugdgezondheidszorg is afgesproken (het aantal inwoners 0-18). Deze sluit nagenoeg naadloos aan bij de verdeelsleutel die in het gemeentefonds wordt gehanteerd.

Omdat op dit moment de effecten van de december-circulaire nog niet bekend zijn en ook de organisatie van het RVP (Informed Consent, vervanging vaccinatie en toevoegen extra vaccinatie moment) nog niet vaststaan, is deze operatie aan de inkomstenkant nog niet verwerkt in de algemene gemeentelijke bijdrage.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten overheden vennootschapsbelasting betalen over de winst die met ondernemingsactiviteiten worden behaald. Er is nog geen duidelijkheid over de gevolgen van deze wet

voor GGD'en. De GGD heeft het standpunt ingenomen dat er geen aangifteplicht is voor de vennootschapsbelasting. Hierover wordt met de belastingdienst afgestemd. Dit heeft nog niet tot een definitieve conclusie geleid.

Exploitatie kantoorgebouw

In 2016 is het gerenoveerde kantoorgebouw in gebruik genomen. Voor de exploitatie van de nieuwe situatie is een begroting opgesteld die deels op inschattingen en aannames is gebaseerd. Daarnaast is er nog geen definitief meerjarenonderhoudsplan beschikbaar.

In 2017 zijn met betrekking tot de exploitatie de eerste ervaringscijfers opgebouwd. Het eerste resultaat t.o.v. de begroting laat een tekort zien van € 55.000 per jaar. In 2018 worden de mogelijkheden tot kostenreductie verder onderzocht. Daarnaast zal de afschrijvingssystematiek m.b.t. het kantoorgebouw worden aangepast, waarbij rekening wordt gehouden met een reële restwaarde (i.p.v. het afschrijven naar nihil). Verwacht wordt dat de maatregelen voldoende ruimte bieden om het financiële knelpunt in de exploitatie te dekken.

4. Paragrafen verplicht op grond van het BBV

4.1 Algemeen

De programmabegroting 2019 bevat de volgende (verplichte) paragrafen:

1. Weerstandsvermogen (en risico's)
2. Onderhoud kapitaalgoederen
3. Bedrijfsvoering
4. Verbonden partijen
5. Treasury

4.1.1 Financiële kengetallen 2019.

Met ingang van de programmabegroting 2017 worden financiële kengetallen opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten voortaan een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening.

De kengetallen betreffen: schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Voor een gemeenschappelijke regeling zijn deze niet allemaal van toepassing. Vermeld worden schuldquota geldleningen, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte. De kengetallen 2019 voor GGD IJsselland zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Kengetallen 2019	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Netto schuldquote	30%	30%	29%
Solvabiliteitsratio	13%	13%	12%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Toelichting:

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG- uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld, dit is met 30% ruimschoots het geval bij GGD IJsselland.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft aan of we op lange termijn kunnen voldoen aan onze verplichtingen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt in de verhouding tussen het eigen vermogen op de balans en het totale vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. Ten opzichte van de gemeenten, waarbij percentages van 30 – 40% normaal zijn, is de ratio van de GGD laag. Dit komt met name door de

bepaalde omvang van het eigen vermogen. Indirect ligt er een verband met de solvabiliteit van de deelnemende gemeenten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De begroting van GGD IJsselland wordt ieder jaar sluitend opgesteld. Er is daarom geen sprake van structurele ruimte in de exploitatie.

4.2 Weerstandsvermogen en risico's

4.2.1 Algemene uitgangspunten

In deze paragraaf worden risico's van GGD IJsselland financieel vertaald en vervolgens afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te kunnen dekken. Daarmee ontstaat inzicht in de weerstandsvermogen van GGD IJsselland. Het weerstandsvermogen van GGD IJsselland bestaat uit de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen in de vorm van voorzieningen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt om niet geraamde kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van uitvoering van het takenpakket.

Sinds 2013 is in de tarieven van de GGD een opslag verwerkt voor dekking van risico's. De risicocomponent in het tarief wordt gereserveerd voor dekking van eventuele frictiekosten die uit aanvullende taken (taken die de GGD op verzoek van gemeenten of andere klanten levert) kunnen voortvloeien. De risicoreserve vormt een versterking van de weerstandscapaciteit van GGD IJsselland.

4.2.2 Evaluatie weerstandscapaciteit

In december 2014 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Hierbij is het volgende besloten:

- De huidige bandbreedte voor het weerstandsvermogen verhoudt zich tot de benodigde weerstandscapaciteit met een factor tussen 1 en 1,4.
- De benodigde weerstandscapaciteit wordt regelmatig opnieuw vastgesteld op basis van de risico's die de GGD loopt.
- Rapportage van het actuele risicoprofiel o.b.v. de nieuwe systematiek krijgt een plaats in de najaarsbestuursrapportage.
- De komende jaren zal het weerstandsvermogen met het rekeningresultaat worden versterkt tot het vereiste niveau.

In de najaarsbestuursrapportage 2017 is het meest actuele risicoprofiel gerapporteerd. Op basis van dat risicoprofiel is de benodigde weerstandscapaciteit, uitgaande van de ratio 1 – 1,4 voor het weerstandsvermogen, minimaal € 392.000,- en maximaal € 548.800,-.

Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2017 komt de ratio voor het weerstandsvermogen op 1,35 uit en is daarmee voldoende. In de najaarsbestuursrapportage 2018 volgt een herziene raming voor de benodigde weerstandscapaciteit op basis van een integrale inventarisatie en actualisatie van risico's in het kader van risicomanagement. Vooralsnog is er

geen aanleiding om de benodigde weerstandscapaciteit aan te passen. De belangrijkste risico's in 2019 (voor zover nu bekend) waarop deze inschatting is gebaseerd worden hieronder kort beschreven. Waarbij de netto verwachte impact gebaseerd is op de kwantificering van risico's met als peildatum oktober 2017.

4.2.3 Overzicht risico's 2019

Naast de significante risico's toont dit overzicht ook de risico's die geheel of gedeeltelijk afgedekt worden door een bestemmingsreserve.

1. Faillissement van toeleveranciers; implementatiekosten en inwerken van medewerkers als gevolg van het wegvallen van 1 toeleverancier

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 150.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met andere GGD'en om gezamenlijk diensten aan te besteden. Bij het afsluiten van contracten worden bepalingen op genomen die continuïteit van de dienstverlening waarborgen.

2. Claims en juridische procedures; claims van derden of niet inbare claims bij derden

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 100.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: Negatief uitvallende uitspraken leiden direct tot kosten c.q. te betalen bedragen op de balans. Het afsluiten van verzekeringen bij schade en aansprakelijkheid leidt tot het terugdringen van de verwachte impact.

3. Extra inzet van medewerkers bij uitbraak infectieziekte

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 82.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: Infectieziektebestrijding heeft een personele formatie die voldoende is voor de dagelijkse taken. Bij een eventuele grote uitbraak van een infectieziekte is een sterk verhoogde personele inzet noodzakelijk. Naar verwachting vergoedt het Rijk een deel hiervan, maar de GGD zal in die situatie ook zelf extra kosten moeten maken.

4. Arbeidsconflict met een medewerker leidt tot plaatsen op non-actief en ontslag

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 60.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: Team HRM is erop gericht een goede afstemming tussen de belangen van de organisatie en die van de medewerkers te bewerkstelligen.

5. Boventallig personeel vanwege beëindigen of afnemende aanvullende dienstverlening

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 481.600,-

bestemmingsreserve

Toelichting:

Voor de berekening van de netto verwachte impact is er van uitgegaan dat een deel wordt gedekt door de bestemmingsreserve (€ 148.000).

Maatregelen & Ontwikkelingen: Sinds 2013 is in de tarieven van de GGD voor aanvullende producten en projecten een opslag verwerkt voor dekking van risico's i.v.m. het tijdelijke karakter van het werk. De risicocomponent in het tarief wordt gereserveerd voor dekking van eventuele frictiekosten die kunnen voortvloeien uit taken die de GGD op verzoek van gemeenten of andere klanten levert. Kosten als gevolg van dit risico komen ten laste van de bestemmingsreserve Maatwerk en projecten. Naast het continu acquireren voor nieuwe opdrachten, wordt gekeken naar de omvang van het personeelsbestand in relatie tot de werkzaamheden in

een periode. Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel en gaat de GGD meerjarige contracten aan met een opzegtermijn.

6. Bovenmatig personeel vanwege afnemende dienstverlening aan Publieke Gezondheid Asielzoekers

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 0,-
bestemmingsreserve

Maatregelen & Ontwikkelingen: GGD IJsselland verzorgt voor COA de activiteiten m.b.t. Publieke Gezondheidszorg voor asielzoekers (PGA). Daarnaast coördineert GGD IJsselland de afstemming met COA en gemeenten en de gezondheidsvoorlichting voor asielzoekers in Oost Nederland. Deze taken zijn vastgelegd in een overeenkomst tussen COA, GGD-GHOR Nederland en de vijf GGD'en in Oost-Nederland en worden betaald door COA. Door ontwikkelingen in aantallen en (tijdelijke) opening dan wel sluiting van asielzoekerscentra is PGA een moeilijk te beheersen taak voor GGD IJsselland. Om risico's op te kunnen vangen is een bestemmingsreserve PGA gevormd. Daarnaast wordt gekeken naar de omvang van het personeelsbestand in relatie tot de werkzaamheden in een periode. Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel.

4.2.4 Financiële kengetallen 2019

Met ingang van de programmabegroting 2017 worden financiële kengetallen opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten voortaan een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening.

De kengetallen betreffen: schuldquota leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Voor een gemeenschappelijke regeling zijn deze niet allemaal van toepassing. Vermeld worden schuldquota geldleningen, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte. De kengetallen 2019 voor GGD IJsselland zijn in onderstaande tabel weer gegeven:

Kengetallen 2019	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Netto schuldquote	30%	30%	29%
Solvabiliteitsratio	13%	13%	12%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Toelichting:

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG- uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld, dit is met 30% ruimschoots het geval bij GGD IJsselland.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft aan of we op lange termijn kunnen voldoen aan onze verplichtingen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt in de verhouding tussen het eigen vermogen op de balans en het totale vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. Ten opzichte van de gemeenten, waarbij percentages van 30 – 40% normaal zijn, is de ratio van de GGD laag. Dit komt met name door de beperkte omvang van het eigen vermogen. Indirect ligt er een verband met de solvabiliteit van de deelnemende gemeenten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De begroting van GGD IJsselland wordt ieder jaar sluitend opgesteld. Er is daarom geen sprake van structurele ruimte in de exploitatie.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In het kader van deze paragraaf gaat het om de vaste activa waarvan de instandhouding structureel een substantieel beslag op de middelen legt. Buiten dit kader vallen de financiële activa en bedrijfsmiddelen, omdat die regelmatig worden vervangen. Door dit onderscheid komt in deze paragraaf alleen het onderhoud van het kantoorgebouw te Zwolle aan de orde.

Voor het kantoorgebouw is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Het plan is nog niet definitief. Het plan wordt nog gescreend door de afdeling vastgoed van de gemeente Zwolle. Hiervoor is in de begroting een jaarlijkse reservering van € 50.000 opgenomen. Op basis van het definitieve onderhoudsplan kan worden bepaald of dit voldoende is om de onderhoudskosten op langere termijn te dekken.

Voor de uitvoering van het onderhoudsplan worden de mogelijkheden voor uitbesteding onderzocht.

4.4 Bedrijfsvoering

GGD IJsselland wordt voor haar bedrijfsvoering voor het grootste deel ondersteund door de afdeling bedrijfsvoering van Veiligheidsregio IJsselland. De (financiële) basis voor de samenwerking vormt de 'Overeenkomst voor gemene rekening'. Daarin zijn voor de afzonderlijke kostenonderdelen die in de overeenkomst zijn benoemd verdelingspercentages berekend. De kosten binnen de gemene rekening worden gemiddeld voor 56 % toegerekend aan de Veiligheidsregio en voor 44 % aan de GGD.

De bepalingen in de huidige overeenkomst zijn onveranderd toegepast voor het opstellen van de begroting 2019.

4.5 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee GGD IJsselland een bestuurlijke **en** financiële band heeft. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang wordt bedoeld een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de GGD middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op de GGD kunnen worden verhaald. Van een financieel be-

lang is ook sprake als de GGD bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen. Op het moment van opstellen van de Programmabegroting 2019 is bekend dat GGD IJsselland in dit kader één relatie kent:

GGD GHOR Nederland (Vereniging voor Publieke Gezondheid en Veiligheid (PGV))

GGD/GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en en de GHOR. Vanuit GGD Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten.

Bestuurlijk en financieel belang

Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG'en. Hierin worden de 25 GGD'en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden van het algemeen bestuur. GGD IJsselland betaalt op jaarbasis een contributie aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner, voor 2016 bedroeg deze contributie € 59.000.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de Directeur Publieke Gezondheid van GGD IJsselland (tevens GHOR) in het algemeen bestuur.

4.6 Treasury

4.6.1 Inleiding

De paragraaf treasury is één van de voorgeschreven paragrafen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Artikel 13 van dit besluit schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

4.6.2 Algemene ontwikkelingen

De GGD kent een beperkt aantal investeringen. In de afgelopen jaren is het kantoorgebouw gerenoveerd. In de begroting 2019 zijn geen nieuwe investeringen voorzien.

De financieringsbehoefte van GGD IJsselland wordt steeds beoordeeld (zie ook 5.6.4); op termijn wordt verwacht dat consolidatie (afsluiten van een nieuwe aanvullende vaste geldlening) noodzakelijk zal zijn.

4.6.3 Risicomanagement

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie. Het bevat tevens de gegevens die op grond van de Wet Fido voor de toezichthouder nodig zijn w.o. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisicobeheer

Voor het renterisicobeheer gelden de volgende criteria:

Conform de Wet FIDO wordt de kasgeldlimiet niet overschreden.

Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.

De rente typische looptijd (periode waarvoor de rente vaststaat) en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting worden zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

De renterisiconorm beperkt het rente risico op de vaste schuld. Deze wettelijke norm bepaalt dat maximaal 20% van totale omvang van de begroting in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. In de uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden zijn 2 modelstaten opgenomen om de risico's in beeld te brengen t.w.;

- Berekening kasgeldlimiet (Model A)
- Renterisiconorm (model B)

Berekening kasgeldlimiet en bepaling financieringspositie 2019

Omvang van de begroting 2019 (=1)	€ 25.248.000
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage 8,20% (=2)	
Bedrag van de kasgeldlimiet (1x2)	€ 2.070.336

Bepaling financieringspositie 2019		
Boekwaarde investeringen		€ 8.646.867
Vaste financieringsmiddelen:		
Reserves en voorzieningen	-/-	€ 1.226.930
Langlopende geldleningen	-/-	€ 5.511.534
Tekort aan financieringsmiddelen		€ 1.908.403

Renterisiconorm

Door berekening van de renterisiconorm wordt inzicht verkregen in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. Omdat GGD IJsselland slechts 1 langlopende geldlening heeft afgesloten voor financiering van de huisvesting is alleen het risico i.v.m. herfinanciering als gevolg van renteaanpassingen van belang. In onderstaand overzicht wordt dit risico in beeld gebracht:

	2018	2019	2020	2021
1. Renteherzieningen	0	0	0	0
2. Betaalde aflossingen	220	228	236	244
3) Renterisico (1 + 2)	220	228	236	244
4) Renterisiconorm				
4a) Begrotingstotaal	€ 22.846	€ 25.248	€ 25.753	€ 26.268
4b) Het bij ministeriële regeling vastgestelde %	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (minimum drempel)	€ 4.559	€ 5.050	€ 5.151	€ 5.254
Toets renterisiconorm	€ 4.339	€ 4.822	€ 4.915	€ 5.010

Bedragen x € 1.000

4.6.4 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De liquiditeitspositie wordt wekelijks opgemaakt. Op basis hiervan wordt de samenstelling van de financiering bepaald. Met betrekking tot de lasten wordt de liquiditeitspositie bepaald door de uitgaven t.b.v. de exploitatie en de investeringen. De exploitatie-uitgaven zijn min of meer gelijkmatig over het jaar verdeeld. GGD IJsselland heeft 1 langlopende geldlening afgesloten hoofdzakelijk voor financiering van de aankoop van het kantoorgebouw. De overige investeringen worden gefinancierd uit eigen vermogen. Door het beperkte aantal en omvang van de investeringen ontstaan slechts geringe schommelingen in de financieringsbehoefte. Met betrekking tot de baten wordt de liquiditeitspositie met name bepaald door de gemeentelijke bijdragen en de subsidies die in het kader van diverse projecten worden ontvangen.

De gemeentelijke bijdragen worden twee keer per jaar gefactureerd. Subsidies worden meestal vooraf beschikbaar gesteld. Gerelateerd aan een evenwichtige verdeling van de exploitatielasten over het jaar is hierdoor gedurende enkele maanden per jaar sprake van voorfinanciering.

4.6.5 Rentevisie

Voor 2019 is niet voorzien dat langlopende geldleningen zullen worden afgesloten of dat overtoelinge financieringsmiddelen gedurende een langere periode dan een jaar zullen worden uitgezet. Het ontwikkelen van een rentevisie m.b.t. financiering is derhalve niet zinvol. In de begroting 2019 wordt voor nieuwe te activeren kapitaaluitgaven uitgegaan van 4% rente. Aan reserves en voorzieningen wordt met ingang van 2018 geen rente meer toegerekend op basis van de nieuwe regelgeving in het BBV.

Voor het renteomslagpercentage voor 2019 wordt uitgegaan van 2,40%.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdragen

Gemeente	aantal inwoners. begroting 2019 per 1-1-2018	Service & sa- menwerking Begroting 2019	Gezondheid Begroting 2019	Totalen per gemeente Begroting. 2019
Dalfsen	28.252	88.795	910.147	998.941
Deventer	99.605	313.054	3.074.082	3.387.136
Hardenberg	60.553	190.315	2.014.413	2.204.728
Kampen*	53.258	167.387	1.815.647	1.983.034
Olst-Wijhe	18.023	56.645	551.087	607.732
Ommen	17.605	55.332	568.062	623.394
Raalte	37.160	116.792	1.091.513	1.208.305
Staphorst*	16.796	52.789	628.304	681.093
Steenwijkerland	43.772	137.573	1.318.272	1.455.845
Zwartewaterland*	22.468	70.616	866.048	936.664
Zwolle	126.158	396.509	4.072.493	4.469.001
Totaal	523.650	1.645.808	16.910.065	18.555.874

* Voor de gemeenten Kampen , Staphorst en Zwartewaterland is sprake van een overgangssituatie m.b.t. de gemeentelijke bijdrage voor JGZ 0 - 18. Op basis van de afspraken die zijn gemaakt inzake de ontschotting tussen JGZ 0 – 4 en JGZ 4 – 19 wordt de bijdrage JGZ 0 - 18 voor deze gemeenten verhoogd naast de ontwikkelingen op basis van de kaderbrief. Voor de gemeenten is een overgangstermijn afgesproken waarin de bijdrage toegroeit naar een structureel niveau. In onderstaande tabel is overgangstermijn afgesproken waarin de bijdrage toegroeit naar een structureel niveau. In onderstaande tabel is overgangstermijn afgesproken waarin de bijdrage toegroeit naar een structureel niveau. In onderstaande tabel is overgangstermijn afgesproken waarin de bijdrage toegroeit naar een structureel niveau.

gemeente	periode	mutatiebedrag per jaar (afge- rond)
Kampen	3 jaar	€ 7.000
Staphorst	5 jaar	€ 13.000
Zwartewaterland	3 jaar	€ 10.000

Bijlage 2: Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen

Gemeente	aantal inw. begroting 2018 per 1-1-2017	aantal inw. begroting 2019 per 1-1-2018	Totalen per gemeente begr. 2018	Totalen per gemeente begr. 2019	saldo tov 2018	afwijking in %
Dalfsen	28.083	28.252	955.815	998.941	43.126	4,51%
Deventer	99.344	99.605	3.262.051	3.387.136	125.084	3,83%
Hardenberg	60.172	60.553	2.120.166	2.204.728	84.563	3,99%
Kampen	52.445	53.258	1.885.772	1.983.034	97.263	5,16%
Olst-Wijhe	17.966	18.023	583.394	607.732	24.338	4,17%
Ommen	17.531	17.605	597.595	623.394	25.798	4,32%
Raalte	36.891	37.160	1.156.270	1.208.305	52.035	4,50%
Staphorst	16.693	16.796	638.500	681.093	42.593	6,67%
Steenwijkerland	43.387	43.772	830.276	1.455.845	625.569	75,34%
Zwartewaterland	22.318	22.468	887.415	936.664	49.249	5,55%
Zwolle	125.474	126.158	4.283.326	4.469.001	185.675	4,33%
Totaal	520.304	523.650	17.200.582	18.555.873	1.355.292	7,88%

De verschillen in afwijking ten opzichte van 2019 worden veroorzaakt door ontwikkeling van het aantal inwoners ten opzichte van 2018, overgang JGZ 0 – 4.

Bijlage 3: Overzicht personele sterkte

Organisatieonderdeel	formatie begroting 2018	mutaties	formatie begroting 2019
Programma Gezondheid	191,15	12,92	204,07
Programma Service&Samenwerking	15,23	-0,33	14,90
Totaal GGD IJsselland	206,30	12,59	218,97

Specificatie mutaties personeelssterkte (fte):

Programma gezondheid:

- Centrale toegang	6,22
- Toezicht\WMO	2,67
- vervuilde huishoudens	0,50
- infectieziektenbestrijding	1,94
- projectmedewerkers	1,74
- diversen	-0,15

Programma Service&Samenwerking

- divers bestuursbureau budgettair neutraal	-0,33
---	-------

Per saldo	12,59
-----------	-------

Bijlage 4: Overzicht van reserves en voorzieningen

Omschrijving	Boekwaarde begin begrotingsjaar	vermeer- dering	Verminderen ten gunste van exploitatie	Boekwaarde einde begrotings- jaar
Algemene reserves				
Algemene reserve	482.340			482.340
Totaal algemene reserves	482.340			482.340
Bestemmingsreserves				
reserve groot onderhoud gebouw	99.840	50.000		149.840
Reserve PGA	474.250			474.250
Risicoreserve	148.000			148.000
reserve SOA SENSE	22.500			22.500
Totaal bestemmingsreserves	744.590			794.590
Totaal reserves GGD IJsselland	1.226.930	50.000	0	1.276.930

IJsselland

Bijlage 5: Overzicht van langlopende leningen

Naam/geldgever	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening of het voorschot	Datum besluit van: raad	goedk.	Jaar van laatste aflossing	Rente perc.	Restantbedrag van de geldle- ning aan het begin van het dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het dienstjaar op te nemen geldle- ning	Bedrag van de rente of het rentebestanddeel	de aflossing of het aflos- sings- bestanddeel	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar	Opmerking:
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B.N.G., 15-04-1996	8.134.010	17-04-1996		2.036	3,32	5.511.534	0	177.605	228.675	5.282.859	
Totaal	8.134.010					5.511.534		177.605	228.675	5.282.859	

Bijlage 6: Overzicht activa

Onderdeel	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	uitbreidingen in het begrotings- jaar	Afschrijvingen in het begrotingsjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	Rentelasten	Totaal kapitaallasten
Totaal GGD IJsselland	8.646.867		320.025	8.326.842	207.524	527.549
Totalen	8.646.867	0	320.025	8.326.842	207.524	527.549

Bijlage 7: Overzicht taakvelden en overhead

Taakveld	baten	Lasten	saldo
0 Bestuur:			
0.1 bestuur	1.646	179	-1.467
0.4 Overhead		6.310	6.310
0.5 Treasury	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	170	170
0.10 Mutaties reserves		50	50
0.11 Resultaat van de rekening			0
7 Volksgezondheid			
7.1 Volksgezondheid	23.602	18.539	-5.064
Totaal	25.248	25.248	0
verdeling over de programma's :			
Programma service&samenwerking	1.646	179	-1.467
Programma gezondheid	23.602	18.539	-5.064
Overhead	0	6.310	6.310
Overige baten en lasten	0	50	50
Onvoorzien		170	170
Totalen	25.248	25.248	0
Overzicht overhead			
Loonkosten management		1.908	1.908
materiële overhead		4.402	4.402
Totalen	0	6.310	6.310

In deze (verplichte) bijlage is het overzicht opgenomen van de (voorgeschreven) indeling in taakvelden en de verdeling daarvan over de programma's. Daarnaast is een overzicht opgenomen van de samenstelling van de overhead.

Bijlage 8 balans

Activa	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming 2020	2021	2022
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa	8.930	8.606	8.647	8.327	8.007	7.687
Overige materiële vaste activa						
Totaal vaste activa	8.930	8.606	8.647	8.327	8.007	7.687
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorderingen en overlopende activa	1.766	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Uitzettingen in Rijks schatkist	654	0	0	0	0	0
Liquide middelen	375	125	125	125	125	125
Totaal vlottende activa	2.795	1.625	1.625	1.625	1.625	1.625
TOTAAL ACTIVA	11.725	10.231	10.271	9.952	9.632	9.312
Passiva	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming 2020	2021	2022
EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve	482	482	482	482	482	482
Bestemmingsreserves	987	780	745	745	745	745
Nog te bestemmen resultaat boekjaar	79	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	1.548	1.262	1.227	1.227	1.227	1.227
VOORZIENINGEN	0	0	0	0	0	0
LANGLOPENDE SCHULDEN	5.947	5.733	5.512	5.284	5.056	4.828
KORTLOPENDE SCHULDEN						
Kasgeldlening financiering materiële activa						
Liquide middelen		0	0	0	0	0
Schulden en overlopende passiva	4.230	3.236	3.533	3.442	3.350	3.257
Totaal kortlopende schulden	4.230	3.236	3.533	3.442	3.350	3.257
TOTAAL PASSIVA	11.725	10.231	10.271	9.952	9.632	9.311

Op basis van het BBV is de geprognosticeerde balans met ingang van het begrotingsjaar 2018 opgenomen. De wijzigingen in het BBV richten zich mede op de vaststelling van het EMU-saldo. Het EMU-saldo betreft het vorderingensaldo van de overheid, dat is de gehele collectieve sector op transactie-basis. Lidstaten van de Europese Unie zijn een procedure overeengekomen die in werking kan treden als het vorderingentekort van een lidstaat groter is dan 3 procent van het bruto binnenlands product. Voor de (lokale) overheden is mede daarom de verplichting opgenomen om een balans in de begroting op te nemen. Het EMU-saldo kan hieruit worden afgeleid als het saldo van mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

De meerjarenbalans is een samenstelling van de balansgegevens van GGD IJsselland. Het jaar 2017 en 2018 heeft als basis gediend en vervolgens is met de beschikbare gegevens een raming gemaakt voor de jaren daaropvolgend. De cijfers 2017 zijn nog voorlopig omdat de jaarrekening nog niet definitief is vastgesteld.

Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

Bij de bepaling van de waarderingsgrondslagen is uitgegaan van de historische verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving op de materiële vaste activa vindt plaats volgens de lineaire methode met inachtneming van de verwachte levensduur. Het grensbedrag waarboven investeringen worden geactiveerd bedraagt € 10.000.

Vlottende activa

De vlottende activa bestaan uit vorderingen, transitoria en liquide middelen. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

De algemene reserve en de bestemmingsreserves zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Voor de aankoop van het kantoorpand is een langlopende geldlening aangegaan.

Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is tegen de nominale waarde.

Bijlage 9: Compensabele BTW

Overzicht compensabele BTW 2019

Gemeente	Totalen per gemeente begroot 2019
Dalfsen	6.000
Deventer	19.000
Hardenberg	12.000
Kampen	11.000
Olst-Wijhe	4.000
Ommen	4.000
Raalte	7.000
Staphorst	4.000
Steenwijkerland	9.000
Zwartewaterland	5.000
Zwolle	24.000
Totaal	105.000

Bijlage 10: Beleidsindicatoren

De gegevens uit de programmabegroting 2019 zijn vertaald in de volgende beleidsindicatoren.

Naam indicator	Eenheid	Resultaat
Formatie ¹	FTE per 1.000 inwoners	0,41 FTE per 1000 inwoners
Apparaatskosten ²	Kosten per inwoner	€ 42 / per inwoner
Externe inhuur ³	Kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2%
Overhead ⁴	% van totale lasten	25%

Toelichting:

- ¹: Dit betreft de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar 2019 op peildatum 1 januari.
- ²: Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (exclusief griffie en bestuur).
- ³: Onder externe inhuur wordt verstaan: de begrote kosten voor het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
- ⁴: Overheadkosten: Dit betreft alle begrote kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces conform de definitie van het BBV.

Aan de raden van de aan GGD IJsselland deelnemende gemeenten

datum 6 april 2018
kenmerk G18.000661 / E. Roelenga
doorkiesnummer 06-53778645
onderwerp conceptbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022

Geachte leden van de gemeenteraad,

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) IJsselland werkt voor 11 gemeenten in de regio IJsselland aan een gezonde samenleving. Uw gemeente is één van de deelnemers aan deze Gemeenschappelijke regeling en daarom mede-eigenaar van GGD IJsselland.

Zoals elk jaar wordt uw zienswijze gevraagd over de concept-Programmabegroting en de meerjarenraming. Het concept van de Programmabegroting 2019 GGD IJsselland, met daarin verwerkt de meerjarenraming 2020-2022 is bij deze brief gevoegd.

Ten behoeve van de leesbaarheid van de begroting is voorin een bestuurlijke samenvatting opgenomen. Hierin vindt u ook de belangrijkste ontwikkelingen in de begroting (met verwijzing naar de relevante passages).

De Programmabegroting 2019 omvat het geheel van ambities, concrete taken en financiën van de GGD. De begroting is opgesteld op basis van de volgende documenten:

- Financiële uitgangspunten Programmabegroting 2019, die in december 2017 door het algemeen bestuur van GGD IJsselland zijn vastgesteld;
- Programmabegroting 2018, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur in juni 2017;
- Informatie uit de exploitatie over het jaar 2017.

De begroting gaat uit van bestaand beleid. Na de gemeenteraadsverkiezingen stelt GGD IJsselland samen met de deelnemende gemeenten een nieuwe Bestuursagenda op met daarin strategische opdrachten aan GGD IJsselland voor de nieuwe bestuursperiode.

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T (038)428 14 28
F (038)428 14 00
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

IJsselland

kenmerk G18.000661
vervolgblad 2 van 2

Graag ontvangt GGD IJsselland uw eventuele zienswijze vóór 31 mei 2018 zodat het dagelijks bestuur van GGD IJsselland van uw reactie kennis kan nemen en uw reactie kan worden behandeld bij de vaststelling van de Programmabegroting 2019 in het algemeen bestuur op 21 juni 2018.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur,

drs. A.M. (Rianne) van den Berg, directeur Publieke Gezondheid

Overdracht College-Raad

Datum 17 mei 2018

onderwerp	Eerste wijzigingsverordening Leges 2018
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Delden, Henk van (2128)
medeopstellers	Boer - Beulakker, Mirjam (2836)
afdeling	Juridische zaken
bijlagen	Voorstel: beslisnota Eerste wijzigingsverordening Leges 2018 Bijlage: 1. Eerste wijzigingsverordening leges 2018

Voorgesteld besluit raad

De wijziging van de verordening Leges 2018 vast te stellen.

Beslisnota voor de raad

Datum 8 mei 2018

Openbaar

Onderwerp Eerste wijzigingsverordening Leges 2018
Versienummer 2

Portefeuillehouder J.E. Brink
Informant Henk van Delden / Mirjam Boer-Beulakker
Eenheid/Afdeling Juridische Zaken
Telefoon (038) 498 21 28 / (038) 498 28 36
Email HM.van.Delden@zwolle.nl / M.Boer@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 6.4.1 We bevorderen dat Zwolle op termijn energieneutraal is
Begroting wijzigen Nee
Dekking ten laste van n.v.t.

Bijlagen 1. Wijzigingsverordening Leges 2018

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 De wijziging van de verordening Leges 2018 vast te stellen.

Datum 8 mei 2018

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Op 10 november 2017 is een amendement van de VVD, Swollwacht, D66, Groen Links, Christen Unie en SP aangenomen over het vergroenen van de leges. Op 12 maart 2018 heeft u kennis genomen van de analyse van de aanpak van andere gemeenten op het vlak van het vergroenen van leges en heeft u ingestemd met het verminderen van de leges bij het aanbrengen van duurzaamheidsmaatregelen. Het betreft een pilot, welke na een jaar geëvalueerd gaat worden, dan wel zodra het beschikbare budget van € 250.000,00 is benut. Daarbij heeft u ingestemd met het verminderen van leges bij de volgende duurzaamheidsmaatregelen:

1. nieuwbouw energieneutrale woningen (EPC = 0,0) zonder aardgasaansluiting
2. duurzaamheidsmaatregelen bij monumenten

Een vermindering van leges is alleen toegestaan als de legesverordening daarvoor een mogelijkheid bevat. Daarom stellen wij u een wijziging van de legesverordening voor.

Kernboodschap

Om korting te kunnen geven bij het aanbrengen van duurzaamheidsmaatregelen bij vergunningplichtige bouwwerken is een wijziging van de Legesverordening 2018 noodzakelijk.

Beoogd effect

Bij het vergroenen van de leges staan twee doelstellingen centraal:

- 1^e een korting op de leges moet bijdragen aan het zo energiezuinig mogelijk (ver)bouwen en zoveel mogelijk initiatieven faciliteren binnen het financiële kader van de pilot;
- 2^e dat er een heldere en goed uitvoerbare regeling is met zo min mogelijk (extra) administratieve lasten.

Argumenten

- 1.1 *De wijziging van de verordening Leges 2018 maakt het mogelijk om minder leges te vragen bij het aanbrengen van duurzaamheidsmaatregelen bij vergunningplichtige bouwwerken.*

Door een korting te geven op de leges voor een omgevingsvergunning willen we stimuleren dat zoveel mogelijk particulieren, bedrijven en projectontwikkelaars over gaan tot het investeren in duurzaamheidsmaatregelen, maar vooral ook over gaan tot het investeren in meer maatregelen ter verduurzaming dan wettelijk is vereist.

Risico's

De hoogte van de leges worden bepaald aan de hand van de geldende legesverordening op het moment dat de aanvraag voor een vergunning wordt gedaan. Daardoor kan het voorkomen dat er nog een korting / kortingen op de leges gegeven moet (en) worden, terwijl het beschikbare budget verbruikt is. We monitoren het aantal aanvragen nauwgezet, zodat tijdig tot het opnieuw aanpassen van de legesverordening (het laten vervallen van de korting) overgegaan kan worden.

Financiën

Met de wijziging van de legesverordening gaan geen extra kosten gepaard. Voor de pilot is op 12 maart 2018 door uw raad een bedrag van € 250.000,- beschikbaar gesteld uit de incidentele middelen.

Datum 8 mei 2018

Communicatie

Nadat de wijzigingsverordening is vastgesteld, zal deze gepubliceerd worden in het gemeenteblad. Pas als publicatie heeft plaats gevonden, heeft de verordening werking.

Daarnaast zal via verschillende media (onder andere de Peperbus en via een pagina op de website) aandacht worden geschonken aan de mogelijkheid een korting op de leges te ontvangen als er duurzaamheidsmaatregelen worden getroffen. Bij de uitgifte van woonkavels wordt eveneens gewezen op de mogelijkheid om korting op de leges te ontvangen. Op de website www.zwolle.nl zal een formulier worden geplaatst dat ingevuld moet worden en bij de aanvraag omgevingsvergunning moet worden gevoegd voor de korting op de leges.

Vervolg

Na een jaar, of zoveel eerder als het budget is benut, wordt een evaluatie van de pilot uitgevoerd en aan de gemeenteraad voorgelegd.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Gemeente Zwolle, bekendmaking wijziging in de verordening op de heffing en de invordering van Leges 2018 (Legesverordening 2018)

de raad van de gemeente Zwolle;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx-4-2018;

gelet op artikel 2.29, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Eerste verordening tot wijziging van de Legesverordening 2018

Artikel I

In Hoofdstuk 1 Begripsomschrijving van titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning van de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2018 wordt het volgende artikel toegevoegd.

2.1.1	Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:	
2.1.1.5	Duurzaamheidsmaatregelen bij monumenten:	
	Energiebesparende maatregelen aan afzonderlijke onderdelen* van een monument die de monumentale waarde niet onevenredig schaden en waarbij voor tenminste één maatregel een omgevingsvergunning is vereist. * met de afzonderlijke onderdelen wordt bedoeld op voorgevel, zijgevels, achtergevel, kap, vloer, ramen, dit ter beoordeling van het college.	

Artikel II

In hoofdstuk 4 Vermindering van titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning van de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2018 worden de volgende artikelen toegevoegd.

2.4.5	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op nieuwbouw van een woning of een complex van woningen met een Energie Prestatie Coëfficiënt (EPC) van 0 en zonder aardgasaansluiting wordt het legesbedrag bij het verlenen van een omgevingsvergunning verminderd met 30% met een maximum van € 3.000,00 per woning of € 12.000,00 per aanvraag, met dien verstande dat de vermindering niet van toepassing is op een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning die is ingediend door of namens een woningcorporatie.	
2.4.6	Indien de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning betrekking heeft op een monument, waarbij tenminste 2 duurzaamheidsmaatregelen worden gerealiseerd, wordt bij het verlenen van een omgevingsvergunning, het legesbedrag verminderd met de leges berekend over de bouwkosten die betrekking hebben op de duurzaamheidsinvesteringen met dien verstande dat de korting maximaal € 2.000,00 is.	

Artikel III

Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van heffing is 13-03-2018.
3. De verordening kan aangehaald worden als "Eerste wijzigingsverordening Leges 2018".

Aldus besloten in de openbare vergadering van xx-xx-2018.

De voorzitter,

De griffier,

Overdracht College-Raad

Datum 17 mei 2018

onderwerp	Ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 Omgevingsdienst IJsselland
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	IJzerman, Wilco (2832)
medeopstellers	Pierik, Mark (2163)
afdeling	Fysieke Leefomgeving
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 Omgevingsdienst Bijlage: Ontwerpbegroting 2019 en meerjarenbegroting 2020-2023 Omgevingsdienst IJsselland

Voorgesteld besluit raad

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 Omgevingsdienst;
2. Geen zienswijze tegen de ontwerpbegroting en de meerjarenraming 2020-2023 in te dienen.

Beslisnota voor de raad

Datum 30 april 2018

Onderwerp Ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 Omgevingsdienst IJsselland
Versienummer 1

Portefeuillehouder H.J. Meijer
Informant Wilco IJzerman / Mark Pierik
Afdeling Fysieke Leefomgeving
Telefoon (038) 498 2832
Email W.IJzerman@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 7.4.3 Voldoen aan milieunormen
Begroting wijzigen Nee
Dekking ten laste van

Bijlage(n)

1. Ontwerpbegroting 2019 en meerjarenbegroting 2020-2023 Omgevingsdienst IJsselland

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023 Omgevingsdienst;
2. Geen zienswijze tegen de ontwerpbegroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2023 in te dienen.

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Op 1 januari 2018 is de omgevingsdienst IJsselland van start gegaan. Deze dienst verzorgt in opdracht van provincie en deelnemende gemeenten vergunningverlenings-, handhavings- en toezichttaken op het gebied van milieuwetgeving.

Beoogd effect

Conform de Gemeenschappelijke Regeling wordt de conceptbegroting aan alle partners toegezonden. Op basis van artikel 32 van de gemeenschappelijke regeling worden de deelnemende gemeenteraden en provinciale staten in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken op de concept begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 - 2023 van de Omgevingsdienst IJsselland. Hierin zijn de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen.

De begroting en meerjarenraming geven ons geen aanleiding om uw raad te adviseren zienswijzen in te dienen.

Argumenten

Datum 30 april 2018

Beleidsmatige bijzonderheden begroting

De Omgevingsdienst IJsselland heeft een begroting van ruim 10 miljoen. Het grootste deel van dit bedrag wordt besteed aan het programma Milieu en Leefomgeving van de elf gemeenten en provincie die bij Omgevingsdienst IJsselland aangesloten zijn. Het grootste deel van de kosten bestaan uit loonkosten (71%). Andere belangrijke kostenposten zijn de ICT-kosten (9%) en de dienstverlenings-overeenkomst met de Gemeenten Zwolle (huisvesting, financiën etc.) (10%).

De begrote kosten worden gedekt door bijdragen van de deelnemers en een bijdrage van de Veiligheidsregio IJsselland voor het onderdeel VTH-2 applicatie. De bijdrage van de deelnemers is op basis van ingebrachte werkvoorraad, inputfinanciering. Vanaf 2020 wordt er een begin gemaakt met outputfinanciering.

De Omgevingsdienst IJsselland geeft in de eerste drie jaar prioriteit aan de volgende ontwikkelopgaven:

- borgen en doorontwikkelen van politieke sensitiviteit en lokale binding;
- vormen van één organisatie;
- anticiperen op inwerkingtreding Omgevingswet, wet VTH, wet Natuurbescherming en wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen.

Verder zal de Omgevingsdienst de komende periode extra aandacht besteden aan asbestsanering, afvalverwerking, energie en duurzaamheid en het optimaliseren van de samenwerking met ketenpartners, waaronder Rijksinspecties, OM, politie, Waterschap en Veiligheidsregio.

In de conceptbegroting wordt hieraan uitvoering gegeven. Verder is de indexatie conform gemaakte afspraken doorgevoerd.

Financiën

Gebleken is dat veel aannames en inschattingen die zijn gemaakt bij het opstellen van de (start)begroting 2018 juist blijken te zijn. Het gevolg hiervan is dat er voor het begrotingsjaar 2019 en verder geen ingrijpende voorstellen worden gedaan. Naast de indexatie van de loonkosten en kosten derden met de afgesproken percentages zijn er twee correcties die de begroting laten stijgen.

Dit is een correctie op de loonsom overhead. Door cao afspraken die hoger uitkomen dan begroot stijgen de loonkosten met een € 10.000, -. Daarnaast is er één fte niet juist verwerkt in de begroting van de OD. Hierdoor nemen de loonkosten van het primaire proces van de OD toe met € 77.000, -. De gevolgen voor de bijdrage van Zwolle zijn beperkt met een stijging van ruim € 13.000, -. Dit kan samen met de verhoging door indexatie opgevangen worden binnen de beschikbare middelen in de begroting van de gemeente Zwolle.

Vervolg

Eventuele zienswijzen van de deelnemende gemeenten en de provincie aan de gemeenschappelijke regeling betreft het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst bij het voorstel aan het algemeen bestuur over de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 - 2023. Na besluitvorming in de raad wordt de Omgevingsdienst daarvan op de hoogte gesteld. Wanneer alle gemeenteraden en staten in IJsselland instemmen wordt de begroting 2019 vastgesteld en de financiële gevolgen verwerkt in de begroting 2019 van de Gemeente Zwolle.

Datum 30 april 2018

Openbaarheid

De nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Ontwerpbegroting 2019 en meerjarenraming 2020-2023

Omgevingsdienst IJsselLand

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Samenvatting	2
1.2	Bepalingen over de begroting	3
2	Programmaplan	4
2.1	Basistaken Omgevingsdienst	4
2.2	Thema's	4
2.2.1	Strategisch	5
2.2.2	Operationeel	7
3	Wat mag het gaan kosten?	10
3.1	Meerjarenbegroting	10
3.2	Kosten 2019	10
3.2.1	Loonkosten	11
3.2.2	Bedrijfsvoeringskosten	12
3.3	Bijdragen partners	12
3.4	Uiteenzetting financiële positie	13
3.4.1	Werkvoorraad	13
3.4.2	Besparingsambitie	14
3.4.3	Incidenteel ontwikkelbudget	14
3.4.4	Indexering	14
3.4.5	Btw / Vennootschapsbelasting (VPB)	14
3.4.6	Onzekerheden in de begroting	15
3.4.7	Meerjarenbalans	15
3.4.8	Subsidies	15
3.4.9	Investerings	16
3.4.10	Governance op de Omgevingsdienst	16
4	Paragrafen	17
4.1	Lokale heffingen	17
4.2	Weerstandsvermogen & risicobeheersing	17
4.2.1	Financiële kengetallen	17
4.3	Financiering	18
4.4	Bedrijfsvoering	18
	Bijlages	21
A.	Baten en lasten per taakveld	21
B.	Formatieplan	21

1 Inleiding

Voor u ligt de (ontwerp)begroting van 2019 en de meerjarige begroting tot en met 2022. De kaders hiervoor worden gesteld in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland en het Bedrijfsplan. Deze zijn in deze begroting verder financieel vertaald.

De (ontwerp) begroting 2019 wordt door de leden van het algemeen bestuur (AB) van de Omgevingsdienst IJsselland vastgesteld. Uiterlijk acht weken voor de voorgenomen datum van vaststelling wordt de begroting toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten. Deze kunnen binnen acht weken hun zienswijzen naar voren brengen bij het dagelijks bestuur (DB). Het DB zal de zienswijzen bij de begroting 2019 voegen ten behoeve van de definitieve vaststelling door het AB.

De planning voor de vaststelling van de Begroting 2019 is als volgt:

• Ontwerp begroting 2019 vaststellen door DB	4 april 2018
• Ontwerp ter informatie op agenda AB	12 april 2018
• Zienswijzen termijn GR/PS	8 juni (uiterlijk retour)
• Vaststelling door AB	12 juli 2018

Het AB stelt de begroting uiterlijk 15 juli voor het eerstkomende begrotingsjaar vast (artikel 32 lid 6 GR IJsselland). De begroting moet uiterlijk 14 dagen na vaststelling worden toegezonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

1.1 Samenvatting

In 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen geweest. Daarnaast zien we op het werkveld van de Omgevingsdienst veel nieuwe ontwikkelingen, zoals de komst van de Omgevingswet met het bijbehorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) en de opgaven op het gebied van energie, duurzaamheid en klimaatadaptatie. Ook de sanering van asbestdaken < 2024 in Overijssel is een dossier dat onze aandacht vraagt. In overleg met de 12 deelnemers van de Omgevingsdienst zullen wij onze kennis en expertise inzetten om op deze dossiers de gewenste resultaten te boeken. De primaire meerwaarde van de Omgevingsdienst is natuurlijk gelegen in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving van de milieutaken. In het tweede jaar van ons bestaan zullen we de basis hiervan verder verstevigen en uitbouwen. In 2019 zullen wij ook de samenwerking met de Veiligheidsregio en de GGD verder intensiveren. Beide gemeenschappelijke regelingen zijn ook actief in het fysieke domein. In 2018 is hiermee al een aanvang gemaakt door bijvoorbeeld gezamenlijk vorm te geven aan een voorlichtingsprogramma voor nieuwe gemeenteraden. Op 1 januari 2018 is de Omgevingsdienst feitelijk gestart. Na een gedegen voorbereidingstraject van ruim 2 jaar is hetgeen we op de 'tekentafel' hebben

ontworpen in de praktijk gebracht. Het blijkt dat veel aannames en inschattingen die we gemaakt hebben juist blijken te zijn. Vanuit het uitgangspunt 'sober en doelmatig' is een kwalitatief goede basis gelegd. Dit is financieel vertaald in de begroting 2018, het nu lopende begrotingsjaar. Het blijkt dat we met deze begroting in grote lijnen goed kunnen werken, reden waarom we voor het begrotingsjaar 2019 geen ingrijpende voorstellen hoeven te doen. Hoewel we in 2018 geconfronteerd zijn met extra, deels onvoorziene kosten, zoals in verband met de opstart van de organisatie en de invoering van ons nieuwe ICT-systeem, zijn deze zodanig van omvang en beheersbaar dat we deze binnen de bestaande kaders kunnen opvangen.

Concreet betekent dit dat alleen de volgende, eerder afgesproken posten, voor de begroting 2019 worden doorgevoerd:

- Indexatie op de loonkosten (2,4%)
- Indexatie op de overige kosten (1,6%).

In hoofdstuk 3 wordt hierop nader ingegaan. In hoofdstuk 4 zal nader ingegaan worden op de interne financiële huishouding en bedrijfsvoering van de Omgevingsdienst.

1.2 Bepalingen over de begroting

In artikel 32 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland zijn de volgende nadere voorschriften met betrekking tot de begroting opgenomen:

1. Het dagelijks bestuur zendt jaarlijks vóór 15 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan provinciale staten en de raden van de deelnemers.
2. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting acht weken voordat deze ter vaststelling aan het algemeen bestuur wordt toegezonden, doch uiterlijk 5 juni, toe aan de provinciale staten en de raden van de deelnemers.
3. In de ontwerpbegroting wordt onder andere aangegeven welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is voor de uitvoering van de taken van het openbaar lichaam.
4. De deelnemers kunnen binnen acht weken na toezending van de ontwerpbegroting van hun zienswijzen doen blijken. Het dagelijks bestuur voegt, alvorens verzending van de ontwerpbegroting aan het algemeen bestuur plaatsvindt, de commentaren en zienswijzen van de deelnemers toe.
5. Binnen twee weken na de vaststelling door het algemeen bestuur zendt het dagelijks bestuur de begroting aan de deelnemers, tenzij er geen wijzigingen zijn ten opzichte van de ontwerpbegroting.
6. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, en in ieder geval vóór 1 augustus, aan onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

7. De bepalingen van artikel 59, eerste, derde en vierde lid van de Wet zijn niet van toepassing op wijzigingen van de begroting indien deze wijzigingen niet leiden tot een verhoging van de door de deelnemers verschuldigde bijdragen aan de Omgevingsdienst IJsselland.

2 Programmaplan

Het programmaplan van de Omgevingsdienst IJsselland is als volgt opgebouwd. Ten eerste worden de basis taken toegelicht. Daarna wordt er per thema, lees relevante ontwikkelingen, twee vragen uitgewerkt, te weten: 'Wat willen we bereiken?' En 'Wat gaan we daarvoor doen?'. De vraag 'Wat mag het gaan kosten?' wordt apart behandeld in hoofdstuk 3.

2.1 Basistaken Omgevingsdienst

De Omgevingsdienst verzorgt de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van milieutaken (VTH) in opdracht van provincie en gemeenten. Het gaat daarbij om de volgende taken:

1. Basistakenpakket: de taken zoals vastgelegd in artikel 7.1 van het besluit tot wijziging van het Besluit Omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving).
2. Basistakenpakket Plus: de inrichtingsgebonden milieutaken, voor zover deze niet vallen onder het Basistakenpakket.
3. Enkele specialistische milieutaken: specialistische taken op het gebied van geluid, bodem, externe veiligheid en lucht, die aanvullend zijn op de taken die vallen onder het Basistakenpakket:
 - a. Geluid: de advisering op bouw/RO en verkeer;
 - b. Bodem: de vakinhoudelijke toetsing en beoordeling van bodemonderzoeksplannen en -rapporten, de vakinhoudelijke bodemexpertise bij ruimtelijke en civiele projecten, het bijhouden van het bodeminformatiesysteem (BIS), de uitvoering van de Wet bodembescherming (Wbb) met betrekking tot bodemverontreiniging en sanering en meldingen Besluit Uniforme Saneringen (BUS);
 - c. Externe Veiligheid: alle taken waarvoor moet worden voldaan aan de kwaliteitscriteria en advisering op bouw/RO;
 - d. Lucht: alle taken waarvoor moet worden voldaan aan de kwaliteitscriteria.

2.2 Thema's

De Omgevingsdienst is niet enkel een uitvoeringsorganisatie. Naast de uitvoering van bovengenoemde VTH-taken kan de Omgevingsdienst op verzoek en in aanvulling op

de huidige adviestaken, het bevoegd gezag inhoudelijk advies geven ten behoeve van bijvoorbeeld een Omgevingsvisie of Omgevingsplan vanuit het perspectief van uitvoerder. U als opdrachtgevers kunt onderbouwd vorm en inhoud geven aan de afwegingsruimte die de Omgevingswet biedt en aan het gebruik van het daarvoor beschikbare ondersteunende digitale stelsel. Onderstaand lichten we een aantal thema's toe.

De thema's zijn opgedeeld in de volgende twee categorieën: strategisch en operationeel. Hiervoor is gekozen om duidelijk de bestuurlijke (strategisch) en ambtelijke (operationeel) thema's te onderscheiden.

2.2.1 Strategisch

Omgevingswet

De Omgevingswet is in juni 2015 aangenomen door de Tweede Kamer en het bestuursakkoord implementatie Omgevingswet is ondertekend. En nu? Wachten tot de implementatie? Het was de bedoeling dat de Omgevingswet eind 2018 operationeel was, maar dat is niet haalbaar, inmiddels is dit opgeschoven naar 2021. Dat komt doordat er meer tijd nodig is voor de parlementaire behandeling en de implementatie van de Omgevingswet. De datum voor inwerkingtreding klinkt nog ver weg, maar de invoering van deze wet is een enorme operatie die alleen kan slagen als we nu al beginnen. De Omgevingswet betekent niet alleen nieuwe wetgeving, het betekent ook een andere manier van werken en een cultuurverandering. Dit betekent wel dat we ons nu al moeten gaan voorbereiden op de implementatie van de Omgevingswet. De invoering van de Omgevingswet rust op twee pijlers: de invoering van een nieuw digitaal stelsel (DSO = Digitaal Stelsel Omgevingswet) en een nieuwe werkwijze bij gemeenten, provincies en waterschappen. Om te zorgen voor samenhang tussen de digitalisering en het transitieproces bij die overheden, kiezen de partijen ervoor om de coördinatie van de implementatie in handen te leggen van Rijkswaterstaat via het programma 'Aan de slag met de Omgevingswet'. De Omgevingswet integreert een groot aantal wetten en AMVB's in het fysieke domein om zo integraler te kunnen werken, kosten te reduceren en procedures te bekorten of overbodig te maken. Het idee achter de Omgevingswet ondersteunt de werkwijze die wij als Omgevingsdienst voorstaan. In de memorie van toelichting worden OD's zelfs expliciet genoemd in de zin dat zij een sleutelrol zullen vervullen in het stelsel. Enerzijds omdat bij de Omgevingsdienst deskundigheid is gebundeld die ondersteunend kan worden ingezet voor de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling voor het opstellen van omgevingsbeleid (omgevingsvisie & omgevingsplan). Anderzijds is het de taak van de Omgevingsdienst om het vastgestelde beleid door inzet van VTH-instrumenten (mede) te realiseren.

De Omgevingswet is een zogenaamde 'Kaderwet' wat betekent dat veel zaken nog uitgewerkt moeten worden in ministeriële besluiten en AMvB's. Kortom, de intentie van de Omgevingswet is prima en wordt ook breed onderschreven, de praktijk zal moeten uitwijzen of de intenties ook daadwerkelijk tot de beoogde resultaten leiden. In de nieuwe Omgevingsdienst zullen we capaciteit en kwaliteit moeten vrijmaken om de consequenties van de Omgevingswet voor onze uitvoeringsorganisatie in beeld te brengen.

Externe Veiligheid

Binnen de Omgevingsdienst IJsselLand is de regionale capaciteit voor externe veiligheid samengebracht. Deze uitvoerende milieutaak wordt ingezet voor inhoudelijke beoordelingen zowel op beleidsmatig (omgevingsvisie), als uitvoerend niveau (ruimtelijke projecten en vergunningaanvragen). De uitvoering van die taak wordt landelijk en provinciaal ondersteund met subsidiegelden (Meerjarenprogramma Externe Veiligheid Overijssel). Deze worden als tijdelijk instrument beschikbaar gesteld en vormen een goede stimulans om deze belangrijke veiligheidstaken op termijn te borgen. Wij streven naar een adequate uitvoering van deze taken. Daarvoor wordt een plan van aanpak opgesteld en nauwe samenwerking met deelnemende partners gezocht. Uiteraard wordt daarbij de verbinding gezocht met de invoering van de Omgevingswet en de pilots die bevoegde gezagen in dat kader uitvoeren.

Ondermijning

Criminele ondermijning bestaat uit alle vormen van misdaad die een bedreiging vormen voor de integriteit van onze samenleving. Onder meer door vermenging van de onderwereld en de bovenwereld. Met deze vorm van criminaliteit heeft de overheid, en dus ook de Omgevingsdienst, vroeg of laat te maken. Dit onderwerp staat volop in de aandacht, ook bij onze deelnemers. Wij maken een plan van aanpak met onder meer de volgende lijnen:

- We vormen ons een goed beeld van de problematiek en lopende initiatieven en maatregelen.
- In samenwerking met deelnemende partners en stakeholders in de regio bepalen wij onze strategie, onder meer in het kader van de Wet Bibob, het ketentoezicht en handhaving.

Energie en Duurzaamheid

Energie en Duurzaamheid is een steeds belangrijker maatschappelijk thema. In het behalen van de klimaatdoelstellingen van Parijs is ook aan de omgevingsdiensten gevraagd hier een bijdrage aan te leveren. Dat doen wij op verschillende manieren:

- In de vergunningverlening geven wij op verzoek van de opdrachtgevers steeds nadrukkelijker binnen het thema 'verruimde reikwijdte' aandacht aan

energiebesparing bij bedrijven. Naast de toepassing van VTH-instrumenten attenderen we bedrijven op nieuwe technieken en moedigen we ze aan deze toe te passen en wijzen we ze op subsidiemogelijkheden;

- Bij toezicht en handhaving intensiveren wij, in overleg met het Rijk en het bevoegd gezag, de activiteiten bij branches waar kansen liggen;
- Wij besteden structureel aandacht aan Energierapportages (EED's) van bedrijven die voor een aantal categorieën jaarlijks verplicht moeten worden ingediend bij het bevoegd gezag. Naar aanleiding hiervan gaan we met hen in gesprek en zoeken naar kansen voor energiebesparing en efficiency. Voor deze activiteiten krijgen wij deels een doelmotivering van het Rijk en de provincie, deels intensiveren wij dit in opdracht van onze opdrachtgevers vanwege het steeds grotere belang dat er aan gehecht wordt;
- In 2019 is energiebesparing een vast onderdeel van de reguliere werkzaamheden. We investeren in opleiding van de toezichthouders en vergunningverleners, zodat zij, ook nadat de financiering vanuit het Rijk is gestopt, een deskundig oordeel kunnen geven over de best beschikbare energiebesparingsmogelijkheden voor bedrijven.
- Wij onderzoeken waar wij vanuit onze taken de verbinding kunnen leggen met andere initiatieven op het gebied van Energie en Duurzaamheid in de regio, met het doel dat deze elkaar onderling versterken (onder meer kennisdeling).

2.2.2 Operationeel

Bodemkwaliteitskaart

Een van onze specialistische milieutaken betreft de uitvoering van de Wet bodembescherming. De kennis over bodemsanering en bodemkwaliteit is op regionaal niveau bijeengebracht in onze dienst. Verschillende deelnemende gemeenten hebben bodemkwaliteitskaarten vastgesteld. Die kaarten worden gebruikt om aan te geven hoe lokaal met grondverzet wordt omgegaan. Het afvoeren en toevoeren van grond kan met de onderliggende kaart procedureel worden vereenvoudigd. Niet alle kaarten zijn actueel. In overleg met de partners onderzoeken wij hoe wij daarin een inhaalslag kunnen maken en streven wij naar een actuele bodemkwaliteitskaart voor onze regio.

Actieplan Ammoniak ("stoppersregeling")

Agrarische bedrijven dienen zich te houden aan de maximale ammoniakemissiewaarden van het landelijk geldende Besluit emissiearme huisvesting. In veel gevallen moet hiertoe de huisvesting van de dieren worden veranderd. Het Actieplan Ammoniak bevat landelijk gedoogbeleid waarbij bedrijven uitstel krijgen tot 1 januari 2020 ("stoppersregeling"). In plaats van het treffen van maatregelen aan de

huisvesting moeten de stoppers alternatieve maatregelen treffen. In onze regio neemt een groot aantal bedrijven deel aan deze stoppersregeling. We gaan na of deze bedrijven zich houden aan de eisen van de stoppersregeling.

Zuiveringscollectief tuinbouwbedrijven

Vanaf 1 januari 2018 moeten tuinbouwbedrijven voldoen aan zuiveringseisen voor het afvalwater. Zuiveringsinstallaties moeten dan de gewasbeschermingsmiddelen met minimaal 95% verwijderen uit het te lozen water. Tuinbouwbedrijven hebben de mogelijkheid, onder voorwaarden, om uitstel te krijgen tot uiterlijk 1 januari 2021 als er een collectieve aanpak wordt gekozen. Zowel op gebied van exploitatiekosten als op storingsgevoeligheid biedt een collectieve oplossing voordelen. Binnen onze regio is een dergelijk collectief aanwezig. We gaan na of het collectief van tuinbouwbedrijven tijdig voldoet aan de eisen.

Inspectieview milieu

In aanvulling op de coördinatietaak van de provincie is de Omgevingsdienst verantwoordelijk voor de samenwerking en de informatie-uitwisseling met externe partners (Politie, OM, Veiligheidsregio, Waterschap, Rijksinspecties, overige OD's e.d.). Eind 2014 is er een intentieovereenkomst gesloten met het OM en de Politie voor het digitaal uitwisselen van handhavings- en toezichtsinformatie via "Inspectieview Milieu". Informatie die beschikbaar is in eigen systemen van diverse organisaties is daarbij ontsluitbaar voor een inspecteur die een controle voorbereidt. Zo kan hij zien welke collega-inspecterende-organisatie de afgelopen periode een bezoek heeft gebracht en of er iets geconstateerd is en kan daarop worden ingespeeld. Ongeveer 30 partijen, Rijksinspecties, OM, politie en Omgevingsdiensten doen hieraan mee. Wij zijn inmiddels volledig aangesloten op Inspectieview Milieu.

Informatiegestuurde Handhaving

In 2019 wordt de nieuwe toezichtmatrix opgeleverd op basis van Informatiegestuurde Handhaving (IGH). Met deze nieuwe aanpak kunnen we onze tijd effectiever verdelen over de bedrijven die meer aandacht nodig hebben, omdat zij de regels minder vanzelfsprekend naleven. Dit zal leiden tot een betere toezichtkwaliteit en een veiliger leefomgeving. Om dit te bereiken gaan we, op basis van data-analyses en informatie via andere bronnen, een nieuwe risicoanalyse maken, die als basis voor hiervoor genoemde toezichtmatrix zal worden gebruikt. De partners zal worden gevraagd input te leveren om vast te kunnen stellen waar de lokale behoefte ligt op het gebied van toezicht. Deze input wordt meegenomen in de nieuwe matrix. Gezamenlijk zal dan een gemeenschappelijk toezichtniveau worden vastgesteld, met ruimte om op lokaal niveau extra aandachtsgebieden te benoemen.

Asbest

Asbest is een structureel probleem in Nederland, en in het bijzonder in Overijssel vanwege haar verleden met Eternit in Goor. Nog steeds is asbest in gebonden en ongebonden vorm op grote schaal in ons milieu aanwezig. Er ligt nu een landelijk actieplan om uiterlijk in 2024 alle asbestdaken vervangen te hebben. Dit vraagt om veel extra toezichtcapaciteit vanuit de ketenverantwoordelijkheid van de Omgevingsdienst om te bevorderen dat dit op de juiste wijze gebeurt en dat het materiaal ook afgevoerd wordt naar de juiste verwerker. In 2019 is het toezicht op asbest, mede op basis van een nieuwe data-analyse, efficiënt en effectief ingericht. De specialisten asbest zijn betrokken bij nieuwe initiatieven die binnen ons werkgebied worden aangedragen om te komen tot een tijdige sanering van de asbestdaken in de aanloop naar het in 2024 te verwachten asbestdakenverbod. We nemen actief deel aan vooroverleggen bij nieuwe (burger)initiatieven en initiatieven vanuit onze partners. We nemen deel aan de landelijke asbestkamer en monitoren de juiste verwerking van gesaneerd asbest in de afvalketen. We houden toezicht op basis van verrijkte informatie, op basis waarvan wij onze capaciteit kunnen inzetten, daar waar dit het meest nodig is.

Risicobedrijven

In de regio IJsselland zijn er slechts enkele bedrijven die onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) vallen. Dit zijn de bedrijven met de grootste veiligheidsrisico's en de uitvoering van de VTH-taken daarvan zijn wettelijk belegd bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). In de categorie daar net onder zijn echter enkele tientallen bedrijven gevestigd in onze regio. In navolging van een aantal andere regio's in Nederland gaan wij ook specifiek aandacht aan deze groep bedrijven besteden. Het gaat hierbij vooral om het in zicht krijgen van de actuele veiligheidsrisico's in relatie tot de bestaande normeringen. In geval van afwijkingen zullen wij met de bedrijven in gesprek gaan en maatregelen afspreken.

Ketentoezicht- en strafrecht

In onze regio zijn veel afvalverwerkers actief. Een sector die veel werkgelegenheid oplevert en ook tot innovaties leidt die een circulaire economie dichterbij brengen. Anderzijds kleven er ook veel risico's aan deze sector, reden waarom wij stevig in zullen zetten om meer zicht en grip hierop te krijgen en notoire overtreders bestuursrechtelijk en zo nodig strafrechtelijk zullen aanpakken. We doen dit zo nodig ook samen met andere omgevingsdiensten, bijzondere opsporingsdiensten, Rijksinspecties, politie en justitie. In 2019 wordt verder geïnvesteerd in ketentoezicht. Ketenprojecten op het gebied van afvalstromen en grondstromen worden verder uitgediept en in samenwerking met onze ketenpartners behandeld. Hierbij wordt ook gekeken naar strafrechtelijke trajecten waarbij inzet van onze MilieuBOA's zal worden

gevraagd. In samenwerking met onze partners buiten de regio, nemen wij deel aan verschillende overlegvormen in Oost-Nederland, waarbij we ook het dreigingsbeeld Oost-Nederland als uitgangspunt zullen hanteren. Daarnaast wordt gewerkt vanuit een convenant "Handhaving regio Oost Nederland" waarin afspraken zijn vastgelegd over de inzet van BOA's op elkaars werkgebied.

3 Wat mag het gaan kosten?

In dit hoofdstuk geven we aan welke kosten, opbrengsten en investeringen we verwachten om de ambities uit het voorgaande hoofdstuk te realiseren.

3.1 Meerjarenbegroting

Ten opzichte van de kaderbrief hebben zich een paar kleine ontwikkelingen voor gedaan. Dit zijn: een medewerker van de Provincie met een garantiesalaris welke met het opstellen van de kadernota nog niet bekend was, de begrotingswijzigingen welke ter besluitvorming in het algemeen bestuur liggen en de daling van het ontwikkelbudget welke niet juist vertaald was. In onderstaande tabel zijn deze wijzigingen verwerkt in het meerjaren perspectief.

Meerjarenbegroting	2018	Wijzigingen 2018	2018 na wijzigingen	2019	2020	2021	2022	2023
Loonsom	6.887.175	86.635	6.973.809	6.973.809	7.141.180	7.312.569	7.488.070	7.667.784
Indexatie				2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Subtotaal loonsom	6.887.175		6.973.809	7.141.180	7.312.569	7.488.070	7.667.784	7.851.811
Overige kosten	2.823.000		2.823.000	2.823.000	2.727.501	2.631.736	2.549.269	2.597.705
Indexatie				1,6	1,8	1,9	1,9	1,9
Subtotaal overige kosten	2.823.000		2.823.000	2.727.501	2.631.736	2.549.269	2.597.705	2.647.061
Totale basisbegroting	9.710.175		9.796.809	9.868.681	9.944.304	10.037.339	10.265.489	10.498.872
Besparingsperc cumulatief	-		-	-	2%	4%	6%	8%
Beoogde besparing cumulatief	-		-	-	198.886	401.494	615.929	839.910
VTH-2	356.800	4.200	361.000	369.011	375.653	382.791	390.064	397.475
Begroting na besparing	10.066.975		10.157.809	10.237.692	10.121.071	10.018.636	10.039.623	10.056.437

3.2 Kosten 2019

Alle taken van de Omgevingsdienst vallen onder het programmaplan Milieu en Leefomgeving. Om meer inzicht te geven in de cijfers hebben we ervoor gekozen een eigen opzet, onder het programmaplan Milieu en Leefomgeving, te maken. De begroting 2018 is aangepast naar een nieuwe indeling. Deze indeling zetten we voort in de begroting 2019. Er is onderscheidt gemaakt tussen de volgende afdelingen:

- Bedrijfsvoering
- Vergunningen
- Toezicht en handhaving
- Advies

Per afdeling wordt een overzicht gegeven van de begrote lasten. Tussen de afdelingen hebben personele verschuivingen plaatsgevonden waardoor budgetten per afdeling zijn veranderd ten opzichte van 2018. In de totaliteit is niets veranderd. Verder lopen er in 2018 nog een aantal begrotingswijzigingen, deze worden weer gegeven in de kolom: Wijzigingen 2018.

Omgevingsdienst IJsselland	Begroting 2018	Wijzigingen 2018	Begroting 2018 na wijzigingen	Indexatie	Begroting 2019
Salarissen en sociale lasten	967.500	9.906	977.406	2,4%	1.000.864
Accountantkosten	25.000		25.000	1,6%	25.400
Verzekeringen	25.000		25.000	1,6%	25.400
Overige afdelingskosten	150.000		150.000	1,6%	152.400
Opleiding	100.000		100.000	1,6%	101.600
Reiskosten	202.000		202.000	1,6%	205.232
Representatie	25.000		25.000	1,6%	25.400
Overige personeelskosten	279.000		279.000	1,6%	283.464
Ontwikkelbudget	400.000		400.000		270.000
ICT	856.800	4.200	861.000	1,6%	872.744
DVO	967.000		967.000	1,6%	982.472
Onvoorzien	90.000		90.000	1,6%	91.440
Totaal Bedrijfsvoering	4.087.300		4.101.406		4.036.416
Salarissen en sociale lasten	1.520.080		1.520.080	2,4%	1.556.562
Overige kosten	20.000		20.000	1,6%	20.320
Totaal Vergunningen	1.540.080		1.540.080		1.576.882
Salarissen en sociale lasten	2.462.430	76.729	2.539.159	2,4%	2.600.099
Overige kosten	20.000		20.000	1,6%	20.320
Totaal Toezicht en handhaving	2.482.430		2.559.159		2.620.419
Salarissen en sociale lasten	1.937.164		1.937.164	2,4%	1.983.656
Overige kosten	20.000		20.000	1,6%	20.320
Totaal Advies	1.957.164		1.957.164		2.003.976
Eindtotaal	10.066.975		10.157.809		10.237.692

3.2.1 Loonkosten

Alle salarissen en sociale lasten zijn gebaseerd op de afspraken die gemaakt zijn in de begroting 2018. Het primaire proces bestaat uit 83,5 FTE. Voor bedrijfsvoering (incl. MT) is dat 12,2 FTE.

3.2.2 Bedrijfsvoeringskosten

De bedrijfsvoeringskosten zijn opgedeeld in een aantal posten. Hiervan willen we graag een aantal posten verder toelichten. Bij de start van de Omgevingsdienst heeft het Algemeen Bestuur een accountant aangesteld. De kosten hiervan bedragen in 2019 € 25.000. Overige afdelingskosten bestaan uit: diverse lidmaatschappen, zoals ODNL of de diverse HRM systemen, onderhoud van apparatuur, literatuur en externe communicatie. Het budget voor reiskosten bedraagt € 202.000 en heeft betrekking op de vergoedingen aan medewerkers voor het woon-werk verkeer en de dienstreizen conform het vastgestelde mobiliteitsplan en sociaal plan. De overige personeelskosten bestaan voornamelijk uit declaraties van medewerkers, aanschaf van bedrijfskleding en overige personeelsgerelateerde kosten.

Wij en onze partners maken gebruik van een gezamenlijk software systeem. De kosten hiervan worden met elkaar gedragen (VTH-1). Waarbij de omgevingsdienst voor het VTH-2 deel ook de administratieve kant verzorgt. Het totale bedrag van € 872.744 is als volgt uitgebouwd.

VTH-1	VTH-2
508.000	364.744

Voor de huisvesting van de omgevingsdienst en het verzorgen van de dienstverlening op de gebieden, personeelsadministratie, interne controle, faciliteiten en financiële administratie is er een dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Zwolle gesloten. De kosten hiervoor bedragen € 967.000.

In de begroting is een ontwikkelbudget opgenomen. De onderbouwing van het budget wordt toegelicht in paragraaf 3.3.3.

3.3 Bijdragen partners

De bijdragen van de partners wordt in de volgende tabel weergegeven. Per partner wordt de verdeelsleutel, bijdrage primaire proces, overige kosten exclusief VTH, VTH-1, VTH-2, en ontwikkelbudget weergegeven. Daarnaast wordt de doorbelasting van SmartDocuments apart weergegeven, omdat wij hier alleen de administratieve kant van regelen.

Partner	Verdeel	Overige kosten				Ontwikkel		Smart Documents
	sleutel	Primairproces	excl VTH	VTH-1	VTH-2	budget	Totaal	
Dalfsen	5,1%	288.117	150.686	25.908	28.956	13.770	507.437	-
Deventer	13,8%	818.950	407.739	70.104	57.912	37.260	1.391.965	5.458,87
Kampen	9,2%	539.858	271.826	46.736	43.485	24.840	926.745	4.094,15
Olst-Wijhe	5,3%	308.582	156.595	26.924	14.529	14.310	520.940	1.364,72
Ommen-Hardenberg	13,9%	890.462	410.694	70.612	41.046	37.530	1.450.344	-
ProvincieOverijssel	10,0%	679.340	295.463	50.800	-	27.000	1.052.603	-
Raalte	7,7%	470.175	227.507	39.116	28.956	20.790	786.544	2.729,43
Staphorst	4,8%	305.712	141.822	24.384	18.085	12.960	502.963	1.705,89
Steenwijkerland	8,5%	502.641	251.144	43.180	2.235	22.950	822.150	-
Zwartewaterland	6,0%	363.905	177.278	30.480	15.646	16.200	603.509	1.478,44
Zwolle	15,7%	972.574	463.877	79.756	66.345	42.390	1.624.942	6.254,95
VR IJsselland	0,0%	-	-	-	47.549	-	47.549	2.501,90
Totaal		6.140.317	2.954.632	508.000	364.744	270.000	10.237.692	25.588,37

De opbouw van het primair proces wordt apart toegelicht in onderstaande tabel omdat hier historische gegevens van toepassing zijn.

Partner	Verdeel sleutel	Primairproces zoals in 2018	Overheveling Overhead naar primair	Begrotings wijziging RUD medewerker	Indexatie (2,4%)	Primair proces 2019
Dalfsen	5,1%	273.602	3.851	3.913	6.753	288.117
Deventer	13,8%	778.748	10.419	10.589	19.194	818.950
Kampen	9,2%	513.200	6.946	7.059	12.653	539.858
Olst-Wijhe	5,3%	293.281	4.002	4.067	7.232	308.582
Ommen-Hardenberg	13,9%	848.433	10.495	10.665	20.870	890.462
ProvincieOverijssel	10,0%	648.195	7.550	7.673	15.922	679.340
Raalte	7,7%	447.434	5.814	5.908	11.020	470.175
Staphorst	4,8%	291.240	3.624	3.683	7.165	305.712
Steenwijkerland	8,5%	477.921	6.418	6.522	11.781	502.641
Zwartewaterland	6,0%	346.242	4.530	4.604	8.529	363.905
Zwolle	15,7%	925.880	11.854	12.046	22.795	972.574
VR IJsselland	0,0%	-	-	-	-	-
Totaal		5.844.176	75.500	76.729	143.914	6.140.317

3.4 Uiteenzetting financiële positie

In deze paragraaf wordt een uiteenzetting van de financiële positie beschreven. De volgende onderwerpen worden toegelicht: werkvoorraad, besparingsambitie, incidenteel ontwikkelbudget, indexering, BTW en VPB, onzekerheden in de begroting, meerjarenbalans, subsidies en investeringen.

3.4.1 Werkvoorraad

Onze werkvoorraad is ten opzichte van 2018 niet veranderd. Hiervoor is bewust gekozen omdat in 2020 een begin wordt gemaakt met outputfinanciering. De formatie van het primaire proces is wel veranderd. Van bedrijfsvoering is 2 FTE toegevoegd aan het primaire proces. Wat in totaal op 83,5 FTE komt. Bij de verdeling tussen Ommen en Hardenberg is de verhouding 25/75 aangehouden, conform de begroting 2018.

Partner	Werkvoorraad		
	Uren	FTE	Percentage
Dalfsen	6.009	4,2	5,1%
Deventer	16.235	11,3	13,8%
Kampen	10.780	7,5	9,2%
Olst-Wijhe	6.169	4,3	5,3%
Ommen	4.080	2,8	3,5%
Hardenberg	12.241	8,5	10,4%
Overijssel	11.682	8,1	10,0%
Raalte	9.000	6,3	7,7%
Staphorst	5.644	3,9	4,8%
Steenwijkerland	10.003	6,9	8,5%
Zwartewaterland	6.976	4,8	6,0%
Zwolle	18.414	12,8	15,7%
Totaal	117.233	81,4	100,0%

3.4.2 Besparingsambitie

Wij verwachten vanaf 2020 vier jaar lang 2% besparing op de begroting te kunnen realiseren. Er is bewust gekozen om de eerste twee jaar geen besparing op de begroting door te voeren. Het doel is eerst de organisatie een solide basis te geven en daarna pas te streven naar kostenreductie. De besparing denken we te kunnen realiseren door het verder uniformeren van werkwijzen en aanscherpen van de PDC.

3.4.3 Incidenteel ontwikkelbudget

Het ontwikkelbudget voor de Omgevingsdienst bedraagt in totaal € 800.000,-. In 2018 verwachten we een bestedingsbehoefte van € 400.000,-, in 2019 van € 270.000,- en in 2020 van € 130.000,-.

Over de besteding van dit budget wordt jaarlijks verantwoording afgelegd en het bedrag dat na de drie jaar eventueel overblijft, wordt – na besluitvorming door het Algemeen Bestuur hiertoe - bestemd voor reservevorming dan wel gerestitueerd aan de deelnemers naar rato van hun inbreng van de taken.

3.3.4 Indexering

Bij de indexering van de kosten worden de volgende CPB indices gehanteerd:

- voor de loonkosten: loonvoet sector overheid
- voor de overige kosten: kostenprijs netto materiële overheidsconsumptie

Loonindexering

Voor de lonen betekent dit een stijging van 2,4%. Deze raming betreft het jaar 2018 en deze wordt voor het jaar 2019 geëxtrapoleerd. Dit betekent voor de begroting 2019 dat de werkelijke loonkosten van de maand januari 2018 worden verhoogd met 2,4%. In de werkelijke loonkosten zijn dus de laatste cao-ontwikkelingen en sociale lasten meegenomen (nacalculatie).

Prijsindexering

Voor de prijzen betekent dit een stijging van 1,60% ten opzichte van het jaar 2018.

3.4.5 Btw / Vennootschapsbelasting (VPB)

Wij hebben de keuze gemaakt om voor btw ondernemer te kiezen. Dit houdt in dat de we volledig btw-plichtig zijn. Met andere woorden, van alle ontvangen facturen wordt de btw terug gevraagd en op alle verstuurd facturen wordt de btw afgedragen. De argumenten hiervoor zijn dat het ten eerste de makkelijkste oplossing is. Andere constructies zijn ingewikkelder. Ten tweede wordt deze keuze bij de meeste omgevingsdiensten toegepast. Wij sluiten hierbij dus aan. Ten derde is het in relatie tot de alliantiepartner goedkoper, omdat wij als ondernemer worden gezien kan de gemeente Zwolle alle btw terugvragen, wat ten goede komt aan de prijs die wij moeten

betalen voor onder andere huisvesting. Als laatste geldt het derde argument ook voor de gemeente Deventer, die een deel van het ICT verzorgt voor ons.

Wat betreft de VPB is het uitgangspunt dat wij voor de 'VPB-Poort' blijven. Dit wil zeggen dat er geen winstoogmerk is en geen winst wordt gemaakt. Hierdoor zijn wij niet VPB-plichtig.

3.4.6 Onzekerheden in de begroting

De Omgevingsdienst IJsselland is pas van start. Doordat er weinig historische gegevens zijn brengt dit onzekerheden in de begroting met zich mee. Er is wel gebruikt gemaakt van gegevens van andere omgevingsdiensten. De twee grootste onzekerheden worden in deze paragraaf toegelicht. De eerste zijn de reiskosten. Er zijn veel verschillende regelingen voor de werknemers, dit is moeilijk om te prognosticeren en we kunnen niet naar het verleden kijken. In de loop van 2018 verkrijgen we meer inzicht en kunnen we, waar mogelijk, bij sturen. Daarnaast zal het verkregen inzicht de basis vormen voor de evaluatie van het mobiliteitsplan in de eerste helft van 2019. Een tweede onzekerheid is de dienstverlening overeenkomst met Zwolle. Er is sterk gestuurd in een gezamenlijke verantwoordelijkheid om binnen het gestelde kader te blijven. Dit kader is echter vastgesteld voor de start van de Omgevingsdienst. Er zijn in de loop van de tijd ook nieuwe componenten ontstaan welke lastig te voorspellen waren maar wel te monitoren. Bijvoorbeeld het meerwerk aan de ICT hardware en dienstverlening. Met behulp van deze monitoring sturen we ook op de componenten waar ruimte in zit om zo binnen het gestelde kader te kunnen blijven opereren.

3.4.7 Meerjarenbalans

De verwachting is dat de eindbalans beperkte bedragen zal bevatten voor crediteuren, debiteuren, hardware investeringen en een weerstandsreserve. Op dit moment is het nog onzeker hoeveel de weerstandsreserve zal zijn. Hierover zal meer bekend worden als de RUD is geliquideerd. Tegelijkertijd zal de nota weerstandvermogen hier meer inzicht in geven.

3.4.8 Subsidies

In de begroting 2018 is er geen aandacht geweest voor subsidies. Voor enkele projecten op het gebied van Energie en Duurzaamheid en Externe Veiligheid zijn er wel subsidies aangevraagd en verstrekt. Dit wordt doormiddel van een Algemeen Bestuur besluit gewaarborgd. Voor 2019 is echter nog niet bekend welke subsidies beschikbaar komen voor de Omgevingsdienst, derhalve is hier voor alsnog niets voor opgenomen. De subsidie stromen willen we inzichtelijk houden via de tussentijdse rapportages en de verantwoording in de jaarrekening.

3.4.9 Investerings

Voor 2019 staat er een investering gepland. De afdeling advies moet investeren in nieuw geluidsapparatuur. De huidige apparatuur is niet meer toereikend om het werk goed uit te voeren. De kosten hiervoor zijn echter nog niet voldoende bekend. De geschatte kapitaallasten die uit deze investering voortvloeien worden in eerste instantie gedekt door het afdelingsbudget overige kosten.

3.4.10 Governance op de Omgevingsdienst

De begroting is één van de instrumenten van governance op de Omgevingsdienst. We plaatsen dit instrument graag in zijn context en schetsen daartoe hoe de governance van de Omgevingsdienst is ingericht: hoe verlopen toezicht, sturing, verantwoording en beheersing van de GR Omgevingsdienst?

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst wordt gevormd door bestuurders uit de colleges van alle deelnemende overheden. Uit hun midden is het Dagelijks Bestuur gekozen. De directeur van de Omgevingsdienst fungeert in beide besturen als secretaris. De verticale sturing en verantwoording wordt vormgegeven door de jaarlijkse kaderbrief en begroting, welke laatste na raadpleging van raden en staten, door het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst wordt vastgesteld. De verantwoording gebeurt door middel van de jaarrekening welke na raadpleging van raden en staten, door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld, waarna een kopie aan de Minister van Binnenlandse Zaken wordt verstrekt (artikel 33 GR IJsselLand). Het Algemeen Bestuur geeft opdracht aan een accountant om een onafhankelijk oordeel te geven over de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de jaarrekening. Gedurende het jaar zal het Dagelijks Bestuur op periodieke basis sturen op realisatie van de begroting en waar nodig begrotingswijzigingen aan het Algemeen Bestuur voorleggen.

De horizontale sturing en beheersing geschieden door middel van Dienstverleningsovereenkomsten (DVO) die tussen de deelnemende overheden en de Omgevingsdienst worden afgesloten voor meerdere jaren. Hierbinnen wordt jaaropdrachten verstrekt. Deze DVO's en jaaropdrachten betreffen de wettelijk verplicht in te brengen taken, maar ook "facultatieve" taken. Tevens verstrekt het bevoegd gezag het mandaat aan de Omgevingsdienst, dat nodig is voor de uitvoering van de DVO. De uitvoering van deze DVO's en jaaropdrachten wordt beheerst met behulp van periodieke rapportages aan de opdrachtgevers. De betaling door de deelnemers is vooralsnog gekoppeld aan de ingebrachte taken en medewerkers; inputfinanciering. Vanaf het begrotingsjaar 2020 wordt gefaseerd overgegaan op outputfinanciering.

4 Paragrafen

4.1 Lokale heffingen

De Omgevingsdienst IJsselLand is niet bevoegd om lokale heffingen op te leggen. De deelnemers hebben er vooralsnog niet voor gekozen om deze heffingen bij ons te beleggen. De heffingen worden door de deelnemers zelf uitgevoerd.

4.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft ons bij het vaststellen van de begroting 2018 bericht dat zij 1% tot 2,5% weerstandsvermogen een te geringe buffer vindt. Daarbij is door het ministerie in overweging gegeven om in de komende periode een nota Weerstandsvermogen vast te stellen. Het Dagelijks Bestuur neemt dit advies over en zal tegelijk met de liquidatie van de netwerk-RUD en de het vaststellen van de begroting 2019 het Algemeen Bestuur de genoemde nota en een voorstel voor de opbouw van weerstandsvermogen voorleggen.

4.2.1 Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen (alle schulden - vorderingen en liquide middelen)/totale baten). De Omgevingsdienst IJsselLand heeft geen schulden, vandaar dat de netto schuldquote niet te berekenen is.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De hoogte van deze reserve is nog niet bekend plus de Omgevingsdienst heeft geen schulden, daarom is het berekenen van een solvabiliteitsratio niet mogelijk.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage. In het geval van de Omgevingsdienst zijn alle laste structureel gedekt door structurele baten.

Kengetallen (bedragen x €1.000)	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Netto schuldquote	-	-	-
Solvabiliteitsratio	-	-	-
Structurele exploitatieruimte	100%	100%	100%

4.3 Financiering

Middels de dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente Zwolle en de Omgevingsdienst IJsselland is in de functie van treasurer voorzien. De treasurer voor de gemeente Zwolle zal op basis van de betreffende dienstverleningsovereenkomst de functie van treasurer voor de Omgevingsdienst IJsselland gaan vervullen. Hierbij blijft de eindverantwoordelijkheid voor het proces bij de Omgevingsdienst.

Met de dienstverleningsovereenkomst is bekrachtigd dat de treasurer van de gemeente Zwolle, in de functie van treasurer voor de Omgevingsdienst IJsselland, de bevoegdheden verkrijgt als omschreven in het concept treasury statuut welke in 2018 aangeboden zal worden aan het Algemeen Bestuur.

4.4 Bedrijfsvoering

Het managementteam zal de eerste jaren prioriteit geven aan de ontwikkelopgaven: borgen en door ontwikkelen van de lokale binding en het vormen van één organisatie. Dit zal veel tijd en energie vergen. Intern zal het nieuwe managementteam en specifiek het stafbureau zich gaan bezig houden met het ontwikkelen en door ontwikkelen van alle bedrijfsvoeringsaspecten. Hierbij valt te denken aan de instrumenten uit planning en control cyclus en de verschillende ICT aspecten. De doorontwikkeling van het systeem IJVI is hier ook een voorbeeld van. Hieronder worden enkele bedrijfsvoeringsaspecten nader toegelicht.

Personeel en organisatie

De Omgevingsdienst is inmiddels uitgegroeid tot een organisatie waar meer dan 100 medewerkers werkzaam zijn. Er wordt naast een vaste bezetting gewerkt met een flexibele schil voor ziek en piek. In het derde kwartaal van 2018 zullen we beginnen met een trainee programma. Dit zal in 2019 verder uitgebouwd worden. Aan de hand van strategische personeelsplanning zijn we steeds bezig met het plaatsen van de juiste medewerker op de juiste plek. Andere thema's die in 2019 op de agenda staan zijn talentmanagement, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid. Tenslotte worden in 2019 verdere stappen gezet om met ingang van 1 januari 2020 de Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren in te voeren.

Accountant

Het bestuur van de Omgevingsdienst IJsselland heeft een accountant geselecteerd en deze begin 2018 benoemd. Deze accountant, Brouwers uit Zwolle, heeft de opdracht een onderzoek te doen naar en verslag uit te brengen over de betrouwbaarheid van de processen en de jaarrekening. De accountant is in eerste instantie benoemd voor 1 jaar, met een optie voor een langduriger relatie.

Financiën

In 2018 is gestart met het systeem van inputfinanciering. In het bedrijfsplan is vastgelegd dat wij vanaf 2020 geleidelijk overgaan op de methodiek van outputfinanciering. Bij inputfinanciering wordt de jaarlijkse financiële bijdrage per deelnemer bepaald door de betreffende loonsom (in te brengen in de vorm van formatie dan wel vacaturegeld) te vermeerderen met het percentage van de kosten voor de materiële en formatieve overhead. Outputfinanciering betekent bekostiging op basis van geleverde producten tegen een bepaalde prijs.

Huisvesting

Met de gemeente Zwolle, welke de huisvesting voor de Omgevingsdienst IJsselland verzorgt, is een contract gesloten met een looptijd van 10 jaar. Gekoppeld aan dit contract is een contract afgesloten om meerdere diensten van de gemeente Zwolle af te nemen. Te denken valt hierbij aan; facilitaire, financiële en personele diensten. Het managementteam van de Omgevingsdienst zal scherp toe zien op de kosten en kwaliteit van de dienstverlening om binnen de gestelde kaders van de begroting te kunnen blijven.

ICT

Het streven van de Omgevingsdienst IJsselland is om goede VT&H-diensten te leveren aan burgers en bedrijven. Goede dienstverlening verloopt waar mogelijk digitaal, volgens een voor de klant herkenbaar en te volgen (gestandaardiseerd) proces, zonder dat de klant van het kastje naar de muur wordt gestuurd. Voor de klant moet het niet uitmaken of bijvoorbeeld een vergunningaanvraag bij de gemeente, de provincie, de Omgevingsdienst IJsselland of meerdere partners tegelijk in behandeling is. In IJsselland hebben we ons gerealiseerd dat dit alleen kan als de samenwerkende partners beschikken over dezelfde informatie over de zaken waar we mee bezig zijn. We hebben daarom als uitgangspunt genomen dat zo veel mogelijk partners gebruik gaan maken van hetzelfde VT&H systeem. De implementatie van het VT&H-systeem kent 2 fases. Fases 1 is afgerond en betrof alle werkzaamheden binnen het Basis Takenpakket+, dit zijn de milieutaken welke overgedragen zijn aan de Omgevingsdienst. In fase 2 worden de overige VT&H-taken van de andere partners die dat willen geïmplementeerd. Deze fase wordt naar verwachting in de 2de helft van 2018 afgerond. De Omgevingsdienst is opdrachtgever van beide projecten. De kosten lopen via de begroting van de Omgevingsdienst.

Inkoop en aanbesteding

De beleidskaders en werkwijze ten aanzien van inkoop en aanbesteding zijn door het managementteam, in samenwerking met de inkoopafdeling van Zwolle uitgewerkt. In

2019 zal er op basis van de kaders invulling gegeven worden aan het inkopen goederen en het aanbesteden van diensten.

Governance

In de inleiding hebben we de governance op hoofdlijn geschetst. Voor de sturing zal de Omgevingsdienst IJsselland, naast deze begroting, gaan werken met een meerjarig beleidsplan en een jaarplan. Dit jaarplan wordt met name gevoed door de jaaropdrachten die door de deelnemers worden gegeven. Gedurende het jaar worden periodiek rapportages omtrent prestaties en financiën opgesteld voor directie en Dagelijks Bestuur. Ten minste op drie momenten in het jaar zullen rapportages aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd met daarbij, waar nodig voorstellen voor begrotingswijzigingen. Deze drie momenten zullen zoveel mogelijk aansluiten op de beleidscyclus van de deelnemers.

Bijlages

A. Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
7.4 - Milieubeheer	10.237.692	-6.201.276	4.036.416
0.4 - Ondersteuning organisatie	0	4.036.416	-4.036.416
Totaal			-

B. Formatieplan

Afdeling	FTE
Directie	5,0
Staff	7,2
Vergunningen	21,2
Toezicht en Handhaving	36,5
Advies	25,8
Totaal	95,7

Overdracht College-Raad

Datum 17 mei 2018

onderwerp	Vormvrij m.e.r.-beoordelingsbesluit en ontwerp verklaring van geen bedenkingen zonnepark Jan van Arkelweg 3 te Zwolle
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Tromp, Gert (2360)
medeopstellers	
afdeling	Ruimtelijke planvorming
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Vormvrij m.e.r.-beoordelingsbesluit en ontwerp verklaring geen bedenkingen zonnepark Jan van Arkelweg 3 Zwolle

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. voor de voorbereiding van de projectomgevingsvergunning zonnepark Jan van Arkelweg 3 geen milieueffectrapport op te stellen;
2. een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven voor de omgevingsvergunning voor het zonnepark Jan van Arkelweg 3 op grond van artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 6.5, lid 1 van het Besluit omgevingsrecht, zodat het besluit voor de ontwerpomgevingsvergunning ter inzage kan worden gelegd;
3. te verklaren dat een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven op grond van artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 6.5, lid 1 van het Besluit, indien tijdens de terinzagelegging van de ontwerpomgevingsvergunning voor het zonnepark Jan van Arkelweg 3, geen zienswijzen zijn ingediend;
4. dit besluit te publiceren en ter inzage te leggen conform artikel 7.17, lid 5 Wet milieubeheer en Algemene wet bestuursrecht.

Beslisnota voor de raad

Datum 8 mei 2018

Openbaar

Onderwerp Vormvrij m.e.r.-beoordelingsbesluit en ontwerp verklaring van geen bedenkingen zonnepark Jan van Arkelweg 3 te Zwolle

Versienummer 2

Portefeuillehouder Ed Anker/Michiel van Willigen

Informant Gert Tromp/Tim Idema

Afdeling Ruimtelijke Planvorming / ZWRP

Telefoon (038) 498 2360

Email gj.tromp@zwolle.nl / t.idema@zwolle.nl

Bijlagen 1. Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling
2. Ontwerp ruimtelijke onderbouwing

Financiële gevolgen

Betreft doel 1.2.1 We beschermen en bevorderen de gezondheid van onze inwoners
6.1.2 We zorgen voor een stad met ruimtelijke kwaliteit en heldere toekomstbestendige ruimtelijke structuren op niveau van concrete projecten en initiatieven
7.4.1 We sturen op vitaliteit en gezondheid van de mens en de omgeving waarin we wonen, werken en recreëren
7.4.3 We blijven voldoen aan de milieunormen

Begroting wijzigen nee

Dekking t.l.v.: Leges/antérieure overeenkomst

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. voor de voorbereiding van de projectomgevingsvergunning zonnepark Jan van Arkelweg 3 geen milieueffectrapport op te stellen;
2. een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven voor de omgevingsvergunning voor het zonnepark Jan van Arkelweg 3 op grond van artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 6.5, lid 1 van het Besluit omgevingsrecht, zodat het besluit voor de ontwerpomgevingsvergunning ter inzage kan worden gelegd;
3. te verklaren dat een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven op grond van artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 6.5, lid 1 van het Besluit, indien tijdens de terinzagelegging van de ontwerpomgevingsvergunning voor het zonnepark Jan van Arkelweg 3, geen zienswijzen zijn ingediend;
4. dit besluit te publiceren en ter inzage te leggen conform artikel 7.17, lid 5 Wet milieubeheer en Algemene wet bestuursrecht.

Datum 8 mei 2018

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Er wordt een plan voorbereid voor de realisatie van een zonnepark aan de Jan van Arkelweg door Kronos Solar in samenwerking met de grondeigenaar/agrariër.

In het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) is opgenomen voor welke ruimtelijke ontwikkelingen een aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig is. Het onderhavige project wordt niet specifiek genoemd in deze categorie, echter is vanwege de omvang en de zichtbaarheid van het project ervoor gekozen om toch in een vroeg stadium onderzoek te laten doen naar de impact van het zonnepark. De verplichting tot een besluit op een aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling is opgenomen in de Wet milieubeheer. Door de aanmeldnotitie wordt inzicht verkregen of het plan belangrijke nadelige milieugevolgen heeft en er mogelijk een milieueffectrapportage noodzakelijk is. Het bevoegd gezag, uw raad, dient vervolgens een besluit te nemen of voor het plan een milieueffectrapport verplicht is.

Op 12 maart 2018 jl. is uw raad geïnformeerd over "Aanmeldnotities m.e.r. bestemmingsplannen". Hierbij is aangegeven dat de aanmeldnotities bij stedelijke ontwikkelingsprojecten veelal nodig zullen zijn en dus waarschijnlijk vaker zullen volgen. Dit plan heeft vooral (zichtbaar) invloed op het landelijk gebied. Daarnaast is dit het eerste project dat na het vaststellen van de Zwolse energiegids als afwegingskader voor grootschalige duurzame energieprojecten (december 2017) aan u wordt voorgelegd waarbij de initiatiefnemer conform dit kader heeft gewerkt (o.a. local return & participatie, tijdig betrekken directe omgeving).

De realisatie van het zonnepark past niet in het geldende bestemmingsplan. Er kan medewerking worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid onder a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) indien dit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Beoogd effect

Door de aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling is inzicht verkregen in het feit dat het plan geen belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Met dit vereiste besluit wordt vastgesteld dat er geen m.e.r. hoeft te worden opgesteld. Verder kan de (ontwerp) ruimtelijke onderbouwing toegezonden worden aan de betrokken vooroverlegpartners, zodat daarna het ontwerpbesluit ter visie kan worden gelegd. Na de tervisielegging kan het besluit definitief worden genomen, mits geen zienswijzen inkomen die tot een ander besluit leiden.

Argumenten

- 1.1 *Uit de aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er geen belangrijke nadelige milieugevolgen optreden als gevolg van de realisatie van dit zonnepark*

Conclusie aanmeldnotitie:

De milieueffecten van het zonnepark op de omgeving zijn gering te noemen. Op grond van het ontbreken van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan geconcludeerd worden dat het opstellen van een MER niet nodig is. Dit heeft geen extra waarde ten opzichte van de informatie/conclusies voortkomende uit de reeds gedane onderzoeken (o.a. flora en fauna).

Datum 8 mei 2018

1.2 De Wet milieubeheer verplicht het bevoegd gezag een besluit te nemen

De verplichting tot een besluit op een aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling is opgenomen in het Wet milieubeheer. Het bevoegd gezag, uw raad, dient vervolgens een besluit te nemen of voor het plan een milieueffectrapport verplicht is.

Het project is niet direct onder te brengen in een categorie waarvoor een aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig is. Een grondgebonden park leidt wel tot herinrichting van een stuk landelijk gebied, al ligt dit plan van 15 ha. groot ruim onder de drempelwaarde voor landinrichtingsprojecten uit het Besluit m.e.r. van 125 ha.

Hierdoor is er toch een (beknopte) aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig, al blijft de activiteit onder de drempelwaarde (en is daarmee niet planMER-plichtig). Zoals 12 maart jl. ook al is aangegeven, heeft de inzet van dit instrument niet alleen betrekking op een bestemmingsplan, maar ook op bijvoorbeeld een (project)omgevingsvergunning voor een buitenplanse afwijking. Er is geen ondergrens wat betreft het plan zelf.

1.3 Door besluitvorming kan het ontwerpbesluit verder voorbereid worden

Met de aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling is inzicht verkregen in de milieugevolgen van het plan. Dit vormvrije m.e.r.-beoordelingsbesluit wordt opgenomen in het ontwerp van de projectomgevingsvergunning.

Dit verplichte m.e.r.-beoordelingsbesluit is niet een besluit over instemming met het plan. Het uiteindelijke besluit over de instemming met het plan komt aan bod bij de vaststelling van de projectomgevingsvergunning. Bij dit besluit zullen de eventueel ingediende zienswijzen op het gepubliceerde ontwerpbesluit worden afgewogen.

Het voorliggende besluit is een technisch besluit om op voorhand de vorm van de milieubeoordeling voor het plan te bepalen.

2.1 Het zonnepark Jan van Arkelweg 3 past in de omgeving.

De aanvraag is niet in strijd met het rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid. De aanvraag geeft geen aanleiding de medewerking aan de afwijking van het bestemmingsplan te weigeren; er bestaan geen ruimtelijke bezwaren tegen het initiatief.

3.1 Een verklaring van geen bedenkingen is nodig, gezien dit plan formeel niet past in het beleid waarbij kan worden afgezien van het vragen van een verklaring van geen bedenkingen.

Uw raad heeft op 1 november 2010 ingestemd met een beleid waarbij in aangewezen categorieën van gevallen kan worden afgezien van het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen. Het plan voor het zonnepark Jan van Arkelweg 3 past echter niet binnen één van de genoemde categorieën van gevallen en daarom leggen wij u dit plan en wordt uw raad – eveneens in lijn met de afspraken die gemaakt zijn bij het vaststellen van de Zwolse energiegids - verzocht om een dergelijke verklaring alsnog af te geven.

3.2 Indien er geen zienswijzen worden ingediend geldt deze ontwerpverklaring tevens als definitieve verklaring.

De procedure werkt normaliter als volgt: uw raad wordt bij gevraagd om de thans te verlenen ontwerpverklaring tevens als definitieve verklaring te beschouwen op het moment dat er geen zienswijzen worden ingediend. Door deze clause in te bouwen, voorkomen wij dat de raad twee keer moet worden geconsulteerd, terwijl u door het verlenen van de verklaring al heeft aangegeven akkoord

Datum 8 mei 2018

te kunnen gaan met het voorliggende plan voor de realisatie van een zonnepark op de locatie Jan van Arkelweg 3. Het is efficiënt; het bespaart tijd en bespoedigt de procedure. Echter is inmiddels bekend dat er een aantal (premature) zienswijzen zijn ontvangen. Uw raad wordt in dit geval na de zomervakantie opnieuw geconsulteerd.

Risico's

Er zijn geen risico's aan het besluit verbonden. Het besluit staat niet open voor bezwaar of beroep.

Financiën

Het besluit heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie

Dit besluit wordt bekendgemaakt zoals voorgeschreven in artikel 7.17 Wet milieubeheer

Dit besluit wordt gepubliceerd in het digitale Gemeentebblad via www.officiële bekendmakingen.nl. Het besluit met bijlage wordt ter inzage gelegd.

Er staat geen bezwaar of beroep open tegen dit besluit over de procedure ter voorbereiding van een besluit, conform het bepaalde in artikel 6.3 Awb.

De direct omwonenden zijn op de hoogte van het initiatief en het plan is hierop aangepast

De betrokken agrariër/grondeigenaar en Kronos Solar hebben meerdere gesprekken gehad met de direct omwonenden en er is ook o.a. overleg geweest met de Zwolse natuur- en milieuorganisaties. Het plan is op diverse punten naar aanleiding van deze gesprekken aangepast (o.a. aanpassing omvang van 20 ha. naar 15 ha.).

Om de indirect betrokkenen / de omgeving op de hoogte te stellen van de ontwikkeling organiseert Kronos Solar samen met de gemeente een inloopavond om het plannen toe te lichten en vragen te beantwoorden. De inloopavond heeft 15 mei 2018 plaatsgevonden in Windesheim.

Wabo-procedure en planning in relatie tot indieningsmoment SDE subsidie (najaarsronde 2018)

In het kader van de Wabo-procedure (verlenen van de benodigde omgevingsvergunning) zullen het ontwerpbesluit en de ruimtelijke onderbouwing gedurende zes weken ter visie worden gelegd. Daartoe zal de verklaring van geen bedenkingen bekend worden gemaakt in het gemeentebblad, op de gemeentelijke website en op www.ruimtelijkeplannen.nl.

Het zonnepark draagt bij oplevering voor 3% bij aan doelstelling van 25% duurzame energieopwekking in 2025 en levert hiermee een substantiele bijdrage. Om medio 2019 te kunnen starten met de realisatie, is het van belang dat de initiatiefnemer uiterlijk eind september 2018 over een projectomgevingsvergunning kan beschikken. Kronos Solar kan dan in oktober bij de Rijksoverheid (RVO) de benodigde SDE+ exploitatie subsidie aanvragen voor het zonnepark (in het voorjaar 2019 is dan bekend of er een SDE+ beschikking wordt toegewezen).

De consequentie van deze planning is dat er 28 mei besluitvorming nodig is, zodat de tervisielegging voor aanvang van de zomervakantie kan worden georganiseerd. In de zomer zal dan worden gewerkt aan de verwerking van ingekomen zienswijzen zodat uw raad in september een (eventueel aangepast) definitief besluit kan nemen.

Indien de ruimtelijke procedure later wordt opgestart, zal het indienen bij de SDE+ najaarsronde in oktober 2018 moeilijk haalbaar worden en schuift de planning minimaal een half jaar door naar de voorjaarsronde 2019.

Datum 8 mei 2018

Vervolg

Dit vormvrije m.e.r.-beoordelingsbesluit wordt door initiatiefnemer Kronos Solar bij de aanvraag gevoegd voor het plan zonnepark De Weekhorst aan de Jan van Arkelweg. Op het ontwerp van de projectomgevingsvergunning en de ruimtelijke onderbouwing kan een ieder een zienswijze indienen.

Na afloop van de tervisielegging van zes weken worden eventuele zienswijzen geïnterpreteerd. Zijn er geen zienswijzen, dan kan er namens het college een besluit genomen worden ten aanzien van de aanvraag omgevingsvergunning. Zijn er wel zienswijzen ingediend, dan zal een voorstel worden voorbereid aan uw raad, waarin wordt voorgesteld hoe om te gaan met de ingediende zienswijzen. Uw raad wordt dan, indien de zienswijzen niet leiden tot een andere mening dan dat het plan voor de realisatie van het zonnepark Jan van Arkelweg 3 doorgang kan vinden, verzocht om een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven, waarna het college dan een definitief besluit zal nemen over de omgevingsvergunning.

Openbaarheid

Dit besluit met bijlagen is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Overdracht College-Raad

Datum 17 mei 2018

onderwerp	Interventies sociaal domein
portefeuillehouder	Eefke Meijerink
informant	Proce, Henk (2684)
medeopstellers	
afdeling	Management Team Zwolle
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Interventies sociaal domein Bijlage: Interventieplan Sociaal domein

Voorgesteld besluit raad

te besluiten om:

1. Kennis te nemen van bijgevoegde "Interventieplan Sociaal domein" en de daarin opgenomen analyse;
2. Kennis te nemen van het actuele financieel perspectief sociaal domein;
3. Kennis te nemen van de in het "Interventieplan sociaal domein" opgenomen scenario's en maatregelen;
4. Kennis te nemen van de implementatie van het scenario "optimaliseren" door het college en overdracht van verdere uitwerking van het scenario "hervormen" aan het nieuwe college;
5. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een budget van € 251.000,- voor 2018 en € 125.000,- voor 2019 ten behoeve van de implementatie van een deel van de maatregelen en deze kosten te dekken uit de reserve incidentele middelen.

Beslisnota voor de raad

Datum 15 mei 2018

Openbaar

Onderwerp Interventies sociaal domein
Versienummer 2

Portefeuillehouder E.W. Anker en E.G. Meijerink
Informant Peter van Drielen/Lauris van Eekeren/Paul Feldbrugge
Afdeling Concernstaf
Telefoon (038) 498 4063
Email P.van.Drielen@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel N.v.t.
Begroting wijzigen Ja, € 251.000,- in 2018 en € 125.000,- in 2019
Dekking ten laste van Reserve incidentele middelen

Bijlagen

1. Interventieplan Sociaal domein

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van bijgevoegde "Interventieplan Sociaal domein" en de daarin opgenomen analyse;
2. Kennis te nemen van het actuele financieel perspectief sociaal domein;
3. Kennis te nemen van de in het "Interventieplan sociaal domein" opgenomen scenario's en maatregelen;
4. Kennis te nemen van de implementatie van het scenario "optimaliseren" door het college en overdracht van verdere uitwerking van het scenario "hervormen" aan het nieuwe college;
5. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een budget van € 251.000,- voor 2018 en € 125.000,- voor 2019 ten behoeve van de implementatie van een deel van de maatregelen en deze kosten te dekken uit de reserve incidentele middelen.

Datum 15 mei 2018

Inleiding

Het college heeft in maart 2018 de toenmalige gemeenteraad geïnformeerd over een financieel tekort op het sociaal domein. In de informatienota “Financiële ontwikkelingen zorguitgaven Wmo en Jeugd” van 13 maart 2018 ([link](#)) is aangegeven dat het werkelijk resultaat 2017 op het sociaal domein circa € 6 mln. negatief afwijkt van de begroting 2017. Dit tekort wordt veroorzaakt door overschrijdingen op de Wet maatschappelijke ondersteuning (-€ 3,5 mln.) en Jeugdhulp (-€ 2,5 mln.). Een deel van deze tekorten was eerder in 2017 voorzien en gemeld aan de raad in de tussentijdse rapportages (-€ 2,5 mln. voor de Wmo). In de informatienota aan de raad is door het college aangegeven dat het geconstateerde tekort doorwerkt naar 2018 en daarop volgende jaren. Daarnaast is opgemerkt dat de transformatiemaatregelen effect sorteren, maar niet in het verwachte tempo en dat er druk ontstaat op de exploitatie van de sociale werkvoorziening. Dit tezamen maakte dat het college de verwachting uitsprak dat het tekort in 2018 oploopt naar € 8 mln. Zonder bijsturing heeft dit tekort een structureel karakter. Een structurele overschrijding op het sociaal domein heeft aanzienlijke negatieve consequenties voor de gehele gemeentebegroting. Het college acht bijsturing noodzakelijk en streeft naar een nieuwe balans tussen kwaliteit, maatwerk, toegankelijkheid en kostenbeheersing in het sociaal domein.

In de informatienota van 13 maart en het raadsdebat van 16 maart jongstleden is stilgestaan bij de mogelijke verklaringen voor het financieel tekort. Dit op basis van een eerste globale analyse. Deze analyse is in daarop volgende maand verder uitgewerkt en aangescherpt. Dit heeft geleid tot een notitie “Analyse Sociaal Domein (concept)” ([link](#)). Dit document is op 26 april overgedragen aan uw raad. Het vormt daarmee de basis voor overleg met partners als de Participatieraad, zorgaanbieders, overige gemeenten en andere organisaties. Maar ook het fundament voor noodzakelijke maatregelen en beleidsinterventies ter bijsturing van het financieel resultaat. Het college heeft in dit kader en gelet op de urgentie scenario's en een bijbehorend pakket van mogelijk te treffen maatregelen laten uitwerken. Door middel van deze nota en het bijgevoegde Interventieplan (bijlage 1) wordt u meegenomen in deze maatregelen. In de nota wordt voorgesteld hoe met de verschillende maatregelen om te gaan. Hierbij enerzijds rekening houdend met het urgente karakter van het financieel vraagstuk en anderzijds ruimte latend aan het nieuwe college om haar eigen afwegingen te maken en richting te bepalen. Het bijgevoegde Interventieplan vormt tevens de basis voor het gesprek met onze partners over de achtergrond, opzet en consequenties van te treffen maatregelen.

Beoogd effect

Het beoogd effect is het terugdringen van de voorziene tekorten in het sociaal domein en tegelijkertijd de beoogde transformatie krachtiger en met focus door te zetten. We blijven zorg en ondersteuning bieden aan inwoners die dit nodig hebben. Dit doen we niet alleen, maar als professionele partij samen met en ten opzichte van onze partners. Tegelijkertijd vergt de financiële situatie een aangepaste aanpak om toe te kunnen (blijven) werken naar een betaalbaar en houdbaar lokaal zorgstelsel. Er is een noodzaak tot het maken van keuzes, een verzakelijking in werkwijze richting aanbieders van zorg en ondersteuning en intensivering van het overleg met andere overheden en zorg gerelateerde instanties (zorgkantoor, zorgverzekeraars). Daarbij staan de doelen van de transformatie nog steeds ferm overeind: het bevorderen van de zelfredzaamheid van onze inwoners met gebruik van het maatschappelijk voorveld, de beweging van zwaardere naar lichtere zorg (preventie) en de integrale aanpak van problematiek.

Datum 15 mei 2018

Argumenten

1.1. Het tekort 2017 wordt grotendeels veroorzaakt voor volumestijgingen Wmo en Jeugd

U heeft de analyse en bijbehorende informatienota ([link](#)) eind april ontvangen. De hoofdlijnen daaruit zijn in het Interventieplan samengevat. Uit de analyse blijken verscheidene kwalitatieve en - in mindere mate - kwantitatieve verklaringen voor de geconstateerde tekorten.

De belangrijkste verklaringen voor het tekort 2017 zijn de stijging van het aantal mensen in zorg en ondersteuning en de duur van behandeltrajecten. De geconstateerde volumestijgingen zijn het meest zichtbaar in de zorgcategorieën Individuele Begeleiding (IB) en Licht Verstandelijk Beperking (LVB). Dit heeft geleid tot een tekort van € 3,45 mln. voor IB en € 2,2 mln. voor LVB ten opzichte van de begroting 2017. In algemene zin kan worden opgemerkt dat zowel IB als LVB zich kenmerken door grote aantallen gebruikers, grote aantallen aanbieders, openeindregelingen en relatief kortdurende voorzieningen. Deze kenmerken geven de context waarin onverwacht en ook ongewenst gebruik van de regelingen lijkt te hebben plaatsgevonden.

De volume- en kostenstijging met betrekking tot LVB heeft zich met name in het laatste kwartaal 2017 voorgedaan. Mogelijke oorzaken worden momenteel onderzocht. In de analyse zijn enkele denkrichtingen opgenomen; onder andere extra opnames gespecialiseerde jeugdhulp en loslaten budgetplafonds in verband met de groeiende wachtlijsten en zware casuïstiek. De stijging van het gebruik van IB is beter verklaarbaar.

Verscheidene oorzaken zijn genoemd, waaronder een verschuifeffect vanuit Beschermd wonen. Deze beweging past goed in onze transformatiegedachte; de verschuiving van zware naar lichte(re) vormen van zorg.

Aandachtspunt is het verschuifeffect van de Wlz richting de Wmo. Het Rijk en partijen als het zorgkantoor en zorgverzekeraars sturen strakker op de toegang van de Wlz-voorzieningen waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Dit heeft geleid tot een toenemend beroep op gemeentelijke voorzieningen als meest toegankelijke schakel in de keten van zorg, hulp en ondersteuning.

1.2. De beoogde transformatie in het sociaal domein heeft effect, zij het vertraagd

In 2016 is de transformatieagenda vastgesteld. De vastgelegde transformatiethema's zijn in uitvoering gebracht. Te zien is dat op verscheidene onderdelen de beoogde transformatie op gang komt en inhoudelijke en financieel effect sorteert. Bijvoorbeeld de samenwerking tussen jeugdgezinswerkers van het Sociaal Wijkteam (SWT) en huisartsen, maar ook de ondersteuningsteams in het primair onderwijs. Tegelijkertijd heeft dit in financieel opzicht nog niet tot de kostenverlaging geleid die was beoogd. Er is sprake van een vertraagd effect. Dit houdt onder andere verband met de vertraging van de nieuwe contractering thuisondersteuning (oorzaak juridische procedure) en de aanbesteding dagbesteding (langere voorbereidingstijd benodigd).

1.3. Het financieel resultaat sociaal domein 2017 is vergeleken met andere gemeenten

Een vergelijking met circa twintig andere gemeenten leidt tot het inzicht dat vrijwel alle gemeenten worden geconfronteerd met een (fors) financieel tekort op Jeugdhulp. Dit kan duiden op een landelijk (macro)tekort binnen het Jeugddomein. Op het vlak van de Wmo is er onder de onderzochte gemeenten sprake van een wisselend beeld. Verhoudingsgewijs is ons tekort 2017 op Jeugd hulp lager dan de gemeenten in onze benchmark. Het tekort Wmo daarentegen ligt hoger dan het gecalculerde gemiddelde.

Datum 15 mei 2018

2.1. De geactualiseerde prognose 2018-2022 wijst een hoger structureel tekort uit

In de tabel hieronder een geactualiseerde financiële prognose sociaal domein:

(bedragen x € 1 mln. en cumulatief)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wmo	-3,2	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Jeugd	-2,4	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
WRA-Wezo	0,0	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Sociaal wijkteam		-0,5	-0,5	-0,2	-0,2	-0,2
Loonschaal HH (landelijke afspraak)		-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Prognose tekort sociaal domein		-10,5	-10,5	-10,2	-10,2	-10,2
Geraamde transformatieopgave (PPN 18-21)		al in prog.	0,5	-1,3	-1,8	-1,8
Reëel te verwachten transformatie-opbrengsten		al in prog.	1,0	2,2	2,8	3,3
Tekort sociaal domein		-10,5	-9,0	-9,3	-9,2	-8,7

In de tabel is het eerder geconstateerde tekort voor 2017 zichtbaar. De vooruitblik naar 2018 wijst uit dat dit tekort voor het lopende jaar zonder ingrijpen oploopt naar circa € 10,5 mln. Dit wijkt af van het eerder gecommuniceerde tekort van € 8,0 mln. De verklaringen voor de verwachte stijging van het tekort met ongeveer € 5,0 mln. in 2018 ten opzichte van 2017 zijn:

- Op grond van de AMvB 'reële prijs' zijn gemeenten verplicht cao-wijzigingen door te berekenen in de tarieven van inkoop voorzieningen Wmo. Het effect van de recent afgesloten nieuwe landelijke cao voor Huishoudelijk hulp wordt voorlopig ingeschat op een nadeel van € 0,5 mln. structureel. De werkelijke kosten is afhankelijk van een aantal factoren die nader worden onderzocht (minus € 0,5 mln structureel);
- Het negatieve resultaat van WRA-Wezo kan niet langer worden afgedekt via de ingestelde risicoreserve Wezo (minus €0,5 mln structureel).
- Het tekort op de Wmo loopt naar verwachting op naar € 4,0 mln (minus € 0,8 mln structureel);
- De afgelopen jaren is een deel van de overschrijdingen op Jeugdhulp incidenteel afgedekt. Dit betreft een bedrag van € 1,6 mln en heeft inmiddels een structureel karakter. Dit is inclusief circa € 0,2 mln. apparaatskosten RSJ voor versterking van deze organisatie. Daarnaast is er sprake van circa € 1,0 mln. aan verlies aan transformatieopbrengst in 2018 (het eerder benoemd vertraagd effect).
- De opbrengsten van de transformatieopgaven zijn geactualiseerd. Dit heeft geleid tot een correctie, die is doorgevoerd in de voorgaande tabel.
- Het Sociaal Wijkteam heeft in 2016 een formatie calculatiemodel opgesteld, de 0-meting, waarin het werkpakket van het SWT is doorberekend naar capaciteit. Er is recent een 1-meting van het formatiemodel van het SWT uitgevoerd. Deze 1-meting laat zien dat uitvoering van het takenpakket van het SWT onder druk staat en vraagt om uitbreiding van het SWT. Tevens is een verschuiving waarneembaar in aard van het werk. Een deel van de functies die tot op heden incidenteel zijn bekostigd, hebben een structureel karakter. Dit tezamen maakt dat er in het kader van de Berap1 een voorstel aan uw raad wordt voorgelegd voor uitbreiding van de loonsom van het SWT. Het financieel effect van dit voorstel is al rekening gehouden in bovenstaande tabel (minus € 0,5 mln. structureel).

Dit levert een tekort schommelend rond de € 9,0 mln. in de periode 2019 tot en met 2022.

NB. Voorgaande tabel is opgesteld vanuit de aanname dat de verdere volumegroei en prijsindex in het sociaal domein vanaf 2019 uit de compensatie via het gemeentefonds kunnen worden betaald. Het te verwachten nadelige effect van de invoering van het abonnementstarief is reeds meegenomen in het totale financiële perspectief van onze gemeente.

Datum 15 mei 2018

Doorvertaling van het hiervoor geschetste financiële tekort sociaal domein naar het totale financieel perspectief van de Gemeente Zwolle levert het volgende beeld op:

(bedragen x € 1 mln.)	2019	2020	2021	2022
Uitkomsten na begrotingsbehandeling 2018	1,0	1,9	2,7	2,7
Mutaties obv autonome ontwikkelingen	1,6	-0,5	-0,6	-0,6
Geactualiseerde uitkomsten bestaand beleid	2,6	1,4	2,1	2,1
Gevolgen Regeerakkoord obv maartcirculaire GF	4,1	4,6	4,8	6,1
Ontwikkelingen BTW-compensatiefonds nav RA	1,1	1,6	1,9	2,4
Risico's overige gevolgen rijksbeleid	pm	pm	pm	pm
Bestaande knelpunten	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Actuele structurele begrotingsruimte, excl. sociaal domein	4,8	4,6	5,8	7,6
Prognose sociaal domein	-9,0	-9,3	-9,2	-8,7
Financieel perspectief	-4,2	-4,7	-3,4	-1,1

Voor meer informatie over het financieel perspectief gemeentebreed wordt verwezen naar de afzonderlijke informatienota aan uw raad over het actueel financieel perspectief 2018 – 2022.

3.1. Ingrijpen is noodzakelijk voor een sluitende en toekomstbestendige gemeentebegroting

Het voorziene financieel tekort sociaal domein heeft een forse impact op de gehele gemeentebegroting. Doorvertaling resulteert in een nadelige begroting de komende jaren. Bij ongewijzigd beleid leidt dit tot uitstel en/of afstel van overige (strategische) opgaven in de stad. Het college acht dit onacceptabel. Ingrijpen in het sociaal domein is noodzakelijk om toe te werken naar een gezonde financiële basis en ruimte te behouden voor ondersteuning van de gewenste ruimtelijke, economische, duurzame en culturele ontwikkeling van onze stad.

Het college blijft daarbij staan voor goede zorg voor en ondersteuning aan die inwoners die dit nodig hebben. Het in 2016 ingezette transformatieproces laat zien dat we deze zorg kunnen bieden en tegelijkertijd (financieel) kunnen optimaliseren. We blijven daarom volop inzetten op realisatie van de in de transformatieagenda vastgelegde doelen en schakelen bij waar nodig om de transformatiebeweging krachtiger en gericht te laten verlopen. De in het Interventieplan opgenomen nieuwe interventies sluiten zoveel mogelijk aan op deze inzet. Deze maatregelen zijn gericht op realisatie van een toekomstbestendige balans tussen kwaliteit en kosten. Ter realisatie van deze balans moeten keuzes worden gemaakt. Dergelijke keuzes tasten het fundament van het sociaal domein niet aan, maar hebben wel consequenties voor inwoners en aanbieders.

3.2. Nieuwe fase aangebroken, zakelijker sturen noodzakelijk

Er is een nieuwe fase in het sociaal domein aangebroken. Na een periode van overdracht en inregelen staat de lokale organisatie en wordt goede zorg geleverd aan degene die het nodig heeft. Tegelijkertijd is het zorglandschap nog volop in beweging. Binnen de zorgsector wordt gezocht en toegewerkt naar een optimale wissel- en samenwerking tussen inwoners, gemeenten, aanbieders, rijksoverheid en partijen als zorgverzekeraars en zorgkantoren. We hebben tegen deze achtergrond onze eigen rol en positionering binnen het sociaal domein tegen het licht gehouden. De afgelopen jaren hebben we de focus gelegd op het borgen van zorgkwaliteit en -continuïteit. We hebben bij het leveren van deze zorgcontinuïteit de nadruk gelegd op het faciliteren van keuzevrijheid voor inwoners en het bieden van ruimte aan de markt van aanbieders. Daarmee is de lokale marktwerking in de zorg naar onze mening teveel leidend geworden en is maatwerk in de vorm van individuele voorzieningen in zekere zin de standaard geworden. Voorgaande heeft mede bijgedragen aan het waargenomen

Datum 15 mei 2018

vraag- en kostenopdrijvende effect. We hebben terugkijkend onze eigen positie als gemeente binnen het lokale zorgveld ondergeschikt gemaakt aan het faciliteren van de behoeften en belangen van inwoners en aanbieders. De huidige financiële situatie vraagt om een herijking van deze positie en vergt een betere balans tussen de belangen van inwoners, zorgaanbieders en de gemeente. We willen meer grip krijgen op het samenspel tussen vraag naar en aanbod van zorg en ondersteuning en moeten gerichte keuzes maken om kwalitatieve en betaalbare zorg te kunnen blijven bieden aan de Zwolse inwoners; nu en in de toekomst. Daarmee zetten we principes als keuzevrijheid en marktwerking niet buitenspel, maar plaatsen ze wel in een perspectief dat uitgaat van een zakelijkere gemeentelijke sturing. Ook is een andere manier van samenwerken en afstemming tussen raad, college en organisatie mogelijk en gewenst. Hierover wordt nader gesprek met u georganiseerd.

3.3. De scenario's verschillen qua aard en impact, voor inwoners en aanbieders

Vanuit de noodzaak en urgentie tot ingrijpen heeft het college de afgelopen maand vier "interventiescenario's" in kaart laten brengen. Deze scenario's onderscheiden zich op de volgende aspecten:

1. De mate van keuzevrijheid van de inwoner;
2. De positie en omvang van het maatschappelijk veld;
3. De mate van sturing door de gemeente;
4. Het financieel effect van doorvoering.

Hieronder per scenario een toelichting.

- Scenario 1: "Doorgaan"
In dit scenario continueert de gemeente Zwolle de huidige werkwijze. De basisgedachte hierbij is dat de bestaande uitgangspunten passend en adequaat zijn. De focus ligt op de implementatie van de bestaande transformatiethema's, zoals opgenomen in de transformatieagenda. Er worden er geen wezenlijk andere maatregelen genomen. De impact op inwoners is nihil. De inwoners blijven een hoge mate van keuzevrijheid houden bij het ontvangen van de hulp en ondersteuning en het voorzieningenniveau wordt niet of nauwelijks versoberd. Het geschetste financieel tekort van het sociaal domein voor 2018 en verder blijft in stand, met een aannemelijk substantieel risico op verdere groei van dat tekort in volgende jaren. Er is geen ruimte om te investeren in de stad in andere domeinen en er is geen perspectief op een sluitende meerjarenbegroting.
- Scenario 2: "Optimaliseren"
In dit scenario ligt de focus op het beter beheersen en sturen. De gemeente gaat door met transformeren vanuit de bestaande kaders en thema's, maar kiest daarin nadrukkelijker focus. De focus ligt in dit scenario op het beter beheersen van en sturen op het huidige beleid en uitvoering. Nieuwe beleidsinitiatieven worden beperkt, het contractmanagement wordt aangescherpt en er wordt sterker gestuurd op doelmatigheid. In dit scenario wordt ook sterker gestuurd (bijv. via benchmarks) dat het Zwolse aanbod van ondersteuning en hulp zich verhoudt met andere vergelijkbare gemeenten. Daarnaast worden contacten met het rijk, zorgkantoor en -verzekeraars over het grensvlak tussen de Wet langdurige zorg (Wlz), de zorgverzekeringswet (ZvW) en met name de Wmo geïntensiveerd. Hulp en ondersteuning blijft maatwerk, er blijft in bepaalde mate keuzevrijheid voor inwoners door middel van een gedifferentieerd aanbod. Wel is er een verscherpte toetsing van toekenningen en wordt de ruimte in toekenningen en keuzevrijheid beperkt. Dit scenario heeft impact op inwoners, aangezien sturing op zorgaanbod de ruimte en keuzevrijheid enigszins beperkt en mogelijk voorzieningen worden versoberd (indien hiertoe aanleiding blijkt uit benchmarks). Het financieel effect is dat er de nodige besparingen gerealiseerd worden, maar dat er een aanzienlijk tekort blijft de komende jaren.

Datum 15 mei 2018

- Scenario 3: “Hervormen”:

In dit scenario worden stevige aanpassingen en ingrepen gedaan in de leidende uitgangspunten in het sociaal domein. Sturing vindt sterker plaats op basis van strakke inhoudelijke en financiële kaders. Er worden noodzakelijke wijzigingen aangebracht in beleid. Gemeentelijke regelgeving, besluiten, contracten en afspraken worden waar mogelijk aangepast. Beschikbare middelen zullen gericht verplaatst worden naar waar de hulp en ondersteuning het meest effectief en efficiënt georganiseerd kan worden. Door meer te verplaatsen naar (en vervolgens zakelijk te sturen op) collectieve voorzieningen in het voorveld wordt het systeem van hulp en ondersteuning betaalbaar gehouden. Maatwerk en keuzevrijheid wordt beperkt. Wel blijft er ruimte voor individueel maatwerk, waar collectief niet kan, maar daarbij is er een meer scherpe afweging tussen noodzaak en kosten. De impact voor inwoners is groter, zoals minder keuzevrijheid en een versobering van (maatwerk)voorzieningen en waar nodig zelfs verplichte overgang naar andere aanbieders. Het financieel effect is dat door de stevige ingrepen en sterkere sturing het tekort flink terug gedrongen wordt en op termijn de mogelijkheid ontstaat om de inkomsten en uitgaven in balans te doen zijn.

- Scenario 4: “Herstructureren/ budget is leidend”

In dit scenario staat financieel sturen voorop. De uitvoering van de zorg en ondersteuning moet plaatsvinden binnen de beschikbare financiële kaders. Kostenbeheersing en budgetsturing zijn leidende principes. Het cliëntperspectief is minder leidend. Voor inwoners betekent dit dat keuzevrijheid sterk wordt versoerd en invoering van budgetplafonds wordt overwogen. Verwachting is dat uitvoer van dit scenario (op termijn) leidt tot een balans tussen lasten en baten in het sociaal domein (of surplus) en uitsluiting van onverwachte financiële tegenvallers.

Enkele begeleidende opmerkingen:

1. Te zien is dat de impact voor inwoners en aanbieders toeneemt per scenario evenals de verwachte financiële opbrengst van uitvoering.
2. De financiële consequenties zijn voor de scenario's in beeld gebracht, met uitzondering van scenario 4. Het kwantificeren van de opbrengst van dit scenario vergt meer tijd en overleg. Om die reden is aangenomen dat doorvoering van dit scenario minimaal leidt tot oplossing van het financieel tekort.
3. Scenario 3 “hervormen” is qua maatregelenpakket nagenoeg gelijk aan scenario 2 “optimaliseren”. Het verschil wordt gevormd door de maatregel “Versterken collectieve voorzieningen”.
4. Scenario 1 “doorgaan” is volledigheidshalve opgenomen en uitgewerkt. Het college acht dit scenario vanuit financieel perspectief bij voorbaat onwenselijk en onhaalbaar.

3.4. De maatregelen kennen elk hun eigen dynamiek en uitwerking

De mogelijke maatregelen zijn onderzocht op haalbaarheid en effect. Elke maatregel is verbonden met één van de scenario's. In het Interventieplan is een overzicht van maatregelen naar scenario's opgenomen (paragraaf 4.1.). Daarnaast is iedere maatregel van een beknopte toelichting voorzien (zie paragraaf 4.2. “Maatregelen”) en is aangegeven welke consequenties doorvoering van de maatregel inhoudelijk en financieel heeft.

De maatregelen zijn grofweg onder te verdelen in drie categorieën. Veel van de maatregelen passen binnen het reguliere mandaat van een college en zijn direct uitvoerbaar. Dit zijn maatregelen die voornamelijk vallen onder het scenario “optimaliseren”. Daarnaast zijn er maatregelen die verdere uitwerking vergen alvorens besluitvorming kan plaatsvinden. Het effect van dergelijke interventies is op “PM” gezet. Tot slot een maatregel (“Versterken collectieve voorzieningen”) die een forse impact heeft op het gebruik en de structuur van maatschappelijke voorzieningen. Deze maatregel vergt zorgvuldige voorbereiding en intensief overleg met aanbieders. Het huidige

Datum 15 mei 2018

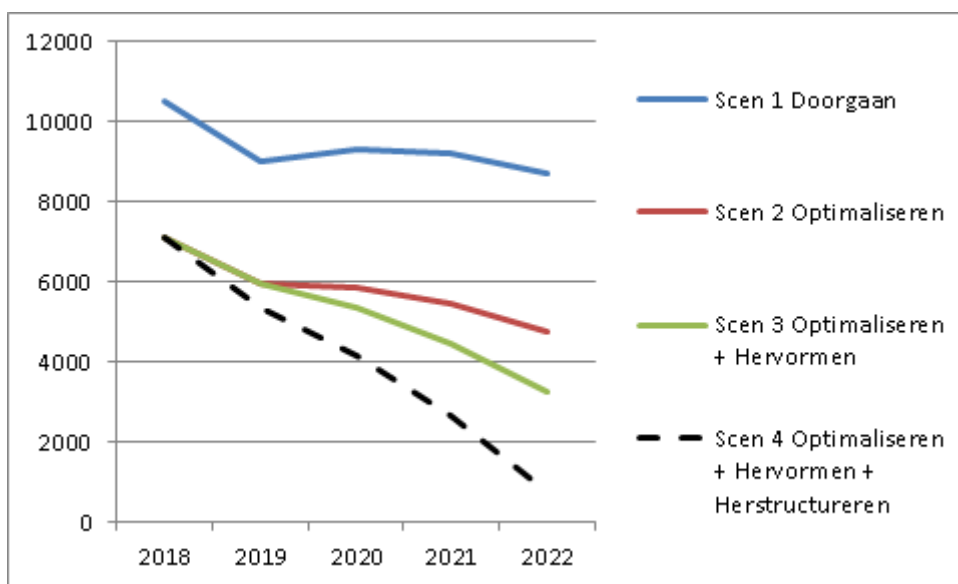
college stelt voor de verantwoordelijkheid voor uitwerking van deze maatregel over te dragen aan het nieuwe college.

Maatregelen op het vlak van participatie worden gezien vanuit het bredere perspectief van de ontwikkeling van Wezo-WRA, het regionaal werkbedrijf (RWB) en doorontwikkeling en implementatie en van de Human Capital Agenda. In dit kader wordt aansluiting gezocht bij het lopende proces van oprichting van en opdrachtverstrekking aan de nieuwe overheids-BV. Dit doet recht aan de nieuwe formele verhoudingen tussen de gemeente en deze verbonden partij en leidt tot een aangescherpte opdrachtverstrekking richting de nieuwe organisatie (taakstelling besparing).

In het Interventieplan zijn vijf maatregelen opgenomen die betrekking hebben op WRA/Wezo. Deze maatregelen gaan onderdeel vormen van de opdrachtverstrekking aan WRA/Wezo en de besluitvorming van het nieuwe college over deze opdracht. In dit proces wordt in het samenspel van opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (overheids-BV) ruimte ingebouwd voor de uitwerking en implementatie van eventuele effectievere maatregelen met gelijke opbrengst.

3.5. Doorvoering scenario's en maatregelen is vertaald naar het financieel perspectief sociaal domein

De scenario's en bijbehorende maatregelen zijn doorgerekend op hun financieel effect. Deze informatie is verwerkt in onderstaande figuur (verticale as geeft de tekorten in mln euro weer).

De grafiek laat per scenario het verloop van het financiële tekort op het sociaal domein zien. Doorvoering van het scenario "optimaliseren" resulteert in termijn in een afname van het tekort met circa € 3,95 mln. Er resteert alsnog een structureel tekort van circa € 4,8 mln. Het scenario "hervormen" leidt tot een besparing van ongeveer € 5,5 mln in 2022 en een resterend tekort van € 3,3 mln (in 2023 volgt een verdere besparing van € 0,5 mln). Het meest extreme scenario "herstructureren" leidt op termijn tot een evenwicht tussen begroting en verwachte uitgaven.

4.1. Het college zet in op het scenario "optimaliseren"

Het college is voornemens het scenario "optimaliseren" te implementeren. Het effectueren van de bij dit scenario horende maatregelen, inclusief de integrale opgave en bijbehorende taakstelling Wezo-WRA, resulteert in

Datum 15 mei 2018

verwachte besparing van circa € 3,9 mln. in 2022. Daarnaast staat het college inhoudelijk achter de principes van de maatregel “Versterken collectieve voorzieningen”, feitelijk de kern van het scenario “hervormen”. Uitvoering van deze maatregelen in Zwolle vergt, gelet op de gevolgen voor inwoners en aanbieders, verder onderzoek naar de opzet en consequenties en overleg met betrokken partijen. Het huidige college geeft de nieuwe coalitie in overweging de verdere uitwerking van deze maatregel vorm te geven. Het is de verwachting dat er op termijn (vanaf 2023) een structurele besparing van € 2,0 miljoen als gevolg van een nieuw dagbestedingsmodel te realiseren is. Daarmee kan het tekort sociaal domein op termijn met circa € 5,9 mln worden verlaagd.

4.2. Inzet incidentele middelen is noodzakelijk ter afdekking van resterende tekorten

De voorgestelde maatregelen kennen een periode van ingroei en renderen daarmee pas volledig binnen een termijn van 4 jaar (rond 2022). Dit betekent dat de tekorten in de tussenliggende jaren opgevangen moeten worden door inzet van (een deel van) de structurele begrotingsruimten en/of inzet van incidentele middelen. In een separate notitie “Financieel perspectief” zijn de financiële uitkomsten van het interventieplan sociaal domein verwerkt, resulterend in een actueel financieel perspectief.

4.3. Mogelijkheid tot tweede tranche maatregelen

In het maatregelenpakket zijn verscheidene maatregelen nog niet op financieel effect gezet (PM-posten). Dit vanwege het feit dat deze maatregelen nog verder moeten worden uitgewerkt. Elk van deze maatregelen heeft een eigen tijdspad. Het is de verwachting dat implementatie leidt tot een extra besparing. We zijn en gaan daarnaast in gesprek met zorgaanbieders. Het is denkbaar dat deze gesprekken leiden tot aanvullende inzichten en zo mogelijk alternatieve oplossingsrichtingen. Tot slot heeft het onderzoeksproces van de afgelopen maand geleid tot een globaal overzicht van mogelijk nieuw te treffen maatregelen bovenop het huidige pakket aan maatregelen. Het huidige college draagt de beschikbare informatie uit voorgaande stappen over aan het nieuwe college.

5.1. Implementatie van de maatregelen vergt extra inzet van de ambtelijke organisatie

De voorbereiding en implementatie van het maatregelenpakket vraagt de nodige inzet van de ambtelijke organisatie. De maatregelen zijn divers van karakter. Sommige interventies zijn relatief eenvoudig en snel te realiseren. Andere maatregelen zijn complex en vergen afstemming met meerdere partijen. De benodigde werkzaamheden in het kader van de interventies in het sociaal domein kunnen niet worden vormgegeven binnen de huidige formatie of bovenop het huidige takenpakket van betrokken organisatieonderdelen. Er wordt voor de begroting 2019 gewerkt aan een afzonderlijk inzicht in wat nodig is aan formatie vanaf 2019 en verder om alle maatregelen te implementeren. In dit kader wordt ook gekeken naar de formatieve consequenties van een beleidsversobering en eventuele stop van (enkele) pilots. Vooruitlopend hierop is voor 2018 een inschatting gemaakt van de kosten van de extra werkzaamheden in het lopende jaar. Dit vergt een incidentele investering van € 251.000,- voor 2018. Dit is inclusief de bekostiging van de maatregel met betrekking tot het in staat stellen van het SWT om de huidige pilot “passender toekenning” voor te zetten en uit te rollen naar alle wijkteams. We stellen voor deze maatregel ook in 2019 voor te zetten en hiervoor € 125.000,- beschikbaar te stellen.

Risico's

Samengevat zien wij de volgende risico's:

- De jaarrekening van het Regionaal Serviceteam Jeugd (RSJ) is nog niet definitief. Het risico is dat de uiteindelijke kosten voor Jeugdhulp voor 2017 hoger uitvallen.

Datum 15 mei 2018

- De transformatiemaatregelen en nieuwe maatregelen resulteren niet in de beoogde en begrote opbrengst. De bij de PPN 2018-2021 vastgestelde behoedzaamheidsmarge kan worden ingezet ingeval verwachte opbrengsten van het geschetste maatregelenpakket of transformatieopbrengsten lager uitvallen of later worden gerealiseerd. De structurele marge bedraagt € 1 mln. in 2018, in 2019 € 2 mln. en vanaf 2020 € 2,5 mln.
- Een verdere stijging van het gebruik van de verschillende voorzieningen (volumestijging) zonder compensatie van het rijk. Zonder ingrijpen is dit een reëel risico.
- De financiële relatie tussen Rijk en lokale overheden is aan verandering onderhevig. Zo wordt in 2019 de integratie-uitkering Sociaal Domein grotendeels overgeheveld naar de algemene uitkering. De consequenties hiervan zijn onduidelijk.
- Risico op weerstand van inwoners en aanbieders en juridische procedures als gevolg hiervan. Dit is een aannemelijk risico bij de scenario's "hervormen" en "herstructureren" en in mindere mate bij het scenario "optimaliseren".
- De huidige financiële situatie vergt politiek-bestuurlijke en ambtelijke focus. Niet ieder verzoek van een individuele burger of maatschappelijke organisatie kan worden ingewilligd. Initiatieven of verzoeken niet passend binnen het vastgelegde beleidskader moeten worden geweigerd of leiden tot heroverweging van beleid en/of herallocatie van middelen binnen het bestaande budgettaire kader.

Financiën

De financiële effecten van de scenario's en maatregelen zijn in de grafiek onder argument 3.5. gevisualiseerd. Hieronder in tabelvorm het totaaloverzicht van financiële effecten per scenario op het financieel tekort sociaal domein voor de periode 2018 tot en met 2022. Met uitzondering van scenario "herstructureren". Dit scenario is nog onvoldoende uitgewerkt voor een financiële vertaling.

Effect scenario's op tekort sociaal domein

(bedragen x € 1 mln. en cumulatief)	2018	2019	2020	2021	2022
Scenario 1: doorgaan	-10,5	-9,0	-9,3	-9,2	-8,7
Scenario 2: optimaliseren	-7,1	-6,0	-5,9	-5,5	-4,8
Scenario 2 + 3: optimaliseren + hervormen	- 7,1	-6,0	-5,4	-4,5	-3,3
via berap					
Beschikbare behoedzaamheidsmarge	1,0	2,0	2,5	2,5	2,5

Te zien is dat uitvoering van scenario "optimaliseren + hervormen" (vooralsnog) niet leidt tot een sluitend financieel perspectief binnen het sociaal domein. Ook niet na inzet van de bestaande behoedzaamheidsmarge. Echter, binnen het bestaande maatregelenpakket zijn mogelijkheden om het tekort verder terug te brengen. Dit doordat nog niet alle besparingen van de interventies inzichtelijk zijn en om die reden ook niet zijn vertaald naar de verschillende scenario's. In de op te stellen kwartaalrapportages (zie ook "Vervolg") wordt u op de hoogte gehouden van de voortgang van uitwerking en het financieel effect van deze maatregelen.

Elke maatregel wordt vertaald naar een bijstelling van budgetten binnen onze begroting. Naast die vertaling dient frequent en diepgaand per budget de ontwikkeling van aantallen in de gaten gehouden te worden. Dit is een essentiële bouwsteen voor adequate sturing en monitoring binnen het sociaal domein.

Uitvoering van de maatregelen heeft formatieve consequenties. De benodigde werkzaamheden zijn zoals aangegeven niet op te vangen binnen bestaande formatie. Onder argument 5.1. zijn de formatieve consequenties voor 2018 gededd. Er wordt incidenteel budget gevraagd van € 251.000,- voor 2018 en € 125.000,-.

Datum 15 mei 2018

Communicatie en vervolg

Het Interventieplan heeft consequenties voor inwoners en zorgaanbieders. Om die reden hecht het college waarde aan nauwe betrokkenheid van deze stakeholders bij de totstandkoming en implementatie van het plan. We hebben in dit kader in eerste instantie de blik naar binnen geworpen en een voorzet voor een analyse gemaakt. Deze analyse is direct na afronding in conceptvorm openbaar gemaakt, ter voeding van de dialoog met onder andere de Participatieraad en zorgaanbieders. Het gesprek met deze partijen kan leiden tot aanpassing van de analyse. Parallel aan dit traject zijn we via onze reguliere contractmanagement ambtelijk het gesprek aangegaan met verscheidene afzonderlijke zorgaanbieders over de ontstane situatie. Deze gesprekken worden momenteel nog volop gevoerd en leiden tot op heden tot een bevestiging van verscheidene conclusies in onze analyse.

We hebben gelet op de financiële urgentie en de demissionaire status van het college gekozen om vanuit de opgeleverde analyse zo spoedig mogelijk een Interventieplan op te stellen. Met de overdracht van deze nota aan uw raad komt dit plan beschikbaar voor overleg met Participatieraad en zorgaanbieders. Doel van dit overleg is na te gaan of analyse en beoogde interventies leiden tot herkenning van vraagstukken, (mogelijke) oplossingen en rolverdeling.

We hebben ambtelijk nauw contact met de Participatieraad over de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Daarnaast staat op 17 mei aanstaande een eerste plenaire bijeenkomst met zorgaanbieders. Bij deze bijeenkomst hebben we ook “meedenkers” uit andere regio’s en sectoren uitgenodigd (“out of the box”). Volgend op deze sessie organiseren we per domein een of meerdere denktankbijeenkomsten. Het overleg met afzonderlijke zorgaanbieders is de afgelopen periode door ons contractmanagement opgestart. De diverse benoemde overleggen zijn erop gericht betrokkenen te informeren en op onderdelen mee te laten denken bij oplossingsrichtingen. We verwerken de vergaarde informatie en inzichten in de opgestelde analyse en zo nodig in het maatregelenpakket.

Naast voorgaande processtappen zijn we ook in overleg met onze regiogemeenten. Temeer daar op een enkel onderdeel (beschermd wonen) regionale verkenning en besluitvorming vereist is, dan wel we zo veel mogelijk gezamenlijk optrekken (Wmo en jeugdhulp). We geven dit vorm binnen de reguliere regionale bestuurlijke overleggen (Beschermd wonen/maatschappelijke opvang, Jeugdhulp, Wmo). Daarnaast wordt op landelijk niveau samen opgetrokken met collega-gemeenten binnen de G40. Daar waar nodig en effectief wordt een gezamenlijke lobby richting het Rijk opgetuigd. Een belangrijk moment is het VNG-congres eind juni. Tijdens dit congres wordt het IBP - met als belangrijk onderdeel het sociaal domein - in stemming gebracht. We hebben los hiervan contact met het Ministerie van VWS. Een aanstaand bezoek van de Secretaris-Generaal van dit departement aan onze stad wordt benut om aandacht te vragen voor enkele wezenlijke vraagstukken in het sociaal domein, waaronder de bestaande grensvlakkendiscussie Wmo en Wlz.

Passend bij de scenario’s “optimaliseren” en “hervormen” wordt de sturing op en monitoring van het sociaal domein aangescherpt. Dit houdt onder andere in dat uw raad per kwartaal via een zogenaamde kwartaalrapportage informeren over de stand van zaken sociaal domein breed en specifiek met betrekking tot de maatregelen; inhoudelijk (inclusief consequenties voor inwoners) en financieel.

Om het Interventieplan en beoogde optimalisering prioriteit te geven, moeten we selectiever worden in ontwikkeling van nieuw beleid en pilots. We brengen mogelijke criteria in kaart op basis waarvan raad en college een afweging kunnen maken om nieuw beleid en pilots te initiëren. In dit kader kijken we ook naar het effect op de organisatie van het beleidsproces en de daarbij betrokken afdelingen. Voor dit proces nemen we meer tijd.

Datum 15 mei 2018

Openbaarheid

Deze beslisnota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum	15 mei 2018
Titel	Interventieplan Sociaal domein

Interventieplan Sociaal domein

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Context sociaal domein	4
2.1	Decentralisaties in het sociaal domein	4
2.2	Sturingsmogelijkheden gemeenten	4
2.3	Van transitie...	6
2.4	...naar transformatie	6
3	Analyse tekorten 2017 en prognoses 2018-2021	7
3.1	Omvang tekorten 2017	7
3.2	Vergelijking met andere gemeenten	8
3.3	Achtergronden tekorten	8
3.3.1	Wmo	8
3.3.2	Jeugdhulp	10
3.3.3	Participatie	11
3.4	Effecten interbestuurlijk programma (IBP)	13
3.5	Prognose bij ongewijzigd beleid	13
4	Scenario's, maatregelen en financieel perspectief	15
4.1	Scenario's qua (be)sturing	15
4.2	Maatregelen	17
4.2.1	Maatregelen Wmo	17
4.2.2	Maatregelen Jeugdhulp	18
4.2.3	Maatregelen Participatie	20
4.3	Financieel perspectief	23
4.4	Risico's	24
4.5	Conclusie	25

1 Inleiding

In maart 2018 is de toenmalige gemeenteraad door het College geïnformeerd over de financiële tekorten in het sociaal domein, die naar voren zijn gekomen vanuit de voorlopige jaarrekening 2017.

Gezien het belang heeft het college direct opdracht gegeven tot verdere analyse. Dit zodat beter en zo snel mogelijk onderbouwde uitspraken kunnen worden gedaan over oorzaak, aard en doorwerking van geconstateerde overschrijdingen, evenals ook mogelijkheden kunnen worden verkend tot passende interventies op korte en middellange termijn. Gezien de urgentie is de eerste analyse uitgevoerd in de periode medio maart – medio april 2018, waarbij ook de eerste gesprekken zijn gevoerd met participatieraad en aanbieders, en het concept daarvan is gedeeld met de gemeenteraad eind april 2018.

Dit interventieplan sociaal domein bevat deze analyse, alsmede scenario's en maatregelen die gekozen kunnen worden om te intervenieren in het sociaal domein. Daarmee markeert dit plan een nieuwe fase in de transitie en transformatie van het sociaal domein. Dit laatste is nodig om ook op korte en (middel)lange termijn een betaalbaar en houdbaar stelsel van hulp en ondersteuning te kunnen waarborgen voor inwoners van de gemeente Zwolle. Daarbij staan de doelen van de transformatie nog steeds overeind: het bevorderen van de zelfredzaamheid van onze inwoners met gebruik van het maatschappelijk 'voorveld', de beweging van zwaardere naar lichtere hulp en ondersteuning (waaronder preventie) en de integrale aanpak van problematiek. Tegelijkertijd kunnen de komende bestuursperiode andere maatregelen naar voren komen die genomen kunnen worden. Daarmee staat achter dit interventieplan 'geen punt, maar een komma'.

Dit interventieplan gaat achtereenvolgens in op de volgende onderwerpen:

- Schets van de context van het sociaal domein, waaronder de recente geschiedenis van de decentralisaties, de effecten op de sturing van gemeenten, en de transitie en transformatie van het sociaal domein.
- De belangrijkste oorzaken van de tekorten, die nu ontstaan zijn, in het algemeen en per onderdeel, de (financiële) prognose bij ongewijzigd beleid, waarbij ook ingegaan wordt op de effecten van het landelijke interbestuurlijk programma (IBP).
- De scenario's die gekozen kunnen worden als het gaat om bijsturing, mogelijk te treffen maatregelen, het financiële perspectief na implementatie van de maatregelen en de risico's die daarbij aan de orde zijn.

Daarmee geeft dit interventieplan de mogelijkheid om de transformatie met kracht door te zetten, de gemeente Zwolle hulp en ondersteuning kan blijven bieden aan inwoners die dit nodig hebben, maar tegelijkertijd de inkomsten en uitgaven in het sociaal domein meer in balans te brengen op korte- en (middel)lange termijn.

2 Context sociaal domein

Voordat wordt ingegaan op de (oorzaken van de) tekorten in het sociaal domein en mogelijke maatregelen die daarbij aan de orde (kunnen) zijn, is het van belang de context en de achtergronden van het sociaal domein te doorgronden. In dit hoofdstuk wordt deze context geboden en wordt een breder perspectief geboden. Hierdoor wordt duidelijk dat:

- Gemeenten door verschillende decentralisaties in de afgelopen dertig jaar in financieel opzicht geleidelijk meer en meer risicohouder zijn geworden voor inwoners die in een bepaalde mate hulp en ondersteuning nodig hebben.
- Gelet op de omvang van de financiële middelen die met het sociaal domein gemoeid zijn en de aard van de taken die bekostigd worden, dit in belangrijke mate vraagt om daar waar mogelijk beheersing van risico's, voor zover beïnvloedbaar.
- Gemeenten in de periode 2015-2017 met name ingezet hebben op continuïteit en transitie, en in de loop van 2017 pas echt de mogelijkheden ontstonden om stappen te maken richting verandering en transformatie, waarvan de financiële effecten naar verwachting later zullen volgen.

2.1 Decentralisaties in het sociaal domein

De decentralisatie van hulp en ondersteuning naar gemeenten per 1-1-2015 past bij de ontwikkeling die gaande is vanaf de tweede helft van de jaren tachtig. In die tijd neemt de behoefte aan sturing op doelmatigheid, efficiëntie en een terugtrekkende overheid toe. Stapsgewijs leidt dit tot verdergaande decentralisatie van verantwoordelijkheden en taken in het brede sociaal domein. Meest in het oog springende onderdelen zijn de Welzijnswet (1987), Wet voorzieningen gehandicapten (1994), Wet Werk en bijstand (2004), Wet maatschappelijke ondersteuning (2007) en vervolgens uiteindelijk de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Participatiewet en de Jeugdwet (allen 2015). Hieruit blijkt dat de drie decentralisaties uit 2015 een voorlopig sluitstuk vormen van een langdurige decentralisatiebeweging.

Met al deze decentralisaties hebben gemeenten de verantwoordelijkheid gekregen om een goed vangnet voor hun inwoners te bieden en meer in het bijzonder voor diegenen die deze hulp en ondersteuning nodig hebben. Met daarbij financieel gezien de uitdaging om de eerder stijgende kosten van hulp en ondersteuning te beteugelen, terwijl er veelal gelijktijdig een korting op de financiële middelen werd doorgevoerd.

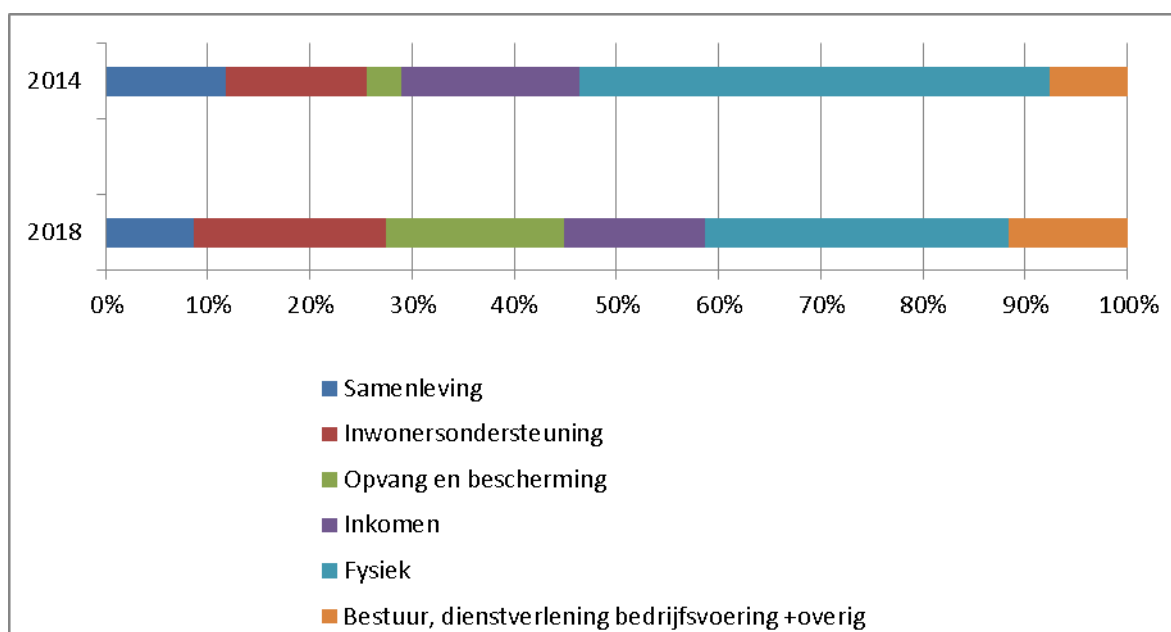
Een kenmerkend element bij deze decentralisaties is de inzet om de bestedingsvrijheid te maximaliseren voor gemeenten ten aanzien van de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor de betreffende taken. Dit om hiermee te voldoen aan de randvoorwaarden om de decentralisatie te doen slagen: maatschappelijke en financiële verantwoordelijkheid dient samen op te gaan met vrijheid van handelen om die verantwoordelijkheid ook passend waar te kunnen maken.

2.2 Sturingsmogelijkheden gemeenten

Met de groeiende verantwoordelijkheden voor gemeenten vanuit de decentralisaties is voor gemeenten ook de garantie verdwenen dat het budget toereikend is om de benodigde uitgaven te dekken. Gemeenten zijn zelf in toenemende mate risicodragers geworden.

En daar er ook vele minder beïnvloedbare variabelen zijn die een grote impact kunnen hebben op de uitgaven, is de onvoorspelbaarheid van de gemeentelijke uitgaven vanaf 1-1-2015 sterk toegenomen. Zo hebben veel onderdelen binnen het sociaal domein het karakter van een open-einde-regeling, waarmee de sturingsmogelijkheden zijn beperkt.¹ Dit effect is nog eens versterkt doordat na 1-1-2015 de rijksoverheid en de rechtspraak de noodzakelijke beleidsruimte voor gemeenten hebben beperkt en mogelijk verder zullen beperken de komende jaren.²

Met deze ontwikkelingen is het risicoprofiel van gemeenten vanaf 1-1-2015 fors gewijzigd. Dit wordt des te meer duidelijk als beseft wordt dat het budget binnen de gemeentelijke begroting welke betrekking heeft op het sociaal domein aanzienlijk is gegroeid. Het aandeel middelen sociaal domein binnen de gemeentelijke begroting is daarmee zowel relatief als absoluut groot. Onderstaande grafische weergave geeft het gedeelte van de middelen sociaal domein in de begroting 2018 weer in verhouding toch het geheel van de begroting, vergeleken met de begroting 2014 (voor de decentralisaties). De programma's Samenleving, Inwonersondersteuning, Opvang en bescherming en Inkomen behoren tot het sociaal domein.

Door het grote aandeel van het sociaal domein ten opzichte van het overige deel van de gemeentelijke begroting in combinatie met de beperkte beïnvloedbaarheid van de uitgaven, is het een reël risico dat het ontwikkelingen in het sociaal domein ook andere (begrotings)programma's kan beïnvloeden. Het in redelijkheid beheersen van de uitgaven in het sociaal domein, voor zover beïnvloedbaar, is daarmee van groot belang om andere gemeentelijke ambities niet onder druk te laten komen.

¹ Te denken valt aan de toegang tot de jeugdhulp, welke wettelijk via de huisarts kan verlopen, maar ook de beperkte motivatieplicht van cliënten om in aanmerking te komen voor een maatwerkvoorziening Wmo via een pgb.

² Voorbeelden hiervan zijn de Algemene Maatregel van Bestuur betreffende de reële kostprijs, de voorgenomen invoering van het abonnementstarief Wmo, en de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep over 'een schoon huis'.

2.3 Van transitie...

Gezien het tempo waarin de decentralisaties van 1-1-2015 zijn besloten en de impact op inwoners, aanbieders en gemeenten hebben gemeenten in 2014 vooral ingezet op het beheersbaar overnemen van bestaande taken. Continuïteit bieden in 2015 was in dit kader het belangrijkste. Niet alleen vanuit het Rijk werden er waarborgen geschapen voor continuïteit van cliënten (bijv. door het opnemen van overgangsrechten voor cliënten), maar ook gemeenten kozen voor continuïteit, voornamelijk gezien het korte tijdpad tussen de daadwerkelijke besluitvorming, publicatie en ingangsdatum over de betreffende wetten³. Leidende uitgangspunten en principes die de gemeente Zwolle daarbij hanteerde waren zorgdragen voor een 'zachte landing', niemand tussen 'wal en schip', kwaliteit van hulp en ondersteuning, bieden van maatwerk, laagdrempelig bieden van toegang, en sturen vanuit vertrouwen in en verbinding met maatschappelijke partners.

Tegelijkertijd werd deze inzet op continuïteit matig gefaciliteerd door het Rijk. Weliswaar kwamen er incidenteel extra middelen beschikbaar (met name in 2015), maar deze stonden niet in verhouding tot de forse structurele kortingen die door het rijk waren doorgevoerd op de bestaande budgetten (zoals deze er waren in 2014). Ook ontbrak het veelal aan tijdige en betrouwbare sturingsinformatie.⁴

Met de al grote opdracht die de gemeenten hadden, stonden 2015 en 2016 vooral in het teken van het op orde krijgen van de basis en optimaliseren van processen, structuren en middelen. Te denken valt daarbij aan de toegang (in Zwolle met name via de sociale wijkteams), de contractuele relatie met aanbieders, het administratief proces pgb's (in relatie tot het SVB), maar ook de samenwerking in en 'governance' van intergemeentelijke regionale samenwerkingsverbanden⁵.

2.4 ...naar transformatie

Tijdens de transitieperiode werd - in interactie met cliëntvertegenwoordigers, aanbieders en gemeenten - de basis gelegd voor de gewenste en noodzakelijke transformatie van het sociaal domein middels de formulering van de zgn. transformatieagenda sociaal domein 2016-2019. Deze agenda werd door de gemeenteraad van Zwolle medio 2016 vastgesteld. De vijf thema's die daarin centraal staan, zijn:

- Samenkracht van mensen
- Integrale (gezins)aanpak
- Passend wonen met zorg
- Samenhang en samenwerking in de toegang
- (Arbeids)participatie en bijstand

Verdere verkenning, formulering en uitvoering van daarbij passende maatregelen en interventies is in volle gang. Er zijn en worden op de verschillende thema's ook afgelopen jaren al betekenisvolle stappen gezet en effecten bereikt, die bijdragen in het versterken van de kracht van de samenleving en het passend bieden van ondersteuning aan onze inwoners. Maatschappelijke en financiële effecten worden stap voor stap zichtbaar, waarbij ook niet voorziene (soms nadelige) effecten. De analyse hieromtrent geeft inzicht in de maatregelen en interventies die het meest doeltreffend zijn om bij te sturen en de gewenste effecten ook duurzaam te realiseren. Dusdanig dat de inkomsten en uitgaven in het sociaal domein (meer) in balans zijn.

³ Zo werd de Wmo 2015 gepubliceerd in het Staatsblad in de zomer 2014, minder dan een half jaar voor de invoeringsdatum van 1-1-2015.

⁴ Actuele cliëntgegevens kwamen in de loop van 2015 pas beschikbaar.

⁵ Dit betreft met name het geheel van de Jeugdhulp (verplichte intergemeentelijke samenwerking), evenals ook Wmo-voorzieningen als beschermd wonen en opvang (via continuering en uitbreiding bestaande centrumgemeenteconstructie).

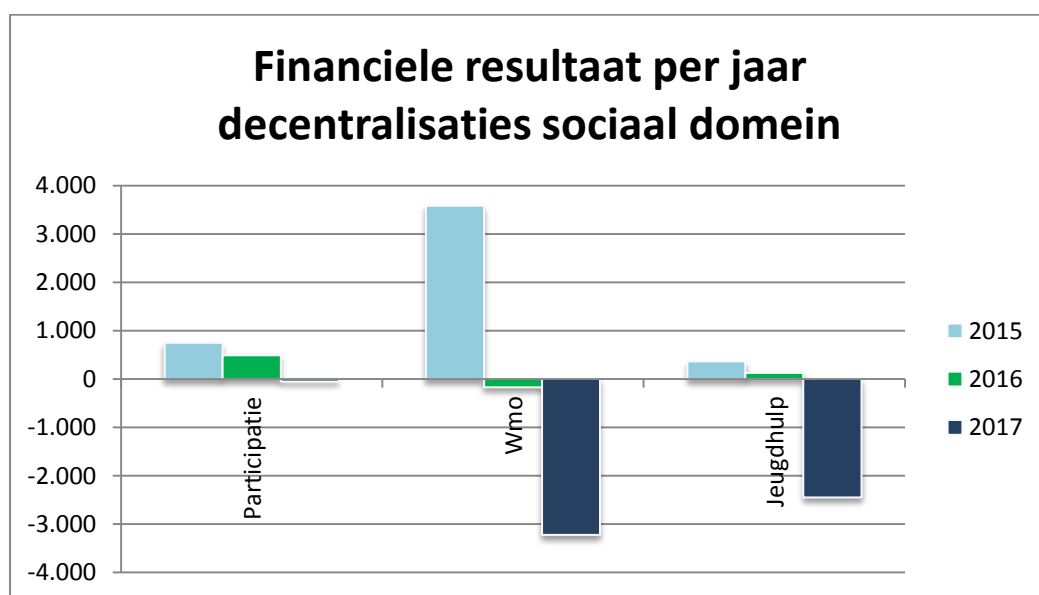
3 Analyse tekorten 2017 en prognoses 2018-2021

Bij de (voorlopige) jaarrekening 2017 bleek dat de gemeente Zwolle 2017 zal afsluiten met forse tekorten in het sociaal domein. In dit hoofdstuk wordt allereerst ingegaan op de omvang van de tekorten en vervolgens op de voorlopige analyse van deze tekorten, de opbouw en (mogelijke) verklaringen. Vervolgens wordt ingegaan op de financiële prognoses bij ongewijzigd beleid. Tot slot wordt ingegaan op het recent tot stand gekomen “interbestuurlijk programma” (IBP) tussen rijk, provincies, waterschappen en gemeenten en de effecten daarvan op de komende jaren.

3.1 Omvang tekorten 2017

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen nader ingegaan op de omvang van de tekorten zoals deze zich hebben voorgedaan.

De jaarrekening 2017 wijst uit dat de gemeente Zwolle 2017 afsluit met een financieel tekort in het sociaal domein. Zo is er sprake van een tekort op de Wmo van ca. € 3,2 mln., een tekort op Jeugd(hulp) van ca. € 2,5 mln en een tekort op Participatie van ca. € 0,15 mln. In de grafiek hieronder een weergave van het resultaat (begroting minus jaarrekening) per jaar ten aanzien van deze per 1-1-2015 gedecentraliseerde lokale onderdelen van het sociaal domein.

Een nadere uitsplitsing van *alle* budgetten sociaal domein en de resultaten hiervan is te vinden in bijlage 1. De voor- en nadelen op de verschillende budgetten leiden gesaldeerd tot een tekort in het sociaal domein van ca. € 5,2 mln. in 2017.

3.2 Vergelijking met andere gemeenten

Om tot verdieping van de analyse te komen is een vergelijking gemaakt van het financieel resultaat 2017 op de Wmo en Jeugdhulp tussen de gemeente Zwolle en andere (vergelijkbare) gemeenten, landelijk en regionaal. Deze vergelijking levert het volgende beeld op:

	Inwoners	Tekort Wmo (incl. BW) (per inwoner)	Tekort Jeugdhulp (per inwoner)
18 grote gemeenten	3.198.110	-€ 7,95	-€ 27,07
Gemeente Zwolle	126.138	-€ 16,65	-€ 19,82
Vershil		-€ 8,69	+€ 7,25
Indien Zwolle = gemiddeld		-€ 1.003.310	-€ 3.414.049
Werkelijk		-€ 2.100.000	-€ 2.500.000
Vershil		-€ 1.096.690	+€ 914.049

Enkele conclusies uit de uitgevoerde vergelijking:

- Vrijwel alle gemeenten zijn in 2017 geconfronteerd met een (fors) financieel tekort op Jeugdhulp. Dit kan duiden op een landelijk (macro)tekort binnen het Jeugdhulpdomein.
- Op het vlak van de Wmo is sprake van een wisselend beeld: verscheidene gemeenten met een substantieel tekort, maar ook gemeenten met een (aanzienlijk) overschot.
- Verhoudingsgewijs is het tekort in 2017 op Jeugdhulp lager dan de gemeenten in de eigen benchmark. Het tekort Wmo daarentegen ligt hoger dan het gecalculerde gemiddelde.
- De praktijk wijst uit dat vrijwel alle gemeenten moeite hebben om dit domein dusdanig te begroten, dat de begroting in redelijke mate aansluit bij de werkelijkheid. Het huidige dynamische karakter van dit domein is hieraan debet.

Ten aanzien van de BUIG wordt het volgende opgemerkt. Ook in 2017 (voor het vierde jaar op rij) kregen gemeenten van het rijk te weinig budget om de bijstandsuitkeringen te betalen. Het tekort 2017 bedroeg macro landelijk € 347 mln., waarvan € 71 mln. voor de kosten van de vangnetregeling. Uit de analyse van Divosa op basis van de voorlopige financiële gegevens van gemeenten over 2017 blijkt dat 79% van alle gemeenten een tekort had. Vooral gemeenten met meer dan 100.000 inwoners hadden een tekort. Circa 90% van deze gemeenten waren genooddaakt uit eigen middelen de extra kosten voor bijstand te betalen waarbij 67% een tekort had van meer dan 5%.

3.3 Achtergronden tekorten

Gebleken is dat de achtergronden van de tekorten verschillen per onderdeel binnen het sociaal domein. Daarom worden de achtergronden hieronder ook in hoofdlijn samengevat voor achteréénvolgens (1) Wmo (2) Jeugdhulp en (3) Participatie. In de analyse is uitgelicht hoe de verschillende onderdelen in het sociaal domein zich hebben ontwikkeld in de periode 2015 tot en met 2017 met daarbij specifieke aandacht voor 2017.

3.3.1 Wmo

In het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) biedt de gemeente algemene- en maatwerkvoorzieningen voor onder meer mantelzorgondersteuning, huishoudelijke hulp,

dagbesteding, individuele (thuis)begeleiding, beschermd wonen en opvang. Hieronder wordt met name ingegaan op de voorzieningen voor individuele begeleiding, aangezien hierin een groot tekort is ontstaan in 2017.

(Individuele) begeleiding

De tekorten op de Wmo in 2017 zijn met name ontstaan bij hogere uitgaven bij individuele begeleiding (+ €3,45 mln.) en ook door een lagere eigen bijdrage (- € 0,87 mln.). Daar tegenover staan enkele onderschrijdingen, met name als het gaat om huishoudelijke hulp (+ € 0,7 mln.). Per saldo resteert een tekort op de Wmo-voorzieningen als geheel in 2017 van circa € 3,2 mln. In 2017 is de kostprijs van de voorzieningen niet gewijzigd. De stijging van de ondersteuningskosten in 2017 ten opzichte van 2016 houdt dus vooral verband met een aanzienlijke stijging van het aantal cliënten (begroot 1.300, werkelijk 1.700 inwoners). De volgende achtergronden zijn in het bijzonder geïdentificeerd als belangrijkste oorzaken van de tekorten.

Achtergronden gerelateerd aan flankerende kaders

- Waar voorheen de begeleiding vanuit de AWBZ sterk gerelateerd was aan “zorg”, is begeleiding in de Wmo onderdeel van ‘maatschappelijk participeren’, wat leidt tot bredere (en nieuwe) ondersteuningsvragen en groepen inwoners.
- Tegelijkertijd zijn de wettelijke definities voor zorg, hulp en ondersteuning vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz), Beschermd wonen (op grond van de Wmo)⁶ en de Jeugdhulp beperkter (dan voor 1-1-2015) wat maakt dat meer inwoners (langer) een beroep doen op begeleiding in de thuissituatie, op grond van de Wmo.
- Dit wordt versterkt doordat vanuit de betreffende kaders afbouw plaatsvindt (beschermd wonen, maar ook opnamecapaciteit ggz), strikter wordt gestuurd dan voorheen qua bekostiging (Jeugdhulp) of toegang (Wlz) of er wachtlijsten zijn (zorgverzekeringswet, beschermd wonen Wmo), dan wel budgetplafonds aan de orde zijn (dagbesteding en beschermd wonen op grond van de Wmo). Deze ontwikkelingen leiden tot meer beroep op individuele begeleiding.
- Voor de groep ouderen is het onaantrekkelijk om vanuit de Wmo over te gaan naar de Wlz vanwege de zgn. ‘zorgval’. Achtergrond daarvan is dat door stapeling van verschillende vormen van ondersteuning vanuit de Wmo en vanuit de zorgverzekeringswet, een inwoner meer ondersteuning ontvangt binnen de Wmo tegen een lagere eigen bijdrage dan bij de Wlz het geval zou zijn.

Achtergronden gerelateerd aan inrichting contractering en toegang

- De sociale wijkteams zijn laagdrempelig ingericht. Veronderstelling daarbij is dat mensen in een vroeg stadium van de problematiek bereikt worden en dat daarmee zwaardere problematiek wordt voorkomen. Deze wijze van inrichting leidt tot een toename van het aantal aanmeldingen. Effect hiervan is dat er een vicieuze cirkel lijkt te ontstaan: een toename aan ondersteuningsvragen, meer keukentafelgesprekken, hogere werkdruk, minder tijd en aandacht

⁶ Als gevolg daarvan is onder meer in de periode tot 1-1-2020 (overgangsrecht beschermd wonen op grond van de Wmo) sprake van extra uitstroom uit beschermd wonen naar zelfstandig wonen met begeleiding in de thuissituatie. Dit heeft te maken met het gegeven dat cliënten onder de AWBZ hun beschermd wonen-indicatie mochten verzilveren in de thuissituatie. Met ingang van de Wmo 2015 is dat alleen nog mogelijk in de overgangsrechtperiode. Deze cliënten gaan na einde indicatie (en uiterlijk per 1-1-2020) over naar een toekenning individuele begeleiding in de thuissituatie. Deze uitstroom in de periode 1-1-2015 tot 1-1-2020 heeft in 2017 meer dan gemiddeld plaatsgevonden.

voor toeleiden naar collectief algemeen toegankelijke oplossingen en/of inzet sociaal netwerk en (meer) inzet van individuele begeleiding.

- De wijze van contractering (open contractering diensten in- en aan huis) leidt tot veel keuzevrijheid en een divers aanbod. Het aantal aanbieders diensten in/aan huis is met ongeveer 30% toegenomen, van 99 in 2015 naar rond de 130 in 2017. Nadeel hiervan is dat aanbod ook vraag lijkt te scheppen en er te weinig scherp zicht kan ontstaan op de kwaliteit van alle aanbieders. De nieuwe contractering thuisondersteuning is hiervoor mede een oplossing. De inwerkingtreding hiervan is - mede als gevolg van een rechtsgang door enkele aanbieders - vertraagd en gaat nu per 1 juni 2018 in, waardoor de financiële effecten hiervan vanaf dat moment pas zullen gaan renderen.

Achtergronden gerelateerd aan de begroting

- De daadwerkelijke inkomsten vanuit de eigen bijdrage van cliënten vanuit het CAK bleken fors lager dan begroot. In 2017 is van rijkswege de eigen bijdrage gelimiteerd. De inkomsten vanuit de eigen bijdrage in 2017 bleken daarop niet passend aangepast.
- In de regel benutten cliënten met een pgb, niet het gehele pgb. In de begroting wordt daarom al rekening gehouden met een niet geheel benutten van het pgb door cliënten. In 2017 bleken cliënten relatief meer van het pgb benutten dan – op basis van ervaringsgegevens - eerder was geraamd.

Dagbesteding

Mede oorzaak van het tekort op de Wmo is dat een belangrijk onderdeel binnen de transformatieagenda is vertraagd, namelijk de transformatie van dagbesteding. Dit door het langer duren van het traject van voorbereiding van de aanbesteding dagbesteding met de vertegenwoordigers van aanbieders in de stad. Deze vertraging is er de oorzaak van dat de betreffende transformatieopbrengst ook vertraagd is.

3.3.2 Jeugdhulp

In 2017 is er ook een fors financieel tekort ontstaan bij Jeugdhulp. Het tekort is vooral veroorzaakt door de onderdelen Jeugdhulp voor jeugdigen met een begeleidingsvraag ('LVB', - € 2,2 mln.) en de jeugd-GGZ (jongeren met behandeling) (- €1,37 mln.). Tegelijkertijd laten de onderdelen PGB en 'Jeugd en Opvoeding' een onderschrijding zien. Per saldo is daarmee een tekort op Jeugdhulp van € 2,4 mln. verklaard. De achtergronden variëren per categorie. Vandaar dat hieronder per categorie wordt ingegaan op de belangrijkste achtergronden.

Jeugdhulp ten behoeve van personen met een begeleidingsvraag

Een groot deel van het tekort wordt veroorzaakt door de overschrijding op de Jeugdhulp voor personen met een begeleidingsvraag. Van oudsher (voor de decentralisatie) wordt deze categorie 'LVB' genoemd. De belangrijkste achtergronden hiervan zijn de volgende:

- Er is achteraf meer LVB-jeugdhulp gedeclareerd dan na kwartaal 3-2017 werd voorzien. Tussen medio november 2017 en medio februari 2018 is voor € 2,3 miljoen aan aanvullende declaraties ingediend over de eerste drie kwartalen van 2017. De uitputting is in lijn met de toewijzingen die

regionaal sterk zijn gestegen gedurende 2018. Voor de goede orde: het niveau van toekenning ligt vrijwel altijd hoger dan de daadwerkelijke uitputting.

- Op basis van de gegevens zoals bekend na kwartaal 3 was een lineaire extrapolatie toegepast. Voor kwartaal 4 was rekening gehouden met uitgaven ad. € 7,9 miljoen. Op basis van de huidige bekende gegevens (rekening houdend met de achteraf ingediende declaraties over de eerste drie kwartalen) zijn uitgaven aan de orde van € 9,7 miljoen. Dit verklaart een afwijking van € 1,8 miljoen.
- Op basis van recente beschikbare informatie, is de ingezette begeleiding toegenomen in zorgzwaarte. We zien een afname van de in de lichte begeleidingsvormen, een grote toename in de middencategorie en lichte stijging in de zwaardere categorie. Deze toename is zo sterk dat dit de stijging in kosten kan verklaren. Een inhoudelijke duiding is hier nog niet aan gegeven.
- Nog niet duidelijk is waaróm de LVB-uitgaven in het laatste kwartaal 2017 zo sterk zijn gestegen. Mogelijke oorzaken die nu onderzocht worden zijn:
 - In 2017 waren er vanaf juli geen budgetplafonds van toepassing op de LVB-jeugdhulp. Hierdoor was specifiek maatwerk mogelijk en werd er meer hulp ingezet dan in het voorgaande jaar.
 - Daarnaast kan een deel van het verschil over 2017 veroorzaakt zijn door extra opnames gespecialiseerde jeugdhulp bij zware Autisme Spectrum Stoornis (ASS). Dit zou een verklaring kunnen zijn voor het financiële verschil.

Jeugd-GGZ

Een ander fors deel van het tekort wordt veroorzaakt door de overschrijding op de jeugd-GGZ. Belangrijkste achtergronden van dit tekort zijn de volgende.

- De uitgaven voor Jeugd-GGZ in 2016 en 2017 wijken niet noemenswaardig af. De begroting 2017 ten opzichte van de werkelijke cijfers laten wél een aanzienlijk verschil zien. Het tijdsverschil tussen het opstellen van de begroting (jaar t) en beschikbaar komen van de jaarrekening (t-1) is daar in belangrijke mate debet aan.
- Tot november 2017 was in de J-GGZ nog sprake van budgetplafonds. Wel was er een 'urgente casusroute' afgesproken voor die situaties waarin jeugd-GGZ wel nodig was, ook al zou het budgetplafond voor een aanbieder daardoor worden overschreden. Deze route zou een kostenopdrijvend effect kunnen hebben gehad, mede omdat veel jeugd-GGZ aanbieders al vroeg in 2017 het budgetplafond bereikt hadden.

3.3.3 Participatie

Ook op het onderdeel 'participatie' is in 2017 een tekort ontstaan. Dit vooral door het gestegen voorziene en geraamde tekort op de BUIG en de sociale werkvoorziening.

Gebundelde uitkering uitkeringen participatiewet

Gemeenten ontvangen een gebundelde uitkering (BUIG) om daarmee de uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren. Het uitgangspunt hiervan is dat de beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid bij gemeenten ligt. De Participatiewet kent een budgetteringsystematiek.

Het tekort op de BUIG was in 2016 ca. € 3,2 mln. en is gestegen in 2017 naar ca. € 3,5 mln. De belangrijkste achtergronden daarvan zijn als volgt.

- Onderzoek wijst uit dat het macrobudget BUIG (landelijk) vanuit het Rijk aantoonbaar te laag is en het verdeelmodel ongunstig uitpakt voor de gemeente Zwolle. Dit laatste houdt onder andere verband met de centrumfunctie van Zwolle in de regio. Vanwege deze functie zijn er relatief meer dak- en thuislozen in de gemeente, heeft de gemeente een aantrekkingskracht op zorgaanbieders en zijn er relatief meer woonzorgvoorzieningen.
- Daarnaast is er op de gemeentelijke lokale arbeidsmarkt sprake van een mismatch tussen vraag naar en aanbod van arbeid. Dit heeft vooral consequenties voor de “onderkant” van de arbeidsmarkt. Er is sprake van een oververtegenwoordiging van lager opgeleide inwoners en inwoners van 55 jaar en ouder. Daar komt bij dat de beschikbare banen voor deze doelgroep worden ingevuld door arbeidskrachten uit de regio (verdringing). Hierdoor is de uitstroom uit de bijstand uit deze groep mensen beperkt.
- Er is sprake geweest van een relatief hoge instroom van statushouders en AMV’ers.
- Met invoering van de Participatiewet is instroom in de Wajong nog maar beperkt mogelijk en is instroom in de WSW niet mogelijk. Tevens blijven bijstandsgerechtigden langer in de bijstand, door het ophogen van de AOW leeftijd.

Sociale werkvoorziening

De sociale werkvoorziening biedt mensen met een arbeidsbeperking een passende werkplek in een zo regulier mogelijke, aan de arbeidsbeperking aangepaste, werkomgeving. Er is sprake van een tekort op de rijksbijdrage uit het Participatiebudget voor de sociale werkvoorziening. In de begroting is voor € 2,7 structureel gecompenseerd om de loonkosten voor de SW-medewerkers te kunnen blijven voldoen. Het saldo van de sociale werkvoorziening (SW) is in 2017 verslechterd: circa € 0,45 mln. ten opzichte van de begroting 2017. Al sinds enkele jaren is sprake van een negatieve trend. Hieraan liggen de volgende verklaringen ten grondslag.

- Het totaal aantal SW-ers neemt jaarlijks af. Tegelijkertijd blijft het aantal mensen beschut binnen gelijk. De daling zit voornamelijk in het aantal detacheringen. Een detacheringsplek levert gemiddeld genomen circa 11.500 euro meer op dan een plaatsing beschut binnen.
- De gemiddelde rijksbijdrage per SW-er blijft dalen, vanuit de veronderstelling van het Rijk dat het de SW-bedrijven lukt om de productiviteit van de medewerkers te verhogen. In de praktijk is juist een omgekeerde trend zichtbaar door vergrijzing en een hoog ziekteverzuim.
- De quotumwet is nog niet geactiveerd. Daardoor voelen nog niet alle werkgevers (niet in de laatste plaats overheidsinstellingen) de urgentie om arbeidsbeperkten, welke opgenomen zijn in het doelgroepregister, een reguliere baan te bieden. De plaatsingen die wel vanuit het doelgroepenregister plaatsvinden zijn vooral Wajongers, waarbij mogelijk sprake is van verdringing van SW-ers.
- Werkgeversdienstverlening regionaal samen met het UWV richt zich niet specifiek op plaatsing SW-ers. Dit in tegenstelling tot de Wezo voorheen⁷.
- Daarnaast is er in 2017 een negatief exploitatieresultaat op het pand Lingenstraat van circa € 0,2 mln. ten laste gebracht van de risicoreserve Wezo.

⁷ Betrof de afdeling commercie van Wezo.

3.4 Effecten interbestuurlijk programma (IBP)

Voordat tot een hernieuwde prognose voor 2018-2022 kan worden gekomen is het van belang om de effecten van het interbestuurlijk programma te doorgronden. In het recent tot stand gekomen interbestuurlijk programma (IBP) zijn afspraken gemaakt tussen het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen over de ontwikkeling van o.a. het gemeentefonds en wat dit betekent voor de huidige integratie- en decentralisatie-uitkeringen in het sociale domein. De belangrijkste effecten voor het sociaal domein zijn de volgende.

- De voeding van het gemeentefonds wordt gebaseerd op het zogenaamde “brede begrotingskader”, dus inclusief de rijksuitgaven voor zorg en sociale zaken. Het gemeentefonds blijft meebewegen met de rijksuitgaven.
- Hierdoor komen er meer middelen beschikbaar voor het gemeentefonds onder andere om volume- en prijsontwikkelingen in het sociaal domein mee op te vangen.
- Er wordt een fonds gevormd voor gemeenten die worden geconfronteerd met een stapeling aan tekorten in het sociaal domein. Dit fonds heeft in 2018 een omvang van € 200 mln.: € 100 mln. van het rijk en € 100 mln. uit het gemeentefonds. Het genoemde fonds dient ter overbrugging van de periode tot invoering van het nieuwe verdeelmodel. Voor 2019 wordt bezien of aanvulling van het fonds nodig is.
- In 2019 wordt de integratie-uitkering Sociaal domein grotendeels overgeheveld naar de algemene uitkering. Deze overheveling geeft herverdeeleeffecten, die thans niet zijn in te schatten.
- Er wordt door de Raad van het Openbaar Bestuur (ROB) onderzoek gedaan naar de ontwikkeling en systematiek van de BUIG.

Ondertekenaars (waaronder VNG namens de gemeenten) geven aan dat met het IBP daarmee een discussie over de bekostiging van het sociaal domein is afgerond. Resultaat daarvan is dat gemeenten geen aanvullende middelen ontvangen, gemeenten tekorten op het sociaal domein zelf dienen op te lossen door eventuele inzet van extra accres-middelen uit het gemeentefonds én eventueel een beroep te doen op het fonds voor stapeling van tekorten. De rijksoverheid geeft inmiddels aan dat er een nieuwe verdeelsystematiek moet komen voor het gemeentefonds nu daarin de uitkeringen sociaal domein opgaan.

3.5 Prognose bij ongewijzigd beleid

Rekening houdend met de analyse en de effecten vanuit het interbestuurlijk programma is het mogelijk een geactualiseerde financiële prognose sociaal domein weer te geven voor de komende jaren. Dit vanuit een aanname dat er geen nadere interventies/maatregelen zouden worden genomen. Daarbij is de aanname gedaan dat de verdere volumegroei en prijsindex in het sociaal domein uit de compensatie via het gemeentefonds kunnen worden betaald. Het te verwachten nadelige effect van de invoering van het abonnementstarief Wmo is reeds meegenomen in het totale financiële perspectief van de gemeente Zwolle (dus inclusief ‘aanzuigende werking’).

Samenvattend ontstaat dan het volgende beeld.

Prognose sociaal domein

(bedragen x € 1 mln. en cumulatief)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wmo	-3,2	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Jeugd	-2,4	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
WRA-Wezo	0,0	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Sociaal wijkteam		-0,5	-0,5	-0,2	-0,2	-0,2
Loonschaal HbH (landelijke afspraak)		-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Prognose tekort sociaal domein		-10,5	-10,5	-10,2	-10,2	-10,2
Geraamde transformatieopgave (PPN 18-21)	al in prog.		0,5	-1,3	-1,8	-1,8
Reëel te verwachten transformatie-opbrengsten	al in prog.		1,0	2,2	2,8	3,3
Tekort sociaal domein		-10,5	-9,0	-9,3	-9,2	-8,7

In de tabel is het eerder geconstateerde tekort voor 2017 zichtbaar. De vooruitblik naar 2018 wijst uit dat dit tekort voor dit jaar zonder ingrijpen oploopt naar € 10,5 mln. De verklaring hiervoor is als volgt:

- Het tekort op de Wmo groeit naar verwachting door naar € 4,0 mln.
- De afgelopen jaren is een deel van de overschrijdingen op Jeugdhulp incidenteel afgedekt. Dit betreft een bedrag van € 1,6 mln. en heeft inmiddels een structureel karakter. Dit is inclusief circa € 0,2 mln. apparaatskosten RSJ voor versterking van deze organisatie. Daarnaast is er sprake van circa € 1,0 mln. aan verlies aan transformatieopbrengst in 2018, aangezien verschillende onderdelen getemporiseerd zijn.
- Het negatieve resultaat van WRA-Wezo kan niet langer worden afgedekt via de ingestelde risicoreserve Wezo (minus € 0,5 mln. structureel).
- Het Sociaal wijkteam (SWT) heeft in 2016 een formatie-calculatiemodel opgesteld, de 0-meting, waarin het werkpakket van het SWT is doorberekend naar capaciteit. Er is recent een 1-meting van het formatiemodel van het SWT uitgevoerd. Deze 1-meting laat zien dat uitvoering van het takenpakket van het SWT onder druk staat en vraagt om uitbreiding van het SWT. Tevens is een verschuiving waarneembaar in aard van het werk. Een deel van de functies die tot op heden incidenteel zijn bekostigd, hebben een structureel karakter. Dit tezamen maakt dat er in het kader van de Berap 2018/1 een voorstel aan de raad wordt voorgelegd voor uitbreiding van de loonsom van het SWT. Met het financieel effect van dit voorstel is al rekening gehouden in bovenstaande tabel (minus € 0,5 mln. structureel).
- Op grond van de AMvB 'reële prijs' zijn gemeenten verplicht cao-wijzigingen door te berekenen in de tarieven van inkoop voorzieningen Wmo. Het effect van de recent afgesloten nieuwe landelijke cao voor Huishoudelijk hulp wordt voorlopig ingeschat op een nadeel van € 0,5 mln. structureel. De werkelijke kosten zijn afhankelijk van een aantal factoren die nader worden onderzocht.
- De (vertraagde) opbrengsten van de transformatieopgaven zijn geactualiseerd. Dit heeft geleid tot een correctie, die is doorgevoerd in de voorgaande tabel.

Dit leidt tot een tekort in het sociaal domein van variërend € 8,7 mln. tot € 9,3 mln. in de periode 2019 tot en met 2022.

4 Scenario's, maatregelen en financieel perspectief

Dit hoofdstuk bevat scenario's qua positionering hoe als gemeente om te kunnen gaan met de geschetste tekorten in het sociaal domein. Vervolgens wordt ingegaan op maatregelen die genomen kunnen worden om de tekorten op korte en middellange termijn te bestrijden. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de voorstellen globaal zijn gehouden en voor een deel op aannames zijn gebaseerd. Vanuit de huidige bestuurlijke verantwoordelijkheid is een aantal maatregelen nu reeds genomen. Een aantal mogelijke maatregelen is geïnventariseerd en worden aangereikt voor verdere verkenning en besluitvorming ten behoeve van de komende bestuursperiode, waarbij ook de voorwaarden hiervoor worden geschetst. Voorts worden de maatregelen vertaald in een hernieuwd en mogelijk financieel perspectief, waarbij ook de risico's naar voren worden gebracht.

4.1 Scenario's qua (be)sturing

De sturing binnen het sociaal domein heeft in de afgelopen transitieperiode in het teken gestaan van de basis op orde krijgen. Na de overgang van taken was de eerste focus gericht op het bieden van continuïteit van hulp en ondersteuning aan inwoners en het inbedden van de taken binnen de gemeentelijke organisatie. Nu een drietal jaren verder is in het algemeen een stevige basis ontstaan en wordt goede hulp en ondersteuning geboden.

Tegelijkertijd is zichtbaar dat dat niet genoeg is om binnen de gestelde financiële kaders en beschikbare budgetten te werken. Heroriëntatie op de gemeentelijke rol en positionering en de (be)sturing in het sociaal domein is noodzakelijk in deze nieuwe fase. Een meer zakelijke sturing en het verstevigen van professioneel partnerschap richting aanbieders van hulp en ondersteuning is een vereiste om deze goede hulp en ondersteuning in de toekomst te kunnen blijven borgen en betaalbaar te houden.

Ook vraagt deze fase om meer focus en scherpheid in keuzes in beleid en een heroriëntatie op bestaande uitgangspunten als continuïteit en kwaliteit van ondersteuning, optimale keuzevrijheid en maatwerk. Het optimaal faciliteren van de behoeften van onze inwoners via deze uitgangspunten heeft veel ruimte gegeven aan groei van het aanbod en tot een vraag- en kostenopdrijvend effect geleid. De huidige financiële situatie vraagt om een herijking van deze positie in het veld van hulp en ondersteuning en vraagt om een betere balans tussen de individuele belangen van inwoners en aanbieders en de collectieve belangen van de gemeente als geheel. Daarmee blijven de uitgangspunten wel leidend, maar worden deze nadrukkelijker in een breder gemeentelijk perspectief geplaatst.

Vanuit het geschetste financieel perspectief en de noodzakelijke heroriëntatie op de (be)sturing en de reikwijdte van beleidsmatige uitgangspunten zijn verschillende scenario's mogelijk. Hieronder worden een viertal scenario's geschetst, welke zich onderscheiden op de volgende aspecten:

- De mate van sturing door de gemeente;
- De positie en omvang van het maatschappelijk veld;
- De mate van keuzevrijheid van de inwoner en de omvang van de voorzieningen;
- Het financieel effect van het doorvoeren van het betreffende scenario.

Hieronder wordt elk scenario van een toelichting voorzien.

Scenario 1: “Doorgaan”

In dit scenario continueert de gemeente Zwolle de huidige werkwijze. De basisgedachte hierbij is dat de uitgangspunten van de transformatie in het sociaal domein passend en adequaat zijn. De focus ligt op de implementatie van de bestaande transformatie-thema's, zoals opgenomen in de transformatie-agenda. Er worden er geen wezenlijk andere maatregelen genomen. De impact op inwoners is nihil. De inwoners blijven een hoge mate van keuzevrijheid houden bij het ontvangen van de hulp en ondersteuning en het voorzieningenniveau wordt niet of nauwelijks versoerd. Het geschatte financieel tekort van het sociaal domein voor 2018 en verder blijft in stand, met een aannemelijk substantieel risico op verdere groei van dat tekort in volgende jaren. Er is geen ruimte om te investeren in de stad in andere domeinen en er is geen perspectief op een sluitende meerjarenbegroting.

Scenario 2: “Optimaliseren”

In dit scenario ligt de focus op het beter beheersen en sturen. De gemeente Zwolle gaat door met transformeren vanuit de bestaande kaders en thema's, maar kiest daarin nadrukkelijker focus. De focus ligt in dit scenario op het beter beheersen van en sturen op het huidige beleid en uitvoering. Nieuwe beleidsinitiatieven worden beperkt, het contractmanagement wordt aangescherpt en er wordt sterker gestuurd op doelmatigheid. In dit scenario wordt ook sterker gestuurd (bijv. via benchmarks) dat het Zwolse aanbod van ondersteuning en hulp zich verhoudt met andere vergelijkbare gemeenten. Daarnaast worden contacten met het Rijk, zorgkantoor en zorgverzekeraars over het grensvlak tussen de Wet langdurige zorg (Wlz), de zorgverzekeringswet (Zvw) en met name de Wmo geïntensiveerd. Hulp en ondersteuning blijft maatwerk, er blijft in bepaalde mate keuzevrijheid voor inwoners door middel van een gedifferentieerd aanbod. Wel is er een verscherpte toetsing van toekenningen en wordt de ruimte in toekenningen en keuzevrijheid beperkt. Dit scenario heeft impact op inwoners, aangezien bij sturing op aanbod van hulp en ondersteuning, de ruimte en keuzevrijheid enigszins wordt beperkt en mogelijk voorzieningen worden versoerd (indien hiertoe aanleiding blijkt uit benchmarks). Het financieel effect is dat er de nodige besparingen gerealiseerd worden, maar dat er een aanzienlijk tekort blijft de komende jaren.

Scenario 3: “Hervormen”

In dit scenario worden stevige aanpassingen en ingrepen gedaan in de leidende uitgangspunten in het sociaal domein. Sturing vindt sterker plaats op basis van strakke inhoudelijke en financiële kaders. Er worden noodzakelijke wijzigingen aangebracht in beleid. Gemeentelijke regelgeving, besluiten, contracten en afspraken worden waar mogelijk aangepast. Beschikbare middelen zullen gericht verplaatst worden naar waar de hulp en ondersteuning het meest effectief en efficiënt georganiseerd kan worden. Door meer te verplaatsen naar (en vervolgens zakelijk te sturen op) collectieve voorzieningen in het 'voorveld' wordt het systeem van hulp en ondersteuning betaalbaar gehouden. Maatwerk en keuzevrijheid wordt beperkt. Wel blijft er ruimte voor individueel maatwerk, waar collectief niet kan, maar daarbij is er een meer scherpe afweging tussen noodzaak en kosten. De impact voor inwoners is groter, zoals minder keuzevrijheid en een versoering van (maatwerk)voorzieningen en waar nodig verplichte overgang naar andere aanbieders. Het financieel effect is dat door de stevige ingrepen en sterkere sturing het tekort flink terug gedrongen wordt en op termijn de mogelijkheid ontstaat om de inkomsten en uitgaven in balans te doen zijn.

Scenario 4: “Herstructureren”(budget is leidend)

In dit scenario staat financieel sturen voorop. De uitvoering van hulp en ondersteuning moet plaatsvinden binnen de beschikbare financiële kaders. Kostenbeheersing en budgetsturing zijn leidende principes. Invoering van budgetplafonds is hierbij behulpzaam. Het cliëntperspectief is minder leidend. Voor inwoners betekent dit dat de voorzieningen sterk worden versoerd, er meer wachtlijsten zullen ontstaan en er minder ruimte is voor maatwerk. Verwachting is dat uitvoer van dit scenario (op termijn) leidt tot een balans (of een surplus) tussen lasten en baten in het sociaal domein en er minder onverwachte financiële tegenvallers ontstaan.

Deze scenario's betreffen mogelijkheden die keuzes vragen in de nieuwe bestuursperiode.

Samenvattend kan gesteld worden dat de impact voor inwoners (en aanbieders) toeneemt per scenario evenals de verwachte financiële opbrengst van uitvoering van het scenario.

4.2 Maatregelen

In deze paragraaf wordt ingegaan op maatregelen die genomen kunnen worden om de tekorten in het sociaal domein op korte en middellange termijn te bestrijden. Er zijn in een korte periode verschillende mogelijke maatregelen onderzocht op haalbaarheid en effect. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de maatregelen tot dusver op onderdelen globaal beschreven zijn en voor een deel op aannames zijn gebaseerd. Bijna alle nu in beeld gebrachte maatregelen passen het meest bij het scenario ‘optimaliseren’. Eén mogelijke maatregel (‘collectiveren voorzieningen’) past nadrukkelijk bij het scenario ‘hervormen’. Om die reden is er een nadere ordening aangebracht op onderdelen van het sociaal domein. Eerst wordt ingegaan op deze onderdelen (achtereenvolgens Wmo, Jeugdhulp en Participatie) en vervolgens komen in nog een aantal maatregelen aan de orde die betrekking hebben om meerdere onderdelen (of het sociaal domein als geheel). De maatregelen worden samenvattend beschreven en kort wordt aangegeven welke consequenties doorvoering van de maatregel naar verwachting inhoudelijk en financieel heeft.

4.2.1 Maatregelen Wmo

Ten aanzien van de Wmo zijn de volgende maatregelen beschikbaar.

Maatregel W1: meer passende toekenning (‘voortzetting pilot SWT’)

Doordat het wijkteam meer tijd besteedt aan de onderzoeksfase (‘de voorkant’) kan een meer passende toekenning worden geboden. Een pilot laat goede resultaten zien: de toekenningen worden in goed overleg meer als passend ervaren en bovendien lager dan in eerste instantie gedacht.

Geprognostiseerde opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022
€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000

Maatregel W2: midden-scenario thuisondersteuning

Deze maatregel zet op aanpassing van het voorzichtige scenario bij de aanbesteding thuisondersteuning naar het midden scenario. De aanbesteding was en is doorgerekend. Tot op heden is uitgegaan van het voorzichtige scenario. Daarvoor zijn inmiddels geen gegronde redenen meer. Voorgesteld wordt om uit te gaan van het midden scenario. Geprognostiseerde opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022
€ 100.000	€ 200.000	€ 500.000	€ 800.000	€ 1.000.000

Maatregel W3: vrijval voordeel beschermd wonen t.g.v. individuele begeleiding

De transformatie-opgave 'passend wonen met zorg' levert inmiddels regionaal positieve financiële resultaten op in de voorlopige jaarrekening 2017 als het gaat om beschermd wonen (op grond van de Wmo). De regionaal gecreëerde bestemmingsreserve beschermd wonen – maatschappelijke opvang heeft hierdoor inmiddels een voldoende omvang. Tegelijkertijd leidt de ingezette beweging tot meer gebruik van individuele (ambulante) begeleiding bij gemeenten. Deze verschuiving is ook zo beoogd, maar het is nu ook gewenst de gemeenten (waaronder de gemeente Zwolle) de passende financiële middelen daartoe zo snel mogelijk beschikbaar te stellen om deze beweging ook financieel te faciliteren in de periode 2018 - 2021. Dit kan door (a) Niet langer te kiezen voor een regionale bestemmingsreserve en het aandeel gemeente Zwolle bij vrijval bestaande bestemmingsreserve te laten vrijvallen ten gunste van lokale uitgaven individuele begeleiding Wmo; (b) Over te gaan tot verevening van de verwachte voordelen vanaf 2018 (achteraf of waar mogelijk vooraf op begrotingsbasis) en (c) Verkenning aanvullende taakstellende prestatieafspraken aanbieders afbouw plaatsen beschermd wonen. Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt regionaal samengewerkt. Besluiten hieromtrent dienen in de regio genomen te worden. Geprognostiseerde (maximale) opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022
Max. € 2.700.000	Max. € 1.400.000	Max. € 1.400.000	Max. € 1.400.000	Max. € 1.400.000

Maatregel W4: Collectiveren voorzieningen door middel van integrale contractering

Deze maatregel ziet op de verschuiving van middelen van individuele begeleiding naar lichte begeleiding. Dit door middel van (meer) integrale contractering met budgetplafonds. Hiermee wordt gestuurd op de 'beweging naar voren'. Tegelijkertijd wordt een bezuiniging doorgevoerd. Dit betreft een systeemverandering en heeft consequenties voor onder meer keuzevrijheid. De (meer) integrale contractering past in de wens tot meer integrale contractering zoals opgenomen in de transformatie-agenda sociaal domein. Verder uitwerking en uitvoering vraagt een goede, maar intensieve voorbereiding en investeringen in het proces. Geprognostiseerde opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022/ 2023
		€ 500.000	€ 1.000.000	€ 1.500.000 (2022) € 2.000.000 (2023)

4.2.2 Maatregelen Jeugdhulp

Ten aanzien van Jeugdhulp zijn tot dusver 3 meer uitgewerkte maatregelen beschikbaar.

Maatregel J1: BSO+, alleen nog meerkosten financieren (Plus) uit Jeugdhulp

Buitenschoolse opvang is een verantwoordelijkheid van ouders zelf. Scholen (behalve speciaal onderwijs) hebben de verantwoordelijkheid om dit nabij school mogelijk te maken. Buitenschoolse opvang voor kinderen met een extra ondersteuningsvraag is vaak duurder dan opvang voor andere kinderen. Sinds de decentralisatie wordt voor een deel van de kinderen van bso+ de financiering volledig uit jeugdhulp bekostigd. Dit is een gevolg van het overgangsrecht jeugdhulp. De gemeente heeft echter geen verantwoordelijkheid waar het gaat om het financieren van buitenschoolse opvang. Om de drempel voor ouders van kinderen met een ondersteuningsvraag – en daardoor hogere kosten

Datum 15 mei 2018
Titel Interventieplan Sociaal domein

– niet hoger te laten zijn dan voor andere ouders kiest de gemeente ervoor kiezen wel een ‘meerkostenregeling’ te bieden. Dit heeft effect op participatie van ouders en voorkomt financiële problemen voor betrokken huishoudens. Geprognostiseerde opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022
€ 50.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000

Maatregel J2: onderscheid kinderen dyslexie en andere spraak/taalproblemen

De praktijk in Zwolle is dat de weging of een kind in aanmerking komt van eerste screening en diagnostiek tot behandeling allemaal in handen van de aanbieder ligt. Een regionale pilot toont aan dat het helpt om zo snel mogelijk onderscheid te maken tussen kinderen met dyslexie en kinderen met andere problemen op het gebied van spraak/taak ontwikkeling, zodat zo min mogelijk onnodige diagnostiek en behandeling wordt ingezet. Besparingen zijn zo mogelijk door het voorkomen van een onnodig beroep op dyslexiezorg. Hiertoe is het wenselijk om een toegangsroute toe te passen via het ondersteuningsteam op school. De proeftuin dyslexie is onderdeel van de samenwerking met het Zwolse onderwijs (Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp). Besluitvorming hierover dient zowel bij de gemeente als bij de betrokken besturen plaats te vinden. De mogelijke opbrengst van de maatregel dient verder nog te worden aangescherpt. Op dit moment wordt uitgegaan van de volgende geprognostiseerde opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022
€ 50.000	€ 100.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000

Maatregel J3: Amv-plaatsen terugbrengen

De gemeente Zwolle stelt plaatsen beschikbaar voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (Amv-ers). Dit op basis van de totale instroom statushouders, het aandeel Amv-ers daarin en de taakstelling van de gemeente Zwolle. Nu de vluchtelingenstroom afgenomen is, is het een logische maatregel om het aantal plaatsen bij te stellen naar het niveau wat van de gemeente Zwolle redelijkerwijs verwacht mag worden op basis van de huidige en voorlopig verwachte instroom van Amv-ers in Nederland. Dit zou betekenen een vermindering van het aantal plekken van 50 naar 12 (en maximaal 5 nieuwe plaatsingen per jaar).⁸ Omdat deze nieuwe instroom nog niet in de prognose is verwerkt wordt een verdere kostenstijging vermeden, namelijk 38 plaatsen maal € 20.000, dus € 760.000. Deze kosten bestaan voornamelijk uit de huisvesting en intensieve begeleiding van de Amv-ers, zodra ze - na het bereiken van het 18^e levensjaar - onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. De verantwoordelijkheid van de gemeente Zwolle voor de jonge statushouders die in Zwolle zijn en in Zwolle komen blijft van belang, maar met deze maatregel wordt – in lijn met de dalende instroom in Nederland – het aantal plaatsen in de stad verlaagd. Op dit moment wordt ervan uitgegaan dat dit niet leidt tot een opbrengst, maar meer het voorkomen van (verdere) kostenstijging. Derhalve is (gesaldeerd) de volgende opbrengst aan de orde:

2018	2019	2020	2021	2022
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

⁸ Inmiddels is gebleken dat de huidige aanbieders (die nu in de gemeente Zwolle Amv-ers opvangen) naar verwachting geen gunning zullen krijgen in de recente landelijke aanbesteding. Daarmee is deze maatregel wellicht achterhaald. Anderzijds valt niet uit te sluiten dat een ander aanbieder, die wel deel uitmaakt van de nieuwe aanbesteding, Amv-ers in Zwolle wil huisvesten. Met Nidos, de jeugdvoogdij-instelling die de aanbesteding heeft uitgevoerd, is vooraf contact over het aantal plaatsen en het maximaal aantal nieuwe plaatsingen per jaar.

4.2.3 Maatregelen Participatie

Maatregelen op het vlak van participatie worden gezien vanuit het bredere perspectief van de ontwikkeling van Wezo-WRA, het regionaal werkbedrijf (RWB) en doorontwikkeling en implementatie en van de Human Capital Agenda (HCA). In dit kader wordt aansluiting gezocht bij het lopende proces van oprichting van en opdrachtverstrekking aan de nieuwe overheids-BV. Dit doet recht aan de nieuwe formele verhoudingen tussen de gemeente en deze verbonden partij en leidt tot een aangescherpte opdrachtverstrekking richting deze verbonden partij (taakstelling besparing).

In deze paragraaf is een pakket van maatregelen opgenomen. Deze maatregelen gaan onderdeel vormen van de opdrachtverstrekking aan Wezo-WRA en de besluitvorming van het nieuwe college over deze opdracht. In dit proces wordt in het samenspel van opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (overheids-BV) ruimte ingebouwd voor de uitwerking en implementatie van eventuele effectievere maatregelen met gelijke opbrengst. De maatregelen die nu worden voorgesteld zijn:

Maatregel P1: Effectievere ondersteuning en begeleiding

De bevordering van participatie van onze inwoners is van belang. Zo ook voor de groep mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze groep inwoners worden momenteel twee keer per jaar gezien door medewerkers van WRA/Wezo. Geconstateerd is dat deze werkwijze niet aantoonbaar leidt tot meer participatie. Daarnaast zijn er kansen tot optimalisering van de samenwerking in de keten WRA/Wezo, SWT en de afdeling Inkomensondersteuning. Ook laten andere gemeenten zien dat alternatieve vormen van ondersteuning en begeleiding van inwoners leidt tot bevordering van participatie en meer uitstroom. Doorvoering van deze maatregel moet leiden tot een effectieve inzet van medewerkers en daarmee een besparing op de formatie WRA/Wezo.

Maatregel P2: Verhogen uitstroom/detacheringen door o.a. richten werkgeversdienstverlening op top 5 (publieke sector)

Deze maatregel zet in op twee onderdelen. Ten eerste door extra (bestuurlijke) kracht te zetten op de werkgeversdienstverlening worden (grote) werkgevers meer verantwoordelijk voor aannemen doelgroepen Participatiewet. Hierbij wordt de regio ook benut. Een deel van de werkgeversadviseurs gaat zich specifiek richten op werkgevers die plekken kunnen bieden voor SW-medewerkers. Dit vraagt ook het doorontwikkelen van accountmanagement en de daarbij horende expertise. Effect hiervan is: meer gedetacheerde SW-medewerkers, waardoor reductie van financieel tekort ontstaat. Het effect op bijstandstekort is door structurele tekort op I-deel niet op korte termijn zichtbaar.

Maatregel P3: Verhoging gebruik werkplekken infrastructuur Wezo door Pw-cliënten

Om werknemersvaardigheden op te doen, kunnen meer Participatiewet-cliënten (tijdelijk) worden geplaatst op klussen die onder beschut binnen bij Wezo/WRA worden uitgevoerd. Hierdoor kunnen meer mensen werkervaring opdoen in een beschermde omgeving en SW-medewerkers worden meer gestimuleerd om 'naar buiten' te gaan. Kritische factor is dat het moet gaan om tijdelijke werkervaring, waardoor een pool van cliënten voor continuïteit gevormd moet worden. Effect: hogere opbrengst door meer inzet personeel (verdiencapaciteit van € 2.000 tot € 4.000 per plaats) en extra werkervaringsmogelijkheden.

Maatregel P4: Afschaffen indienstnemingssubsidies

Het instrument indienstnemingssubsidies is niet wettelijk verplicht en kan dus eventueel worden afgeschaft, mede omdat het vaak in combinatie met andere instrumenten wordt gebruikt. Regionaal is afgesproken dat de gemeente Zwolle dit instrument overal eenduidig hanteert en het een beperking van 'ontzorgende' instrumenten zal inhouden. Daarom kan implementatie complex zijn in de regionale samenwerking en bovendien gevoelig liggen bij werkgevers. Tussenvorm is om niet het instrument af te schaffen, maar in de uitvoering stapeling van instrumenten te beperken en hierdoor gebruik indienstnemingssubsidies terug te dringen. Effect is minder uitgaven voor indienstnemingssubsidies.

Maatregel P5: Passende ondersteuning en zorg

Van de nieuwe overheids-BV mag goed werkgeverschap verwacht worden, uitgaande van een optimale begeleiding van de SW-doelgroep. Uitgangspunt is dat iedere werknemer werkzaam is op het niveau waarop hij/zij is geïndiceerd. In de praktijk is dat niet zo. Dit vergt extra begeleiding van WRA/Wezo. Deze maatregel heeft tot doel passende ondersteuning en zorg aan de SW-doelgroep te bieden dat is afgestemd op het werkelijke arbeidsvermogen. Daarbij wordt scherper gestuurd op toepassing van andere vangnetten (zoals bijvoorbeeld WIA) en/of best passende ondersteuning (afgestemd op de wens van de inwoner). Voorgaande leidt tot een andere begeleidingsbehoefte bij beschut binnen en mogelijk andere huisvestingsbehoefte. Dit kan op termijn leiden tot minder begeleidings- en -huisvestingslasten. Het financiële effect is op korte termijn onzeker.

Zoals hierboven beschreven vindt besluitvorming over de maatregelen P1 t/m P5 plaats bij de afzonderlijke besluitvorming over de opdracht aan de nieuwe overheids-BV. Geprognostiseerde potentiële opbrengst van het totaal betreft:

2018	2019	2020	2021	2022
€ 284.000	€ 718.000	€ 718.000	€ 718.000	€ 718.000

Van bovengenoemde maatregelen komt de opbrengst van maatregel P1 en P4 ten gunste van het re-integratiebudget. De opbrengst van maatregelen P2, P3 en P5 komen ten gunste van het bedrijfsresultaat WRA/Wezo.

Maatregel P6: Passende huisvesting Wezo-WRA

WRA/Wezo is gebaat bij goede huisvesting, passend bij de visie en opgaven van de (nieuwe) organisatie. Gebruik van het huidige pand aan de Lingenstraat is hierbij niet leidend. Ervaring in de praktijk is dat het huidige pand niet past bij de huidige en toekomstige behoeften van de organisatie (onder andere te groot). Om die reden staat het gebouw in de verkoop. Deze maatregel ziet toe op versnelde actie op deze verkoop. Dit levert eventueel boekwinst op en lagere kosten als gevolg van huidige leegstand (tot € 270.000). Door verkoop kan de huidige kostenraming voor aanpassing Lingenstraat als gevolg van samenvoeging Wezo WRA omlaag. In de nadere analyse van de verkoopmogelijkheden kunnen ook de subsidiemogelijkheden Topwerklocaties van de Provincie worden betrokken. Deze maatregel vraagt nadere analyse en advies, bijv. over verkoopbaarheid en eventueel rentevoordeel. Geprognostiseerde opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022
	PM	PM	PM	PM

4.2.4 Maatregelen sociaal domein breed

Een aantal maatregelen heeft betrekking op meerdere onderdelen van het sociaal domein (of het sociaal domein als geheel). Dit betreft de volgende.

Maatregel S1: Verdeelmodellen

Deze maatregelen zit in op een nadrukkelijker positie innemen als het gaat om beïnvloeding van vooral verdeelmodellen. Het sociaal domein kent naast de uitgavenkant uiteraard ook een inkomstenkant. Dit betreft grotendeels rijksmiddelen die met verdeelmodellen worden toegerekend aan gemeenten. Daarmee zijn deze belangrijk bij het voorkomen (en bestrijden) van tekorten in het sociaal domein. De komende tijd veranderen de verdeelmodellen van vooral Jeugdhulp, Wmo, beschermd wonen en maatschappelijke opvang maar ook de BUIG. En ook worden op zeer korte termijn de spelregels van de zgn. 'stropenpot sociaal domein' bepaald. Door een goede technische analyse en een goede lobby middels een interne multidisciplinaire aanpak, waarbij bestuurders en ambtenaren goed gepositioneerd zijn in koepels en landelijk opererende gremia binnen het Sociaal Domein (g40 stedennetwerk, VNG (waaronder VNG-commissie, ambtelijke voorbereidingswerkgroepen) kan dit op middellange termijn effectief zijn. Dit vraagt wel afstemming in de regio én een tijdsinvestering op korte en middellange termijn. Daarbij draagt het intensiever participeren in landelijke netwerken bij aan het doeltreffender lokaal en regionaal anticiperen, doordat alternatieven sneller in beeld komen en er beter zicht ontstaat op (perverse) prikkels in ketens én in bestaande verdeelmodellen. Geprognostiseerde opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022
PM	PM	PM	PM	PM

S2 Passende tarieven (door middel van nadrukkelijker data-analyse)

Het vastleggen én ontsluiten van soorten klanten, indicaties, declaraties etc. is in 2017 aanzienlijk verbeterd. Dat biedt een informatiepositie die het mogelijk maakt eerder en beter te signaleren als aanbieders de grenzen opzoeken van contracten en niet vanuit de principes van de transformatie handelen. Een voorbeeld hiervan is het bewust over grenzen van zorgzwaarte heen diagnosticeren, wat effect heeft op de tarieven die binnen contracten gehanteerd worden. Door meer inzet op data-analyse, kan de gemeente eerder in actie komen vanuit de contractuele verantwoordelijkheid en bevoegdheid. Geprognostiseerde opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022
PM	PM	PM	PM	PM

S3 Toepassing juiste wetten

Binnen het gemeentelijk sociaal domein valt alle hulp aan jeugdigen (Jeugdwet) en de ondersteuning aan volwassenen (Wet maatschappelijke ondersteuning). Tegelijk is er 'grensverkeer' met het 'zorgdomein' bijvoorbeeld daar waar het gaat om de Wet langdurige zorg (Wlz, vooral als het gaat om gehandicaptenzorg en ouderenzorg) en de zorgverzekeringswet (Zvw), met name voor volwassen-ggz en ouderenzorg) evenals met het 'onderwijsdomein', bijvoorbeeld als het gaat om de wet passend onderwijs. Door meer intensief in te zetten op de juiste toepassing van de juiste wetten, zou het mogelijk (moeten) zijn om besparingen te realiseren, doordat inwoners hun noodzakelijke zorg – daar waar passend – geïndiceerd en vervolgens bekostigd krijgen vanuit flankerende wetten. Hierbij dient voorkomen te worden dat mensen tussen 'wal en schip' vallen. De maatregel zet zowel in op de

Datum 15 mei 2018
 Titel Interventieplan Sociaal domein

toegang, warme overdracht, contractering, lobby (macro-budgettair kader en grenzen tussen wetten) en samenwerking met andere financiers (en indicatieorganen). Geprognostiseerde opbrengsten (concreet gemaakt t.b.v. jeugdhulp, 18-/18+):

2018	2019	2020	2021	2022
PM	250	250	250	250

S4 Uitvoeringstoets

Deze maatregelen zet in op het nadrukkelijker toetsen van voorgenomen beleid op uitvoeringsaspecten. Wettelijke veranderingen en maatschappelijke, financiële en bestuurlijke ontwikkelingen kunnen vragen om beleidswijzigingen. Deze beleidswijzigingen dienen echter wel zo vormgegeven te worden dat ze in voldoende mate uitvoerbaar zijn. Deze maatregel zet in op een zgn. 'uitvoeringstoets', zodat bij de voorbereiding van besluitvorming nadrukkelijker uitvoeringsaspecten worden meegewogen in de besluitvorming. Dit kan in de uitvoering vervolgens (meer)kosten besparen. Geprognostiseerde opbrengsten:

2018	2019	2020	2021	2022
PM	PM	PM	PM	PM

4.3 Financieel perspectief

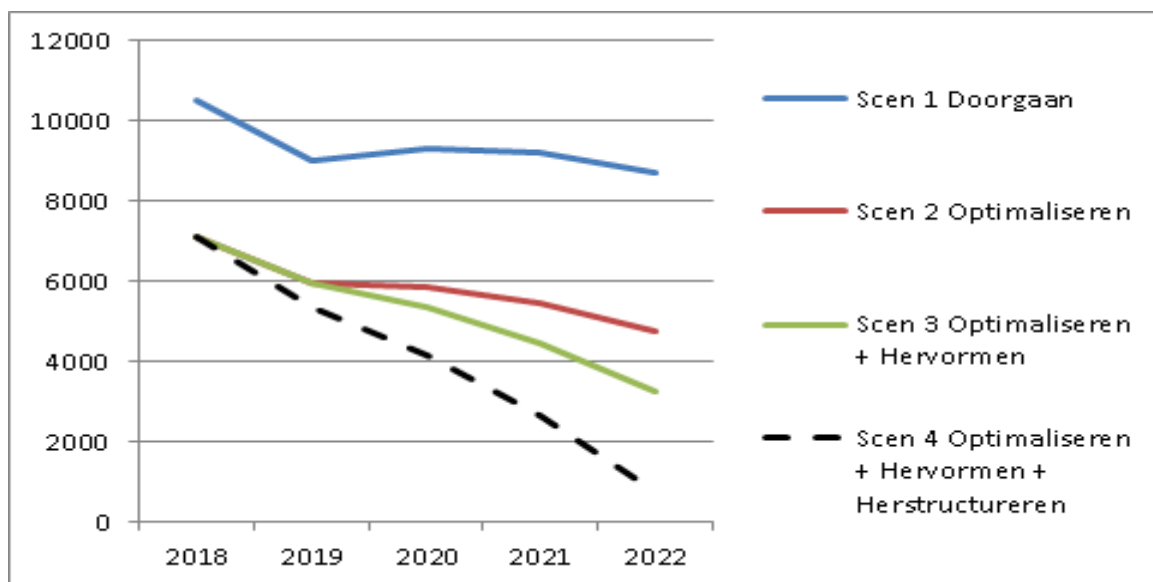
De in paragraaf 4.2.1 t/m 4.2.3 weergegeven maatregelen zijn doorgerekend op hun potentiële financieel effect in de komende bestuursperiode. Het resultaat daarvan is weergegeven in onderstaande tabel.

Effect scenario's op tekort sociaal domein

(bedragen x € 1 mln. en cumulatief)	2018	2019	2020	2021	2022
Scenario 0: doorgaan	-10,5	-9,0	-9,3	-9,2	-8,7
Scenario 1: optimaliseren	-7,1	-6,0	-5,9	-5,5	-4,8
Scenario 1 + 2: optimaliseren + hervormen	-7,1	-6,0	-5,4	-4,5	-3,3
via berap					
Beschikbare behoedzaamheidsmarge	1,0	2,0	2,5	2,5	2,5

Bij de PPN 2018-2021 is besloten een behoedzaamheidsmarge aan te houden ingeval de verwachte transformatie-opbrengsten lager uitvallen of later worden gerealiseerd.

Deze informatie is verwerkt in onderstaande figuur (verticale as geeft de tekorten in mln. euro's weer), waarmee het scenario 'herstructureren' indicatief is weergegeven omdat hier vooralsnog geen berekeningen aan ten grondslag liggen.

4.4 Risico's

Ook de komende periode is een aantal risico's aan de orde waarmee rekening moet worden gehouden bij de duiding en uitvoering van dit interventieplan. De volgende risico's nu in beeld:

- De jaarrekening van het Regionaal Serviceteam Jeugd (RSJ) is nog niet definitief. Het risico is dat de uiteindelijke kosten voor Jeugdhulp voor 2017 hoger uitvallen.
- De transformatiemaatregelen betreffen ramingen. Het risico is dat deze uiteindelijk niet resulteren in de beoogde en begrote opbrengst. Daarom is sprake van een behoedzaamheidsmarge transformatieopbrengsten sociaal domein. De structurele marge bedraagt € 1 mln. in 2018, in 2019 € 2 mln. en vanaf 2020 € 2,5 mln.
- De kans is aanwezig dat het lokale gebruik van de verschillende voorzieningen meer stijgt dan gecompenseerd wordt via het rijk. Deze kans zal zich vooral voordoen indien het scenario 'doorgaan' wordt gekozen.
- De financiële relatie tussen Rijk en lokale overheden is aan verandering onderhevig. Zo wordt in 2019 de integratie-uitkering Sociaal Domein grotendeels overgeheveld naar de algemene uitkering. De consequenties hiervan zijn onduidelijk, vooral als het gaat om de herverdeeleffecten.
- Voornamelijk als wordt gekozen voor scenario "hervormen" en/of "herstructureren" en in mindere mate bij het scenario "optimaliseren" is er een reëel risico op weerstand van inwoners en aanbieders en juridische procedures als gevolg hiervan.
- Met name als wordt gekozen voor scenario "hervormen" en/of "herstructureren" is er het risico dat problemen van inwoners pas later zichtbaar worden in de samenleving, bijv. door overlast of onveiligheid.

Datum	15 mei 2018
Titel	Interventieplan Sociaal domein

4.5 Conclusie

Met dit interventieplan is een context en analyse geboden van de belangrijkste oorzaken van de tekorten in het sociaal domein en financiële doorwerking. Ook is ingegaan op scenario's (en daarbij horende maatregelen) die gekozen kunnen worden om te intervenieren in het sociaal domein, evenals het verwachte financiële perspectief na implementatie van de maatregelen.

Heel helder is dat het sociaal domein in een nieuwe fase is gekomen. Een fase waarin op een realistische wijze gekeken moet worden naar de verhouding tussen de wensen en ambities in het sociaal domein en de betaalbaarheid hiervan nu en in de toekomst. Dit betekent iets voor de wijze waarop het sociaal domein bestuurd wordt. Om een goede (financiële) beheersbaarheid van het sociaal domein te realiseren zijn scherpe keuzes nodig en is het noodzakelijk dat meer vanuit integraliteit en overzicht gestuurd wordt. Beleid dat ten dienste is van de uitvoering. Versterken van professioneel partnerschap. Bestuurlijk vraagt het de focus op een goede werking van het collectieve systeem in plaats van het individu en sturing op de hoofdlijnen van beleid. Daarmee geeft dit interventieplan mogelijkheden om keuzes te maken en de inkomsten en uitgaven in het sociaal domein meer in balans te brengen.

Datum 15 mei 2018
Titel Interventieplan Sociaal domein

Bijlage 1: Financiële resultaten 2015-2017 sociaal domein gemeente Zwolle

Product	2015			2016			2017		
	Begroot	Werkelijk	Saldo	Begroot	Werkelijk	Saldo	Begroot	Werkelijk	Saldo
Beschermde wonen	58.637	58.637	0	57.861	57.861	0	63.034	57.520	5.513
BW reserve storting							0	5.513	-5.513
Bijstand	9.016	9.190	-173	6.877	6.242	635	7.377	7.123	254
Participatie	24.012	23.265	748	21.315	20.828	487	23.177	23.229	-52
Armoede	8.492	8.578	-86	7.693	7.538	155	7.969	7.702	267
Wmo	50.289	46.711	3.578	43.615	43.787	-172	45.318	48.538	-3.220
Jeugd	36.099	35.735	364	34.803	34.678	125	36.102	38.548	-2.446
Totaal	186.546	182.115	4.430	172.164	170.935	1.230	182.977	188.173	-5.196

Bovenstaand is een vergelijking tussen begroting en werkelijke cijfers, waarbij de tussentijdse begrotingswijzigingen (berap) zijn verwerkt. Hierin is afgelopen collegeperiode al in de begroting uit eigen middelen bijgeplust:

Bijstand € 3,2 mln.(2016) structureel oplopend naar € 4,0 mln.(2018)
 Participatiewet € 2,7 mln. SW structureel (PPN 2018-2021)
 Armoede € 1,0 mln. vanaf 2017 structureel voor bewindvoering
 Buffer SD € 4,3 mln. (in 2015 en in 2016), € 3,3 mln. (in 2017)

Product	2015			2016			2017		
	Begroot	Werkelijk	Saldo	Begroot	Werkelijk	Saldo	Begroot	Werkelijk	Saldo
BW	61.920	61.770	150	59.723	59.810	-87	66.317	60.539	5.777
Eigen bijdrage	-3.283	-3.182	-101	-2.883	-2.925	42	-3.283	-3.019	-264
Reservemutaties		49	-49	1.021	976	45	0	5.513	-5.513
Subtotaal BW	58.637	58.637	0	57.861	57.861	0	63.034	63.033	0
Dagbesteding	4.649	3.934	715	3.574	3.243	332	4.119	3.778	341
Eigenbijdrage	-2.928	-2.057	-871	-3.016	-2.928	-88	-2.688	-1.823	-865
HH	11.886	9.782	2.104	7.720	7.392	328	8.084	7.354	730
IB	9.263	8.791	472	10.393	11.479	-1.087	9.985	13.439	-3.454
indiv. Vrz	8.044	6.884	1.161	7.404	7.328	76	7.189	7.191	-2
Opvang	15.063	14.917	147	13.816	13.597	219	13.669	13.321	347
Reservemutaties	290	1.018	-728	0	38	-38	-137	313	-450
Overig Wmo	4.020	3.442	579	3.725	3.639	86	5.097	4.965	132
Subtotaal Wmo	50.289	46.711	3.578	43.615	43.787	-172	45.318	48.538	-3.220
GGZ	6.066	8.328	-2.262	8.022	7.936	86	6.430	7.802	-1.372
J&O	15.233	11.031	4.201	10.615	10.615	0	12.275	11.481	794
LVB	2.903	7.237	-4.334	8.785	8.785	0	9.509	11.727	-2.218
PGB Jeugd	5.080	4.288	792	2.512	2.487	25	2.750	2.268	482
AMHK	1.521	1.491	30	1.541	1.541	0	1.572	1.620	-48
Jeugd lokaal	5.296	3.359	1.937	3.328	3.314	14	3.565	3.650	-84
Subtotaal Jeugd	36.099	35.735	364	34.803	34.678	125	36.102	38.548	-2.446
Bijstand	9.016	9.190	-173	6.877	6.242	635	7.377	7.123	254
Armoede	8.492	8.578	-86	7.693	7.538	155	7.969	7.702	267
Participatie	5.855	5.201	654	4.923	4.803	120	6.444	6.594	-149
SW	18.157	18.063	94	16.392	16.025	367	16.733	16.635	98
Totaal	186.546	182.115	4.430	172.164	170.935	1.230	182.977	188.173	-5.196

Datum 15 mei 2018
Titel Interventieplan Sociaal domein

Uit voorgaande tabel blijkt onder meer dat:

- Er is een tekort van circa € 5,2 mln. op het Sociaal Domein totaal in 2017 (circa 2,8% overschrijding ten opzichte van begroting 2017)
- Het resultaat op Beschermd wonen circa € 5,5 mln. positief is in 2017. Dit betreft een resultaat op centrumgemeenteregioniveau (samenwerkingsverband 15 gemeenten). Dit resultaat wordt conform regionale afspraken gestort in de regionale bestemmingsreserve Beschermd wonen.
- De werkelijke totale kosten fluctueren per jaar: € 182 mln. in 2015, circa € 171 mln. in 2016 en € 188 mln. in 2017. Oorzaken van deze fluctuatie:
 - Van 2015 naar 2016: dit komt onder andere doordat de gehele kosten bedrijfsvoering naar een afzonderlijk programma bedrijfsvoering zijn overgeheveld.
 - Van 2016 naar 2017: er was onder andere sprake van een stapsgewijze overdracht van rijksmiddelen ten behoeve van extra taken/kosten Beschermd wonen (ten behoeve van kapitaallasten aanbieders). Bij Jeugdhulp is er extra incidenteel geld voor Voogdij 18+ toegevoegd.

Datum 15 mei 2018
Titel Interventieplan Sociaal domein

Bijlage 2: Lijst met afkortingen

AMHK	= Advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling
AMV	= Alleenstaande minderjarige vreemdeling
AmvB	= Algemene Maatregel van Bestuur
BUIG	= Bundeling uitkeringen inkomensvoorziening gemeenten
BW	= Beschermd wonen
Cak	= Centraal administratie kantoor
Diah	= Diensten in en aan Huis
GGZ	= Geestelijke gezondheidszorg
HH	= Hulp in de huishouding
IB	= Individuele begeleiding
IUSD SW	= Integrale uitkering sociaal domein sociale werkvoorziening
IV	= Individuele voorzieningen (bijv. trapliftten, rollator, woningaanpassing)
J-GGZ	= Jeugd geestelijke gezondheidszorg
J&O	= Jeugd en opvoeding
LVB	= Licht verstandelijke beperking
PGB	= Persoonsgebonden budget
PPN	= Perspectiefnota
RSJ	= Regionaal serviceteam jeugd
SWT	= Sociaal wijkteam
Wlz	= Wet langdurige zorg
Wmo	= Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
(W)SW	= (Wet) sociale werkvoorziening
Zvw	= Zorgverzekeringswet

College 2014-2018

Vergadering d.d. 24 april 2018
Locatie B&W kamer
Aanvang 09.00
Eindtijd 16.30
Voorzitter Dhr. H.J. Meijer
Griffier/Secretaris Mevr. I. Geveke

Aanwezige leden Anker, Ed, Brink, Jan, Geveke, Ingrid, Heer, Rene de, Meijer, Henk Jan, Meijerink, Eefke, Willigen, Michiel van, Agterhuis, Henriette Koppert, Cathelijne

Afwezige leden

0. Memo gemeentesecretaris
Kennisgenomen
01. Afspraken perscontact
Kennisgenomen
- 02.1. Ingekomen stukken
- 02.2. Vragen ex artikel 45 Reglement van Orde
03. Rondvraag
 - Wethouder Brink informeert het college over zijn kennismakingsgesprek met de interim directeur van de Zwolse Theaters, Gijsje van Honk
 - Wethouder Brink meldt dat hij gesproken heeft met het bestuur van het Stadsfestival, die bezig zijn met het organiseren van een mooie editie in 2018
 - Wethouder Van Willigen heeft een gesprek met Buurkracht gehad over initiatieven in het kader van de opgave Energietransitie
 - De burgemeester en de gemeentesecretaris hebben een gesprek gehad met Ferenc van Damme over nieuwe vormen van burgerbetrokkenheid
- 03.1. Behandelveorstel Berap 2018-I
Berap wordt behandeld op 22 mei tegelijk met de jaarrekening 2017.
- 03.2. Matches Beursvloer Zwolle
Kennisgenomen
- 03.4..*. Weekoverzichten en representatieve verplichtingen college
Kennisgenomen

04. Bovenlokale aangelegenheden

- Wethouder Anker meldt de minister van Infrastructuur en Waterstaat een werkbezoek wil brengen aan de gemeente Zwolle in het kader van de wateropgave. Henk Ovink, watergezant, zal dit bezoek samen met de ambtelijke organisatie voorbereiden
- Wethouder De Heer informeert het college over zijn regionaal portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken
- Wethouder De Heer informeert het college over zijn gesprek met de Universiteit Twente, waarbij gekeken wordt naar een samenwerking met Hogeschool Windesheim op bijvoorbeeld het gebied van designlab
- Wethouder Van Willigen meldt dat in de gemeente Dalfsen een zonnepark wordt gerealiseerd
- Wethouder Van Willigen meldt dat hij een gesprek heeft gehad met de gemeente Deventer om een regionale energiestrategie te formuleren
- Wethouder Meijerink informeert het college over haar bestuurlijk overleg met de directeur van Huiselijk Geweld
- Burgemeester Meijer meldt dat hij een kennismakingsgesprek heeft gehad met de burgemeester van Elburg

04.1. Vacatures bestuur en commissies VNG

Besproken

een nadere analyse van de vacature vindt ambtelijk plaats.

04.2. Brief G4 en G40 inzake uitwerking IBP

Besproken

05. B-onderwerpen

06. Raad/Raadsplein

- Terugblik raadsplein besluitvormingsronde 23-4-2018: besproken.

06.1. Schrijven fam. Leusink-Langen

Een antwoord wordt ambtelijk voorbereid.

06.2. Schrijven bewoners VVE Schuttevaerkade inzake tussenuitspraak ligplaatsenvergunning

Kennisgenomen

06.3. Schrijven Diaconaal Platform Zwolle inzake "De Bres "

Kennisgenomen

06.4. Schrijven Ggz beraad inzake mogelijke sluiting "De Bres"

Kennisgenomen

07.a. Beslissingenlijst collegevergadering d.d. 17-4-2018

Conform

07.b. Niet openbare verslagen d.d. 17-4-2018

Conform

07.c. Opheffing embargo

08. Uitnodigingen

08.1. 2018-04-27 Rondleiding Kingdance

Wethouders De Heer en Van Willigen, burgemeester beziet.

08.2. 2018-05-11 Premiere "De Wilde Deerne"

Burgemeester, wethouders Brink, De Heer, Van Willigen, Anker en de gemeentesecretaris.

- 08.3. 2018-05-14 Lunchbijeenkomst "De stad als gezonde habitat"
Wethouder Anker beziet.
- 08.4. 2018-05-16 Opening c.q. prijsuitreiking Schoolsporttoernooi
Bericht van verhindering.
- 08.5. 2018-05-20 Start bouw Alevitische Culturele Vereniging
Wethouder Meijerink.
- 08.5.1.*. 2018-05-25 15 jaar veldlessen Vechterweerd en feestelijke opening Hooiberg
Wethouder Van Willigen.
- 08.5.2.*. 2018-05-29-31 Festival Woest
Kennisgenomen
- 08.6. 2018-05-31 Symposium beleidsinformatie in het Oosten, Feiten, Feiten, Feiten 2018
Kennisgenomen
- 08.7. 2018-06-14-15 G40 startconferentie
College B&W
- 09. Personele en organisatorische aangelegenheden
- 10. Portefeuilleaangelegenheden, Niet openbare en Embargo stukken
- 11. A-onderwerpen
- 11.a Niet openbaar
- 11.b Project-ontwikkelingsopgave Oosterenk Midwest
Conform
Het college besluit:
 - 1. Kennis te nemen van bijgaand Stedebouwkundig Ontwikkelingsplan;
 - 2. De Project-ontwikkelingsopgave in principe als kader te willen hanteren voor de beoogde bestemmingstransformatie, verbouwing van kantoorgebouwen, vernieuwing van buitenruimten en bijbehorende grondtransacties;
 - 3. Een raadsvoorstel voor te bereiden om een investeringskrediet ter beschikking te stellen voor aanleg van een tweerichtingsfietspad binnen het Project-ontwikkelingsgebied;
 - 4. Omgevingsparticipatie te starten over het Stedebouwkundig Ontwikkelingsplan en de Project-ontwikkelingsopgave voor het vervolg;
- Op basis van een te tekenen ontwikkelingsovereenkomst over de voorgenomen integrale bestemmingstransformatie de kruimellijst te willen toepassen voor het beoogd ander gebruik van gebouw Rubens.
- 11.c. Vaststellen notitie Uitgangspunten Banieren Zwollefonds
Conform
Het college besluit de notitie 'Uitgangspunten banieren Zwollefonds' vast te stellen.
- 11.d. Wijziging datum winkelzondag Ikea
Conform
Het college besluit:
 - 1. Zondag 9 september 2018 en zondag 7 oktober 2018 in te trekken als winkelzondag voor IKEA
 - 2. Zondag 12 augustus 2018 en zondag 19 augustus 2018 vast te stellen als winkelzondag voor IKEA

- 11.e. Toekenning aanvragen Stimuleringsfonds Initiatiefrijik Zwolle
Conform
Het college besluit:
- 1 Het initiatief Water Schoonmaak Service Zwolle een stimuleringsbijdrage van € 6.750,- toe te kennen.
 - 2 Het initiatief Social Coins een stimuleringsbijdrage van € 6.750,- toe te kennen.
 - 3 Het initiatief Sportpark Marslanden een stimuleringsbijdrage van € 6.750,- toe te kennen.
- 11.f. Benoeming lid Raad van Toezicht Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio
Conform
Het college besluit in te stemmen met de raadsnota “Benoeming lid Raad van Toezicht Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio”
- 11.g. BGO reglement voor de samenvoeging van WEZO/Wra
Conform
Het college besluit:
1. Het college stemt in met bijgaand BGO reglement samenvoeging Wezo - WRA
De burgemeester machtigt de wethouder Brink om namens het college het BGO reglement te ondertekenen
- 11.h. Beantwoording moties opbouwwerk (M-14 Perspectiefnota 2018-2021 & M-12 Begroting 2018)
Conform
Het college besluit:
1. In te stemmen met de reactie van het college op de moties (M-14 Perspectiefnota 2018-2021 & M-12 Begroting 2018) middels bijgevoegde informatienota voor de raad.
- 11.i. Beantwoording moties Statushouders regionale aanpak en duale trajecten
Conform
Het college besluit:
- In te stemmen met bijgaand, aangepaste informatienota ter beantwoording van 2 moties over de aanpak van statushouders
- 11.j..*. Beantwoording artikel 45 vragen D66/Swollwacht n.a.v. tussenuitspraak rechtbank Overijssel woonboot Schuttevaerkade 7
Conform
Het college besluit:
In te stemmen met de bijgevoegde informatienota voor de raad inzake beantwoording artikel 45 vragen Swollwacht/D66 inzake boot Schuttevaerkade 7 te Zwolle n.a.v. tussenuitspraak rechtbank Overijssel d.d. 6 april 2018.
- 11.k..*. Crematorium Kranenburg
Conform
Het college besluit:
1. in te stemmen met de bijgevoegde, aangepaste informatienota voor de raad

- 12.1. THEMABESPREKING
- 12.2. Sociaal Domein: besproken.
13. 13.00 Lunch kamer gemeentesecretaris

Aldus vastgesteld in de vergadering van 15 mei 2018

Datum 15 mei 2018

Voorzitter
H.J. Meijer

Secretaris
I . Geveke